

VARHAISKASVATUS JA PERUSOPETUS

NYKYTILA-ANALYYSI

Suonenjoen kaupunki

10.12.2019

Johdanto

Selvitys pitää sisällään varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen nykytila-analyysin. Raportti etenee palvelun kokonaistarkastelusta sen osa-alueisiin ja lopulta päiväkotij- ja varhaiskasvatustyksiköihin asti.

Selvitys käsittelee vuotta 2018 perustuen tilinpäätösaineistoon ja toiminnan tietoihin. Palveluita tarkastellaan kuntavertailun kautta. Kuntien palvelurakenteet on yhdenmukaistettu Maisema-rakenteen mukaisiksi vertailukelpoisuuden saavuttamiseksi. Palvelut käsitellään kokonaisuutena. Esimerkiksi esiopetus käsitellään varhaiskasvatuksen alla riippumatta siitä, missä se kunnassa hallinnollisesti tai fyysisesti sijaitsee. Kustannuksissa on mukana sisäiset erät ja poistot.

Keskeinen osa selvitystä on väestö vuonna 2018 ja tulevaisuudessa. Tarkastelut lähtevät liikkeelle asukaskohtaisista panostarkasteluista. Nykyverkkoa peilataan tulevaisuuden väestöennusteisiin ja siihen perustuen arvoidaan myös tulevaa kehitystä.

Suonenjoki on korostettu kuvioihin joko tummalla värillä tai mustalla kehyksellä.

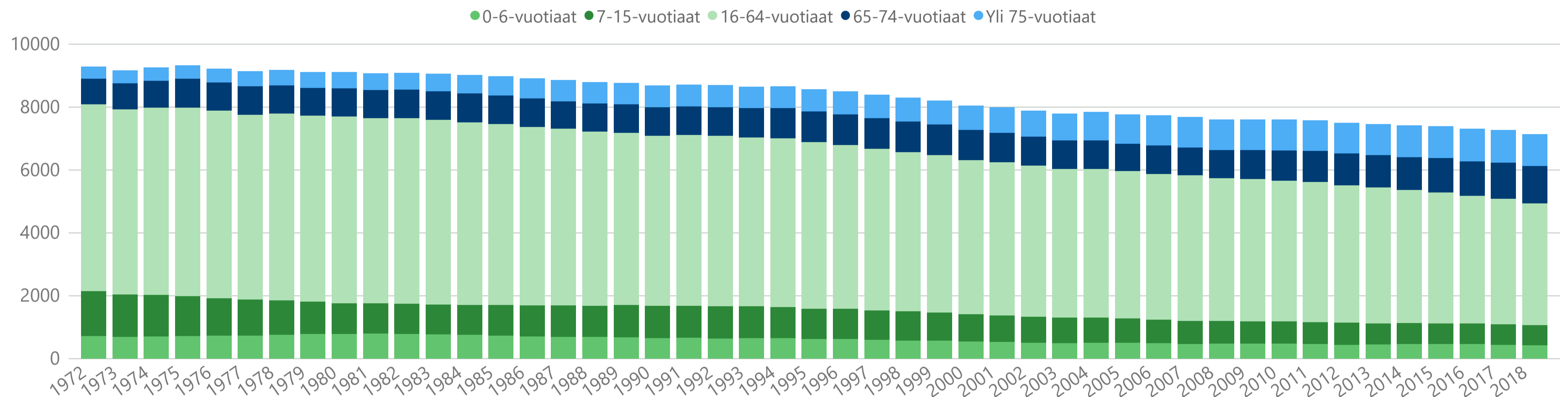
Sisällysluettelo

1. Johdanto ja sisällysluettelo	2
2. Taustatiedot	3
Väestö	3
Syntyvyys	4
Väestöennusteet	5
3. Varhaiskasvatus	6
Varhaiskasvatus yhteensä	6
Päivähoito	9
Esiopetus	13
Perhepäivähoito	14
Hoidon tuet	15
Yksikötarkastelut	16
4. Perusopetus	20
Perusopetus yhteensä	20
Alakoulut	27
Yhtenäiskoulut	31
Yksikötarkastelut	35
5. Yhteenveto	43

Suonenjoen asukasluku on ollut laskeva vuosikymmenten ajan ja ennusteiden mukaan asukasluku laskee edelleen. Nuorten osuus väestöstä on laskenut ja ikääntyneiden kasvanut.

Syntyvyyden pienentyttyä peruskouluikäisten määrä on laskenut 2000-luvun alusta noin 200 lapsella. Samaan aikaan alle 6-vuotiaiden määrä on laskenut 120 lapsella. Yli 65-vuotiaiden joukossa yli 75-vuotiaiden osuus on kasvanut tasaisesti vuosien aikana.

VÄESTÖ YHTEENSÄ IKÄLUOKITTAIN 1972-2018

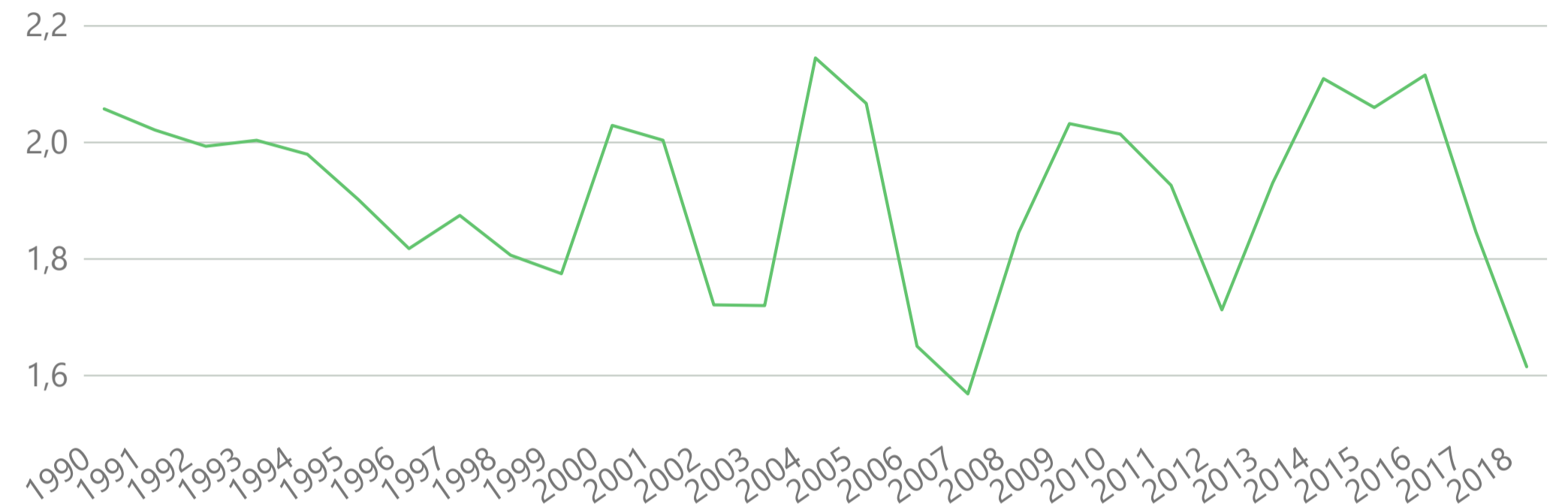
Kokonaishedelmällisyysluku Suonenjoella on pysynyt melko korkealla verrattuna koko maan keskiarvoon (1,41). Luku on tehnyt 2000-luvulla aaltoliikettä noin viiden vuoden sykleissä ja aiempaan trendiin nähden vuonna 2018 on sijoitettu aallon pohjalle.

Vuosina 2014-16 alle 6-vuotiaiden määrä on ollut korkea suhteessa muihin lähivuosiin ja samana ajankohtana myös hedelmällisyysluku on ollut korkea. Viimeaikainen syntyvyyden lasku merkitsee alle 3-vuotiaiden määrän pienenemistä, millä on vaikutusta varhaiskasvatuspalveluiden kysyntään.

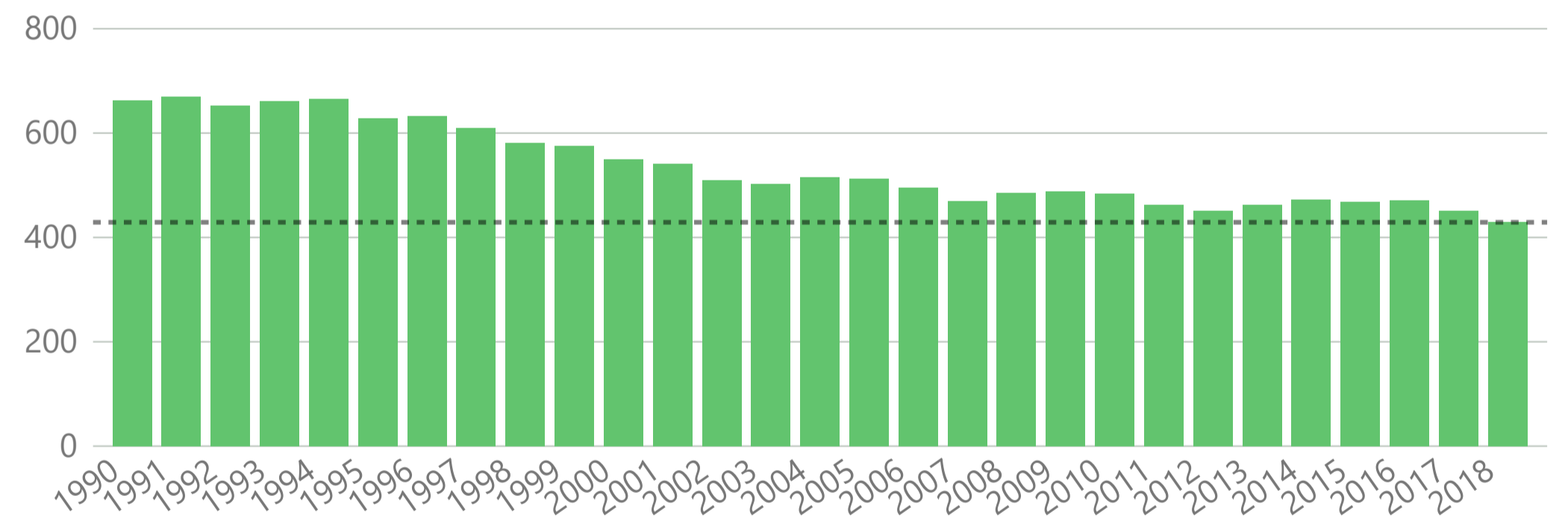
Kuntamaiseman laatiman väestöennusteen mukaan alle 6-vuotiaiden määrä tulee laskemaan noin 130 lapsella vuosien 2018-2025 välillä. Samaan aikaan kouluikäisten lasten määrä laskee noin 70 lapsella, mutta heidän määränsä alkaa laskea voimakkaammin vasta tarkastelujakson loppupuolella. Väestöennusteessa on huomioitu nettomuutto, 16-49 vuotiaiden naisten määrä ja hedelmällisyysluku sekä ikäryhmien kuolleisuus. Lokakuun 2019 loppuun mennessä Suonenjoella on syntynyt 33 lasta, kun vuonna 2018 0-vuotiaita on ollut yhteensä 49. Aiemman kehityksen perusteella syntyvän ikäluokan suuruudeksi on vuodelle 2019 arvoitu 40 lasta.

Koulujen osalta kullekin koulunkäyntialueelle on tehty oma väestöennuste. Koulunkäyntialueiden lapsimäärät poikkeavat hieman koulujen oppilasmääristä tapauksissa, joissa lapset eivät käy oman alueensa koulua tai koulussa on muiden kuntien oppilaita. Väestöennusteet on koottu seuraavalle sivulle.

HEDELMÄLLISYYSLUKU SUONENJOELLA (2V LIUKUVA KESKIVARVO)

0-6-VUOTIAIDEN MÄÄRÄ SUONENJOELLA

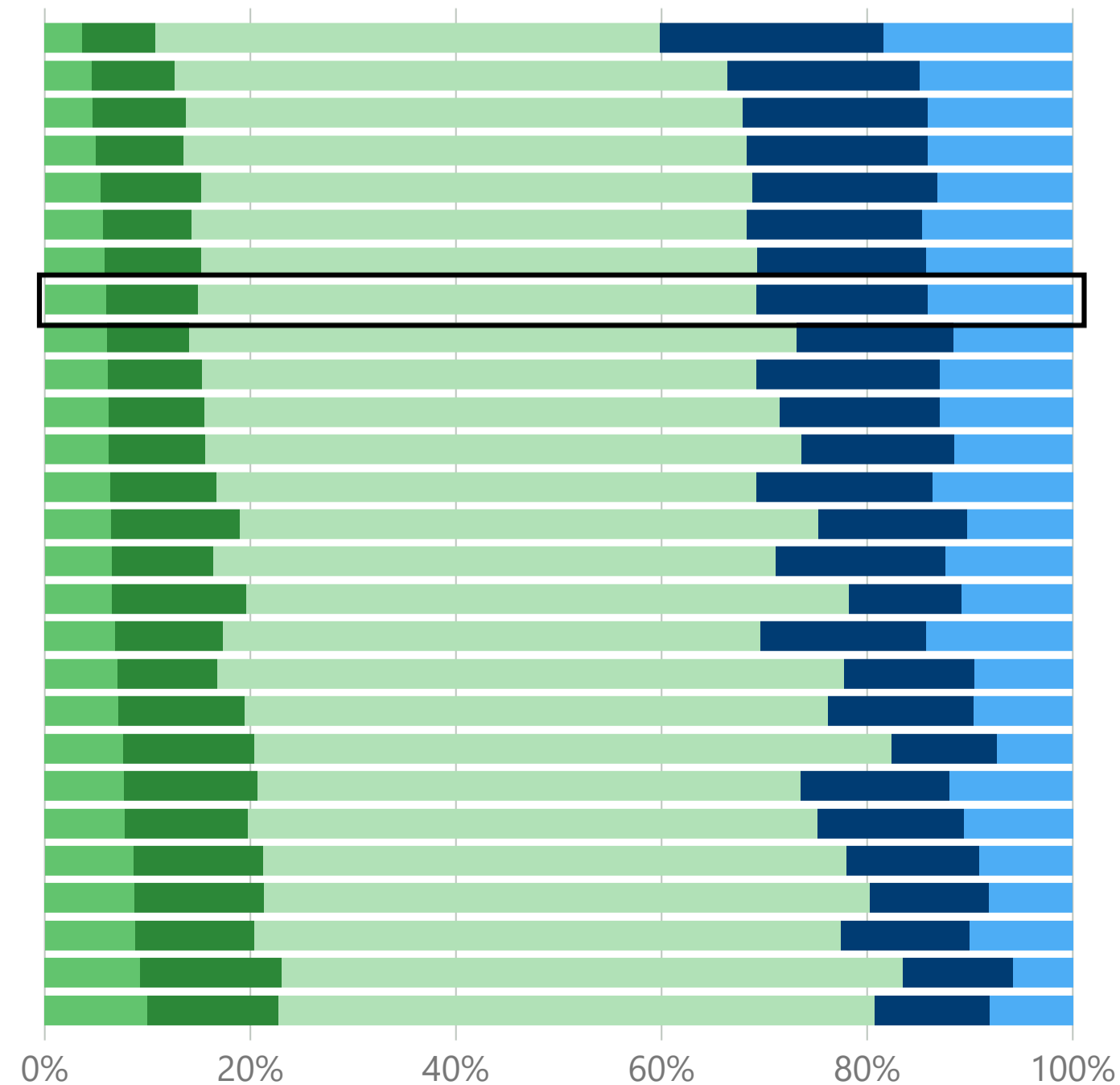

Suonenjoella varhaiskasvatukseen käytettävä asukaskohtainen panos on keskitasoa. Asukasta kohden kustannus on noin 570 euroa. Tähän vaikuttaa suuresti paikkakunnan ikärakenne ja varhaiskasvatusikäisten osuus. Suonenjoella alle 6-vuotiaiden osuus on väestöstä on 6 prosenttia ja se on alle keskitason vertailukuntien joukossa. Varhaiskasvatukseen siis panostetaan väestörakenteeseen nähden keskitasoa enemmän.

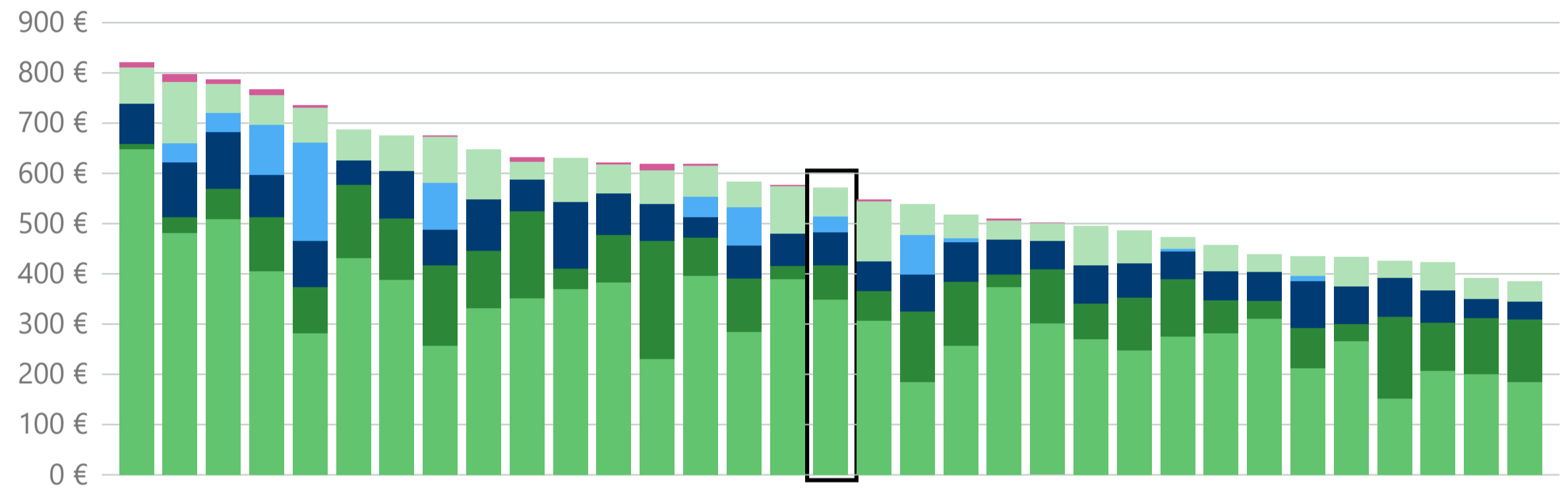
IKÄJAKAUMA

● 0-6 ● 7-15 ● 16-64 ● 65-74 ● 75-

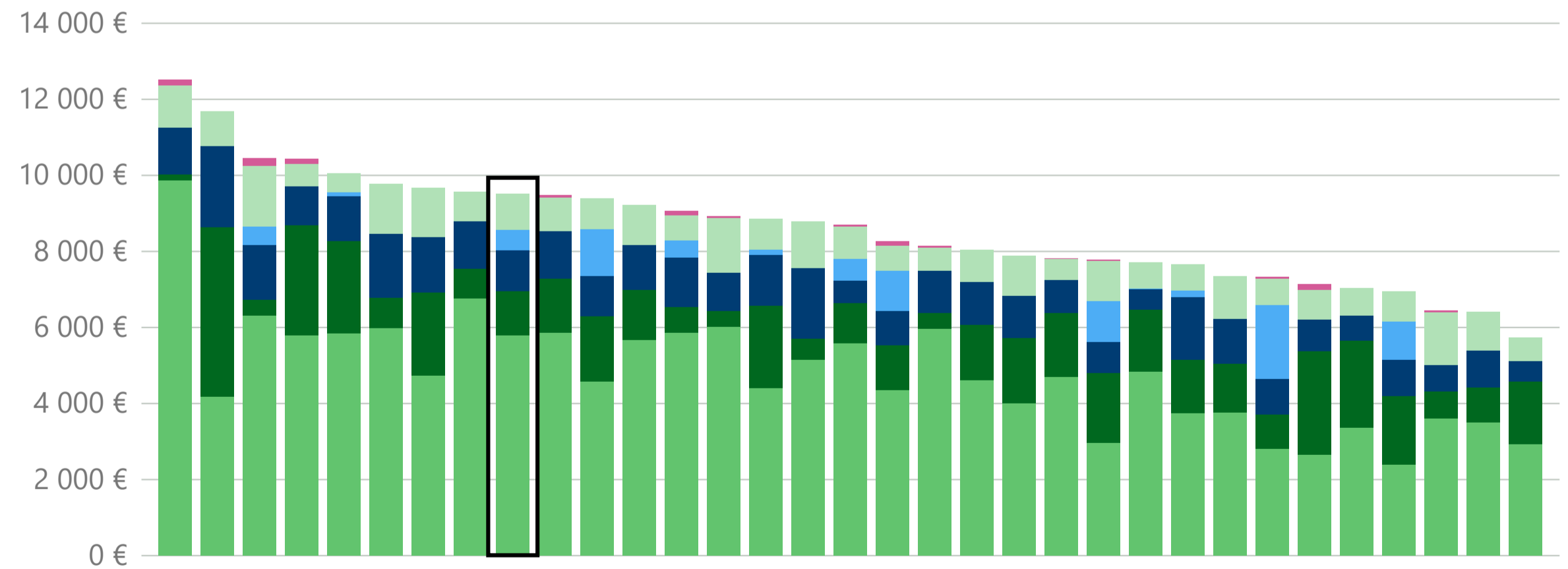

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas

● 1| Päiväkotihoido ● 2| Perhepäivähoito ● 3| Esiopetus ● 4| Palveluseteli ● 5| Hoidon tuet yhteensä ● 6| Avoin varhaiskasvatus

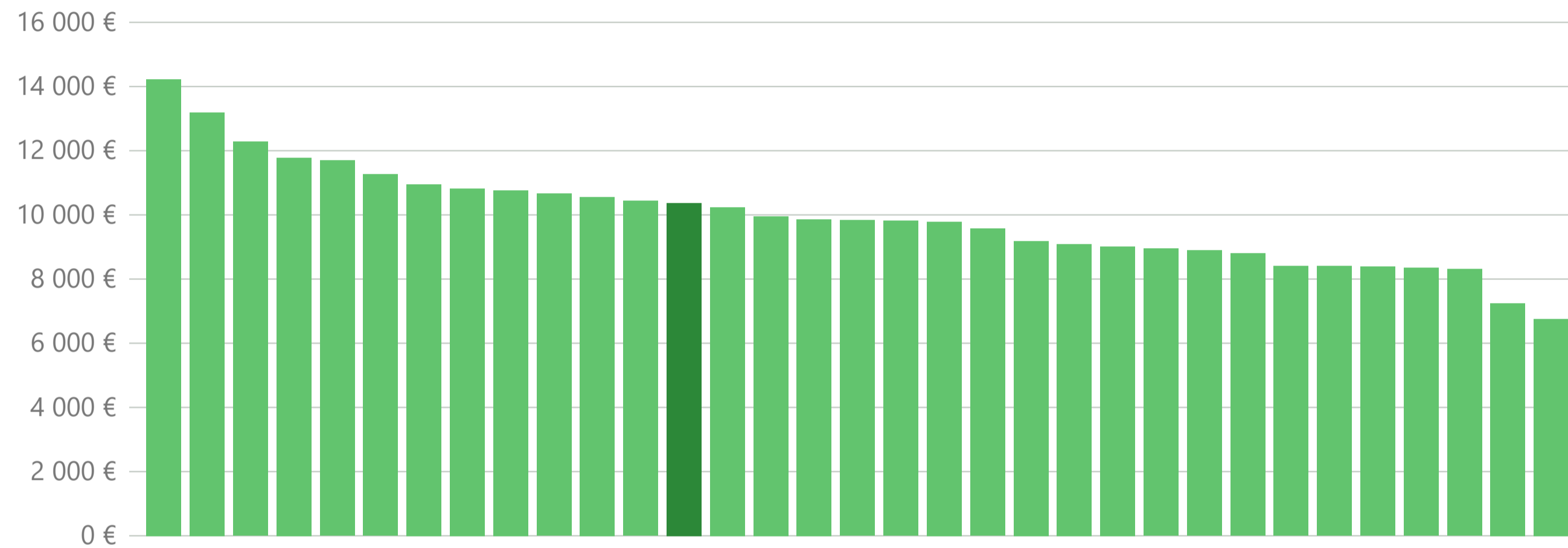

ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / 0-6-vuotias asukas

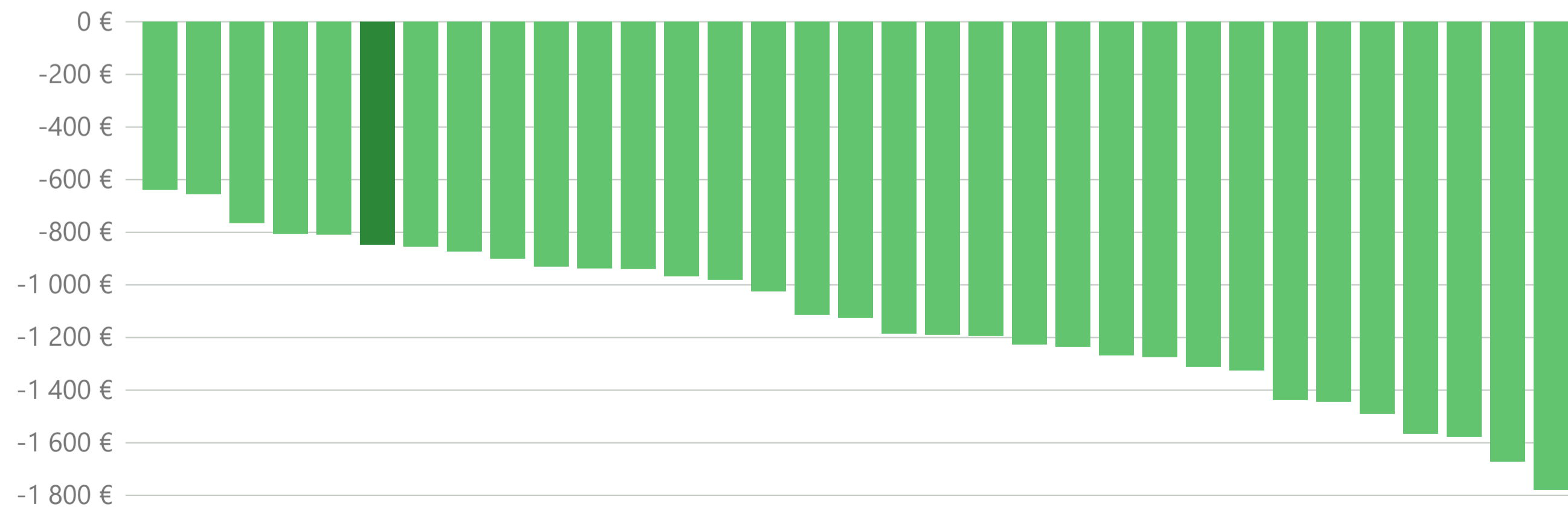

Kaikkien varhaiskasvatuspalveluiden lapsikohtainen kustannus on noin 10.370 euroa ja se on keskitasoa korkeampi. Maksutuotot lasta kohden ovat vertailussa matalat, johon vaikuttaa muun muassa vanhempien tulotas.

LAPSIKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / lapsi

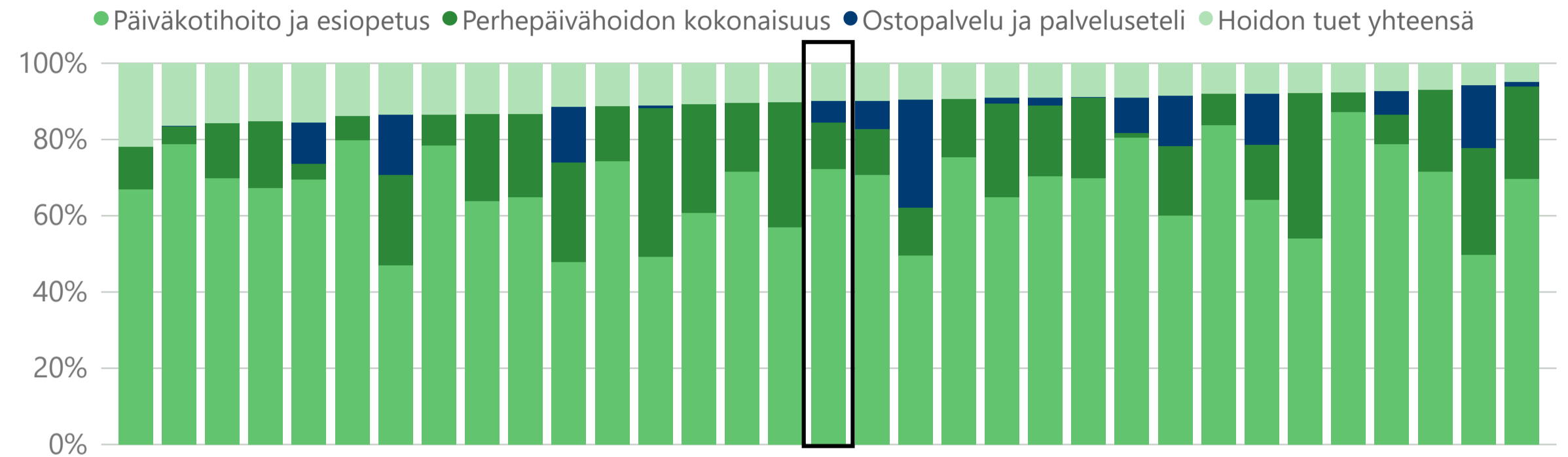

ASIAKASTUOTOT VARHAISKASVATUKSESSA OLEVAA LASTA KOHDEN, € / lapsi

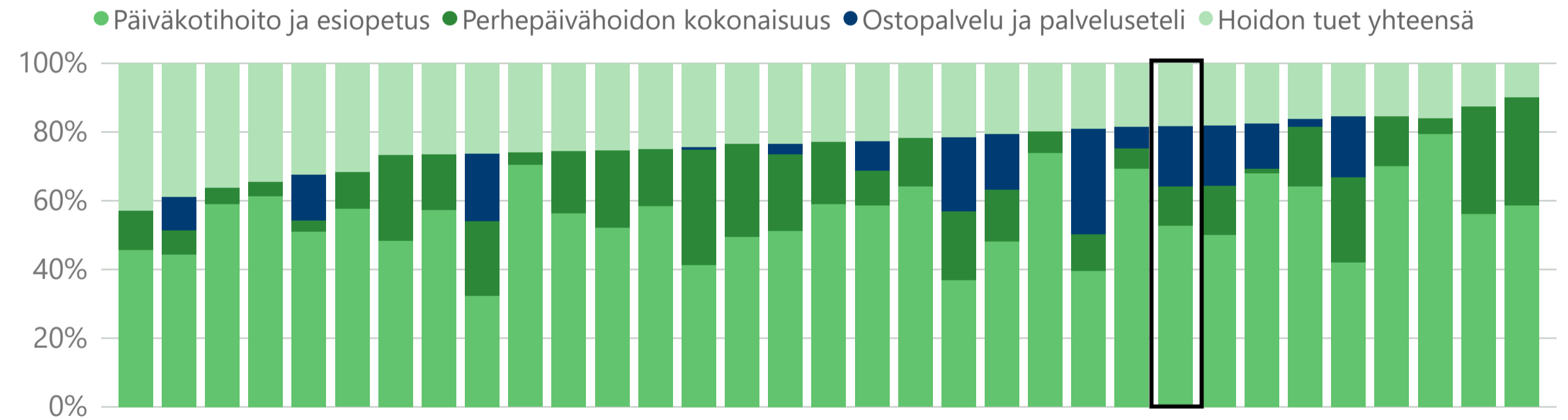
Päiväkotihoidon osuus kustannuksista on varhaiskasvatuksessa tavallisesti suurin ja Suonenjoella sen osuus kustannuksista on keskitasoa korkeampi. Omien päiväkotien lisäksi Suonenjoella toimii yksityinen päiväkotikoti, jonka asiakkaille kaupunki myöntää palvelusetelin. Tämä on kuvioissa tumman sinisellä värillä ja sen osuus kustannuksista on alle 6 prosenttia. Perhepäivähoidon osuus kustannuksista ja asiakasjakaumasta on alle keskitason. Perhepäivähoito on tavallisesti päiväkotihoidoa kalliimpaa, joten tämä laskee kustannuksia suhteessa moneen vertailukuntaan.

KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN, %

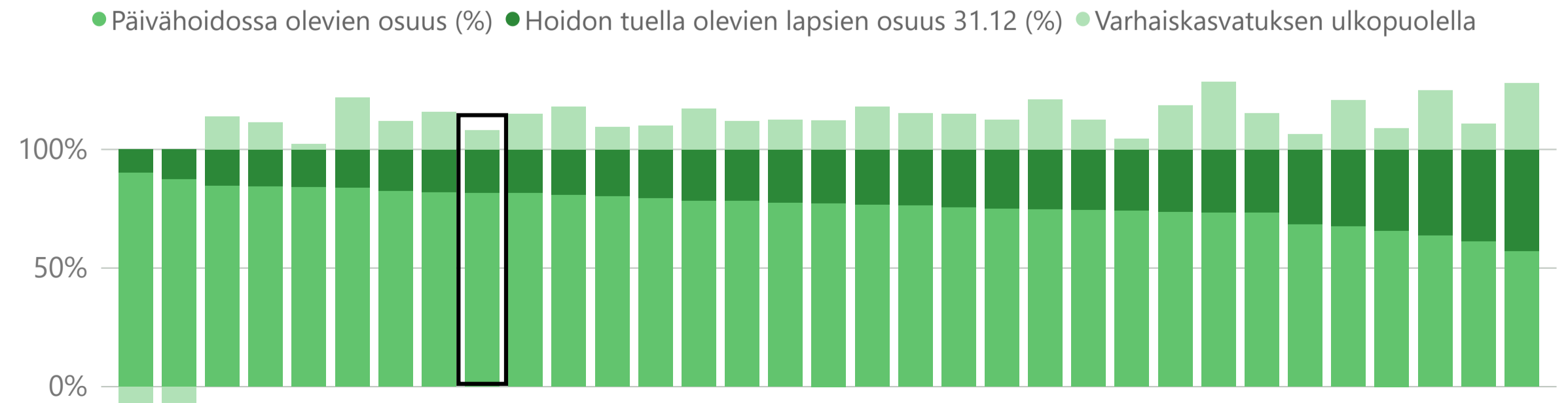

Varhaiskasvatuspalveluiden peittävyys on korkea, sillä hoidon tuella olevien lapsien osuus on matala ja varhaiskasvatuksen ulkopuolella olevien osuus on pieni. Tämä vaikuttaa osaltaan koholla olevaan asukaskohtaiseen panokseen. Vuonna 2018 varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä on kasvanut useilla paikkakunnilla. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa on 17 prosenttia lapsista.

ASIAKKAIDEN JAKAUTUMINEN, %

PEITTÄVYYS, %

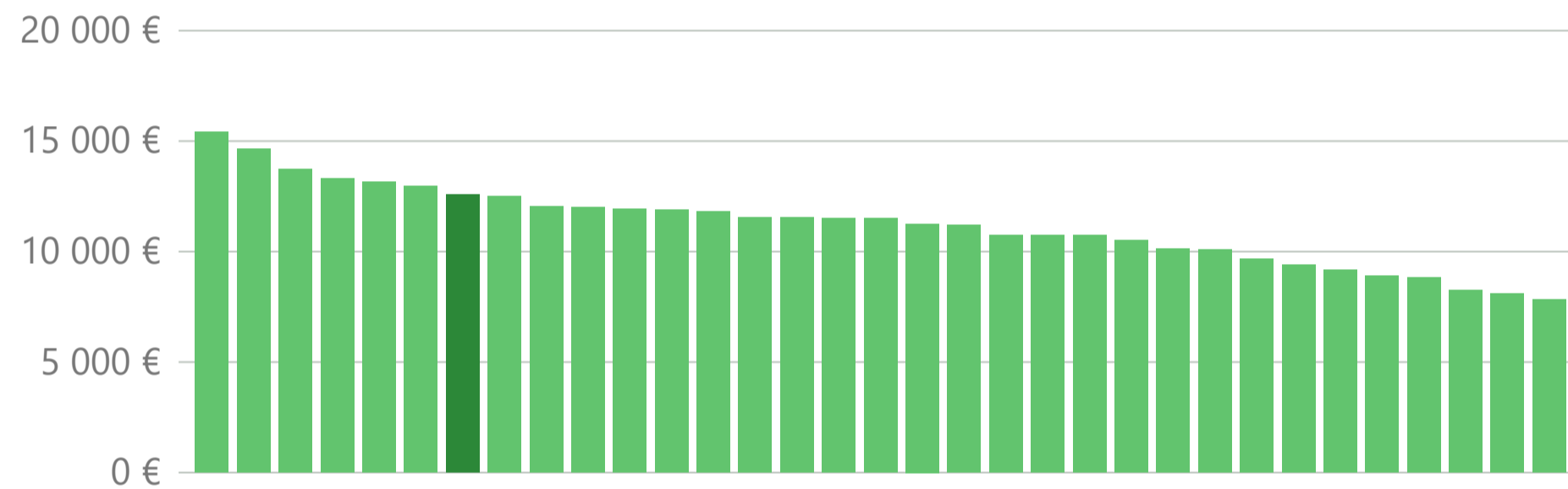

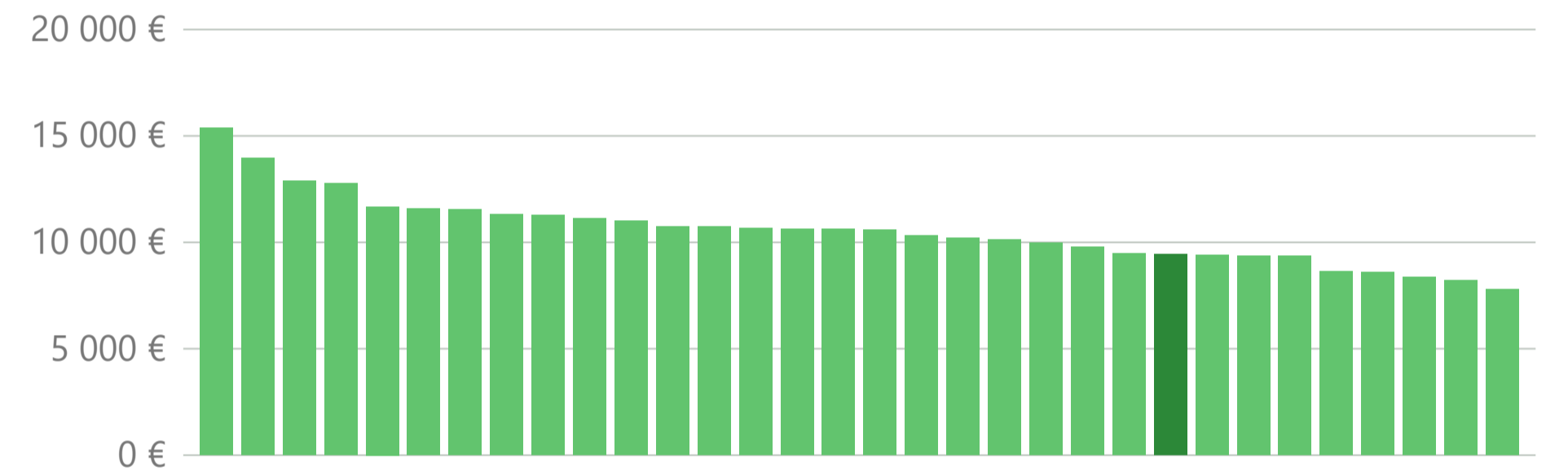
Oma toiminta

Päiväkotitoiminnan kustannuksia tarkastellaan todellisen lapsimäärän ja lapsiryhmien erityispiirteet huomioivan laskennallisen lapsen kautta. Laskennallinen lapsimäärä huomioi alle 3-vuotiaiden ja tukea tarvitsevien vaatiman henkilöstöressurin. Lisäksi osapäiväisten lasten määrä on puolitettu. Suonenjoella päiväkotihoidon kustannus lasta kohden on korkea, mutta laskennallista lasta kohden matala. Eroa selittää korkea alle 3-vuotiaiden määrä Suonenjoen suurimmassa päiväkodissa. Vuonna 2018 kunnan päiväkotihoidon on järjestetty kustannustehokkaasti. Palvelusetelin vertailua heikentää sen käyttöönotto kesken vuoden 1.8.2018, mutta tulosta on pyritty oikaisemaan toiminta-aika huomioiden. Ostopalvelupäiväkodin kustannus on noin 6.620 euroa lasta kohden.

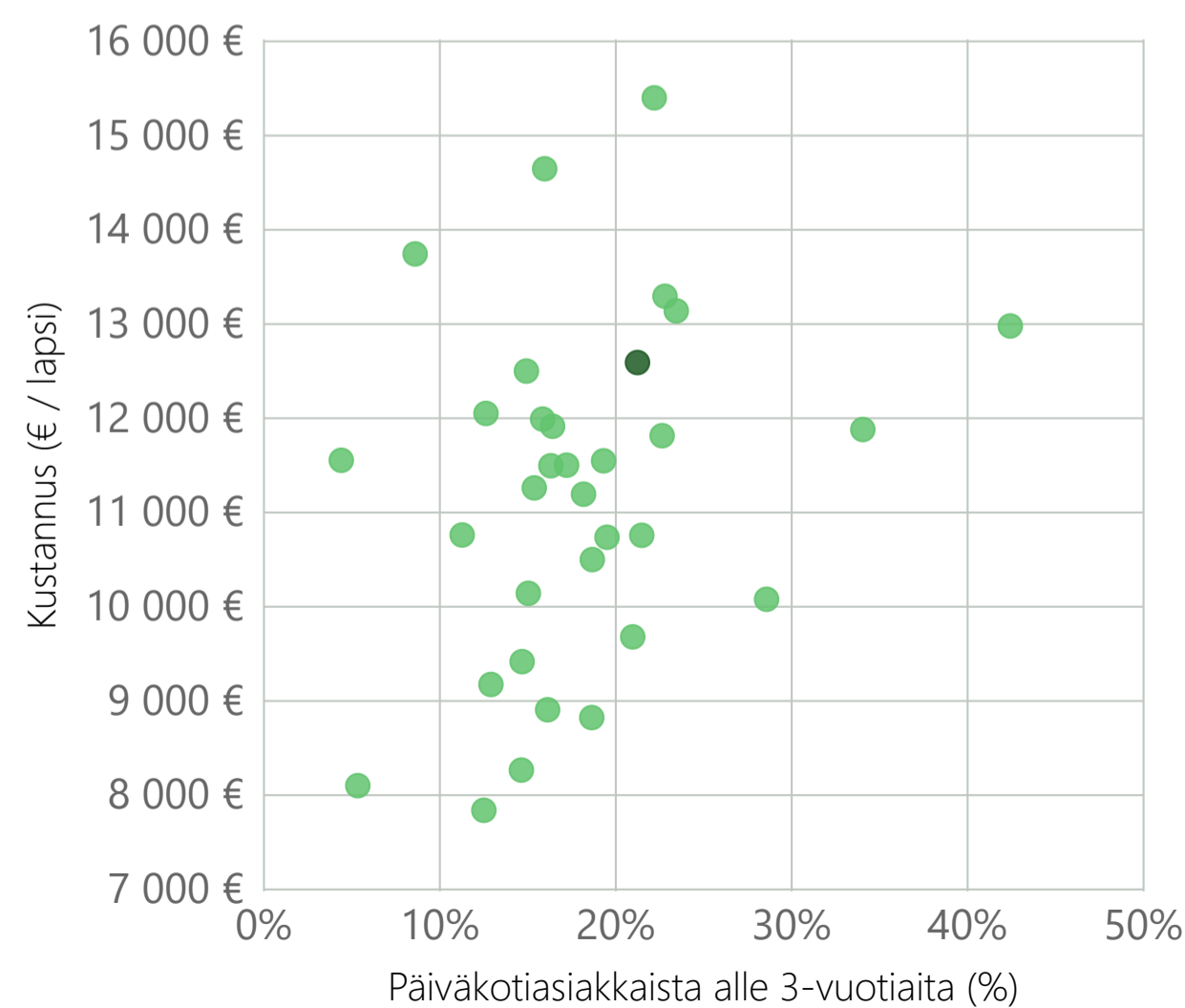
KUSTANNUS PÄIVÄKOTIHOIDON LASTA KOHDEN, € / lapsi

KUSTANNUS PÄIVÄKOTIHOIDON LASKENNALLISTA LASTA KOHDEN, € / laskennalli...

ALLE 3-VUOTIAIDEN OSUUS PÄIVÄKOTIASIAKKAISTA

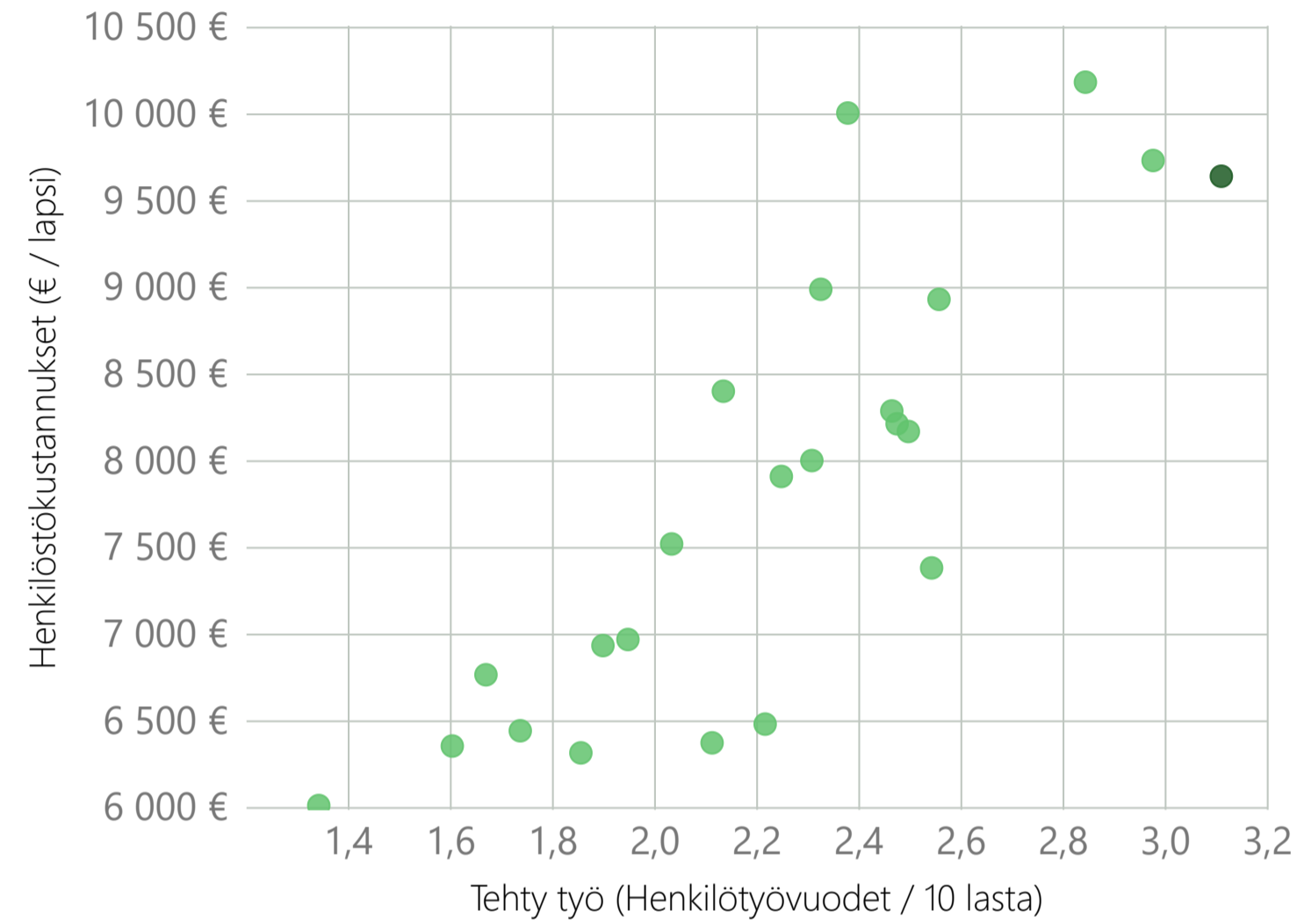

Omatoiminta

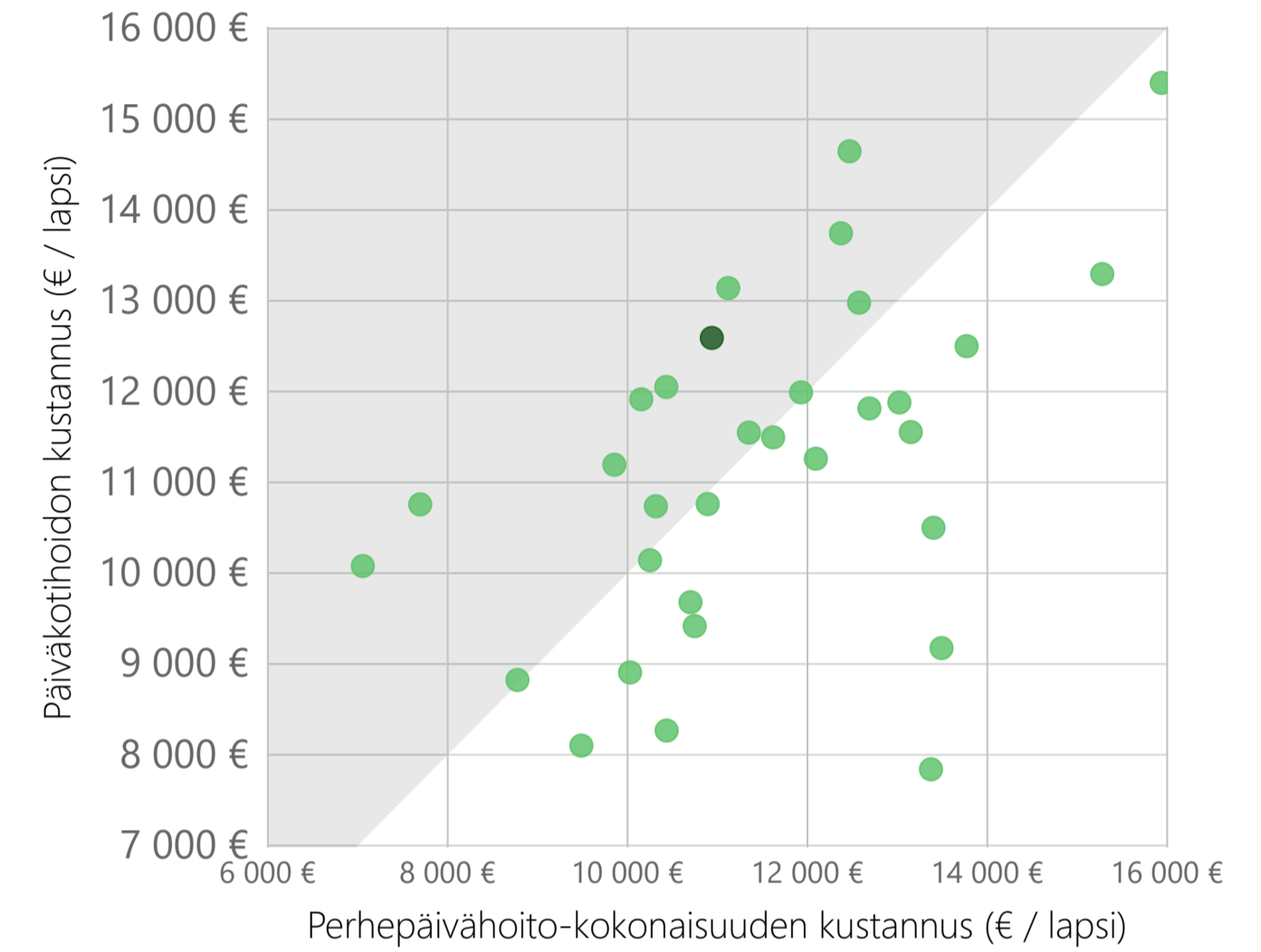
Suonenjoen päiväkotien asiakasrakenteen johdosta henkilöstöpanostus näyttäytyy korkeana vertailussa.

Suonenjoen keskimääräinen päiväkotikoko on melko pieni.

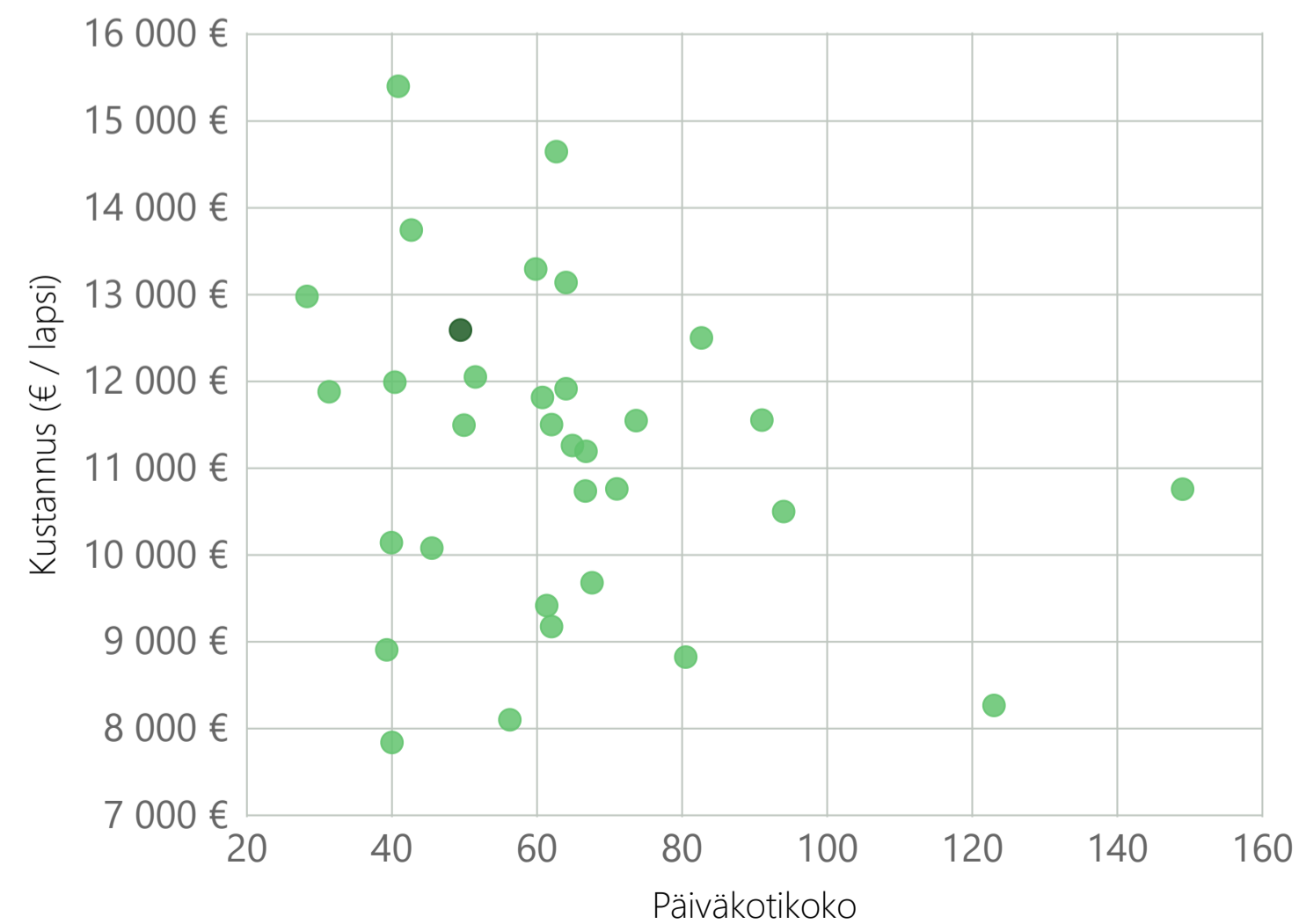
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

PÄIVÄKOTIHOIDON HINTA VERRATTUNA PERHEPÄIHOID...

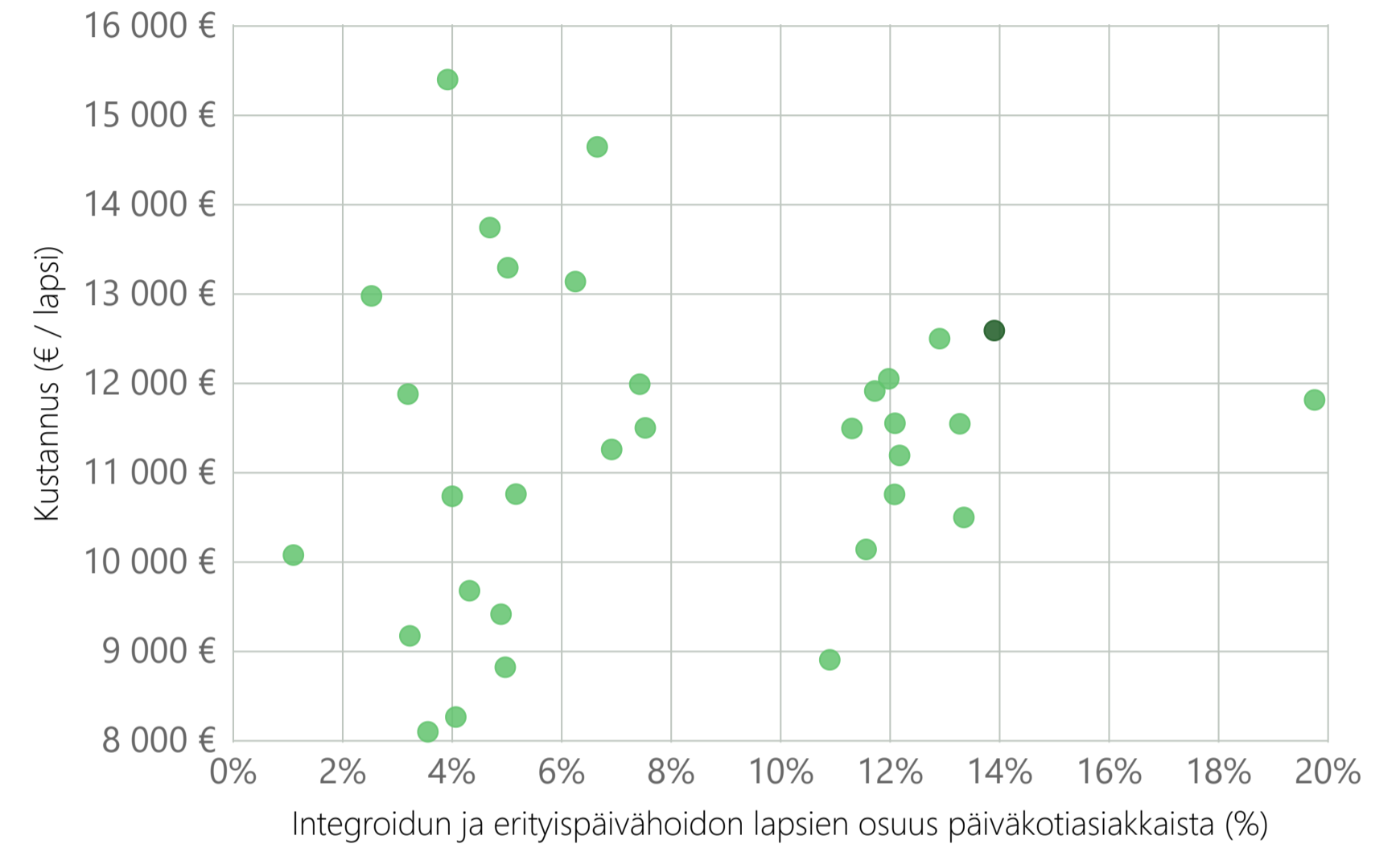
YKSIKÖKOON VAIKUTUS LAPSIKOHTAISEEN KUSTANNUKSEEN

Omatoiminta

Suonenjoella tukea tarvitsevien lasten osuus on korkea, millä on vertailussa kustannustasoa nostava vaikutus.

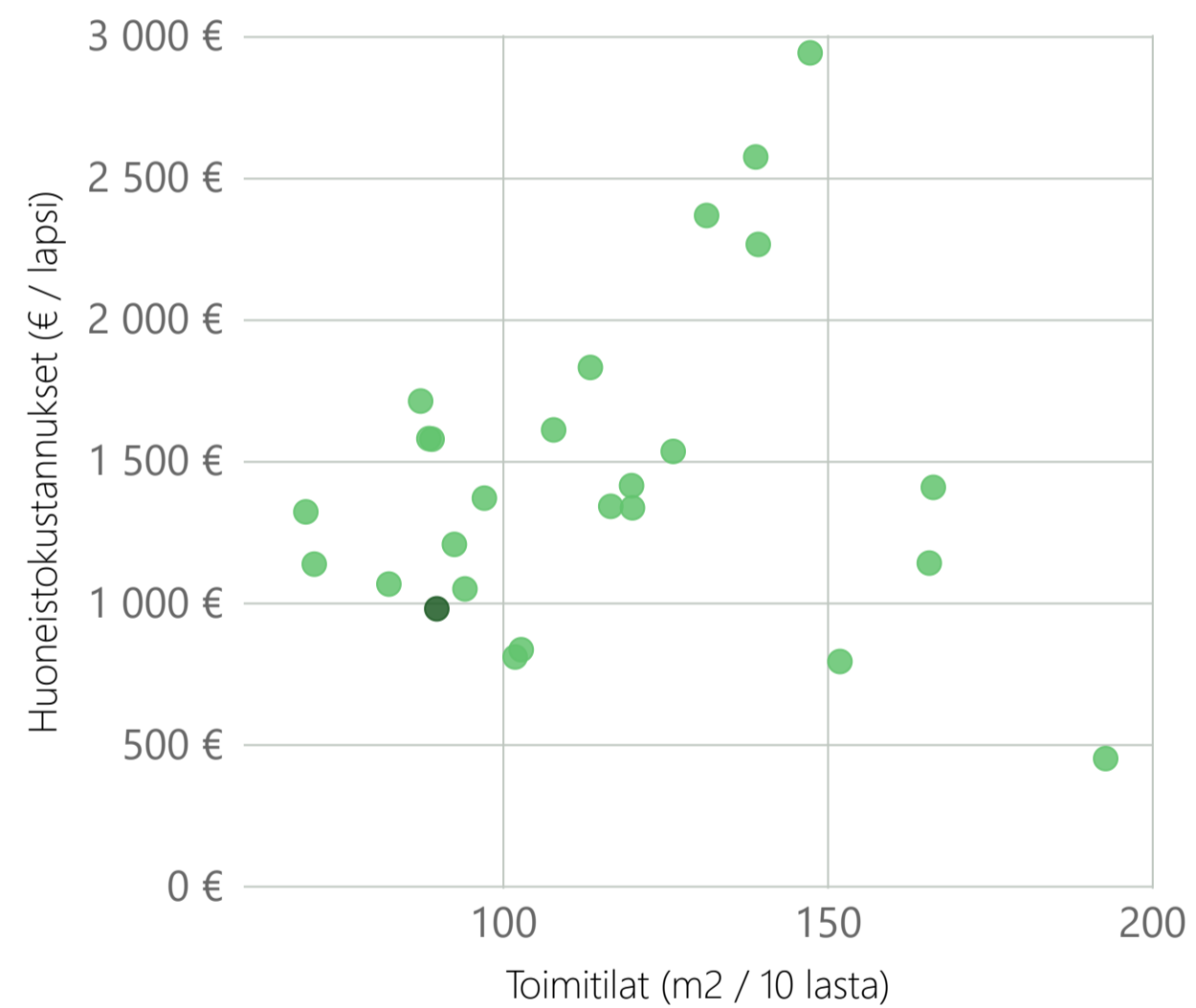
ERITYISPÄIVÄHOITO

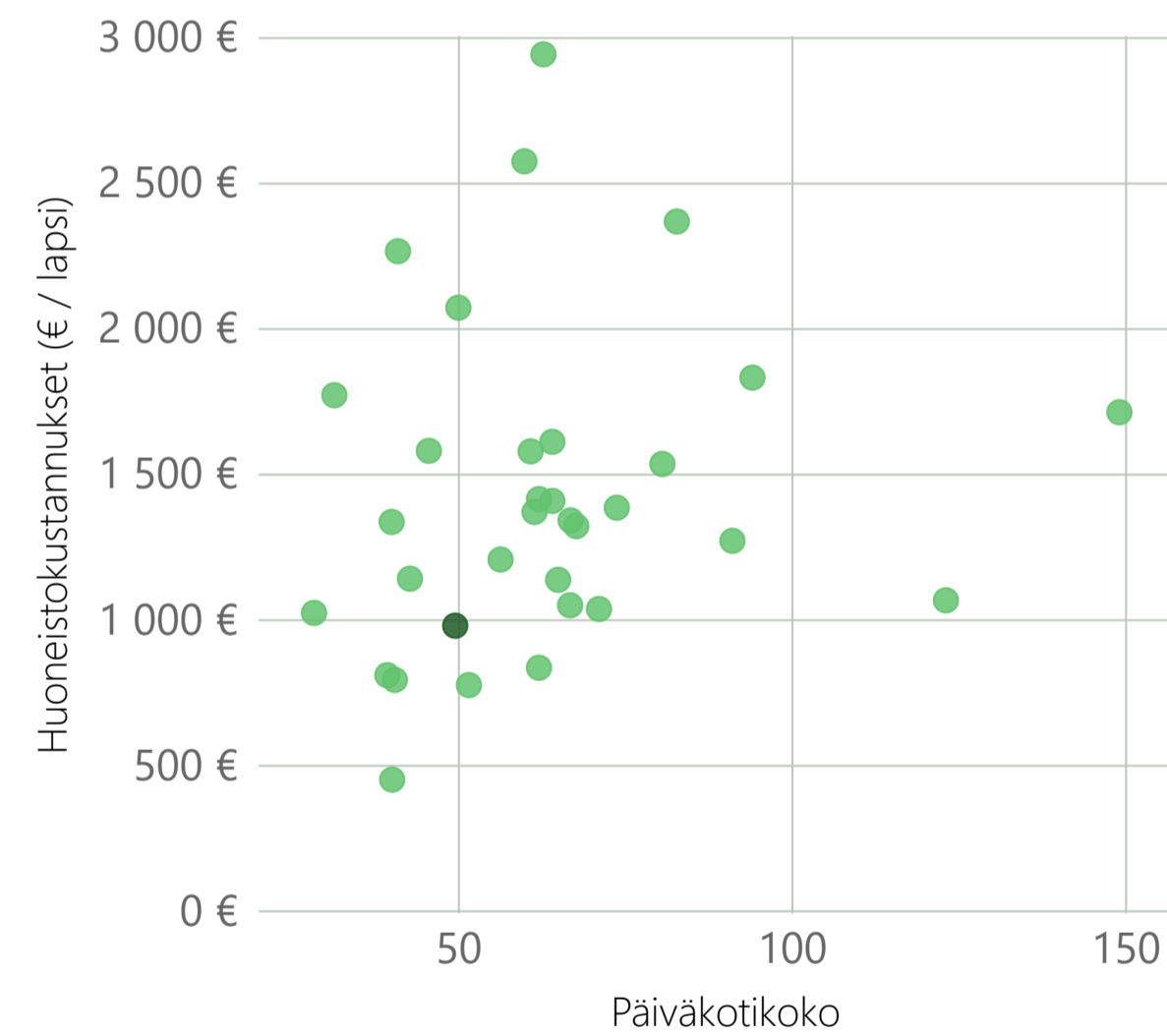
Omatoiminta

Tilakustannukset ovat vertailussa matalat ja keskimääräinen päiväkotikoko on pieni. Kustannuksiin sisältyy myös pääomakustannukset eli poistot.

HUONEISTOKUSTANNUKSET

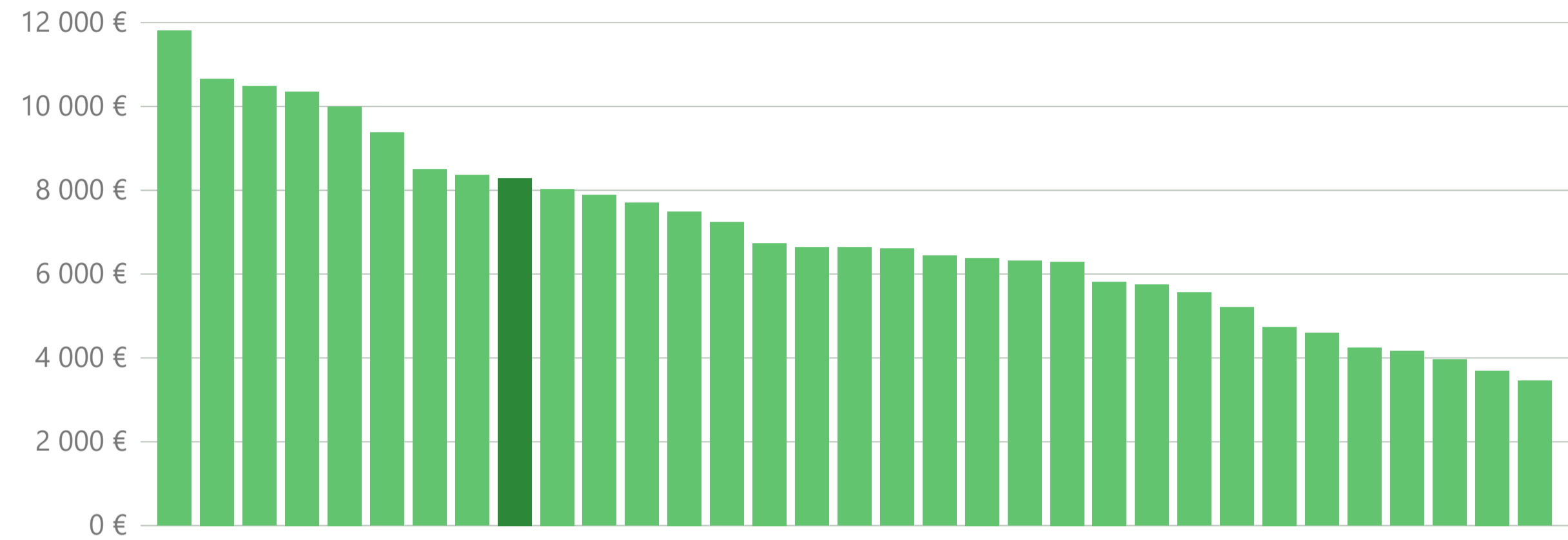

LAPSIMÄÄRÄ PÄIVÄKODISSA

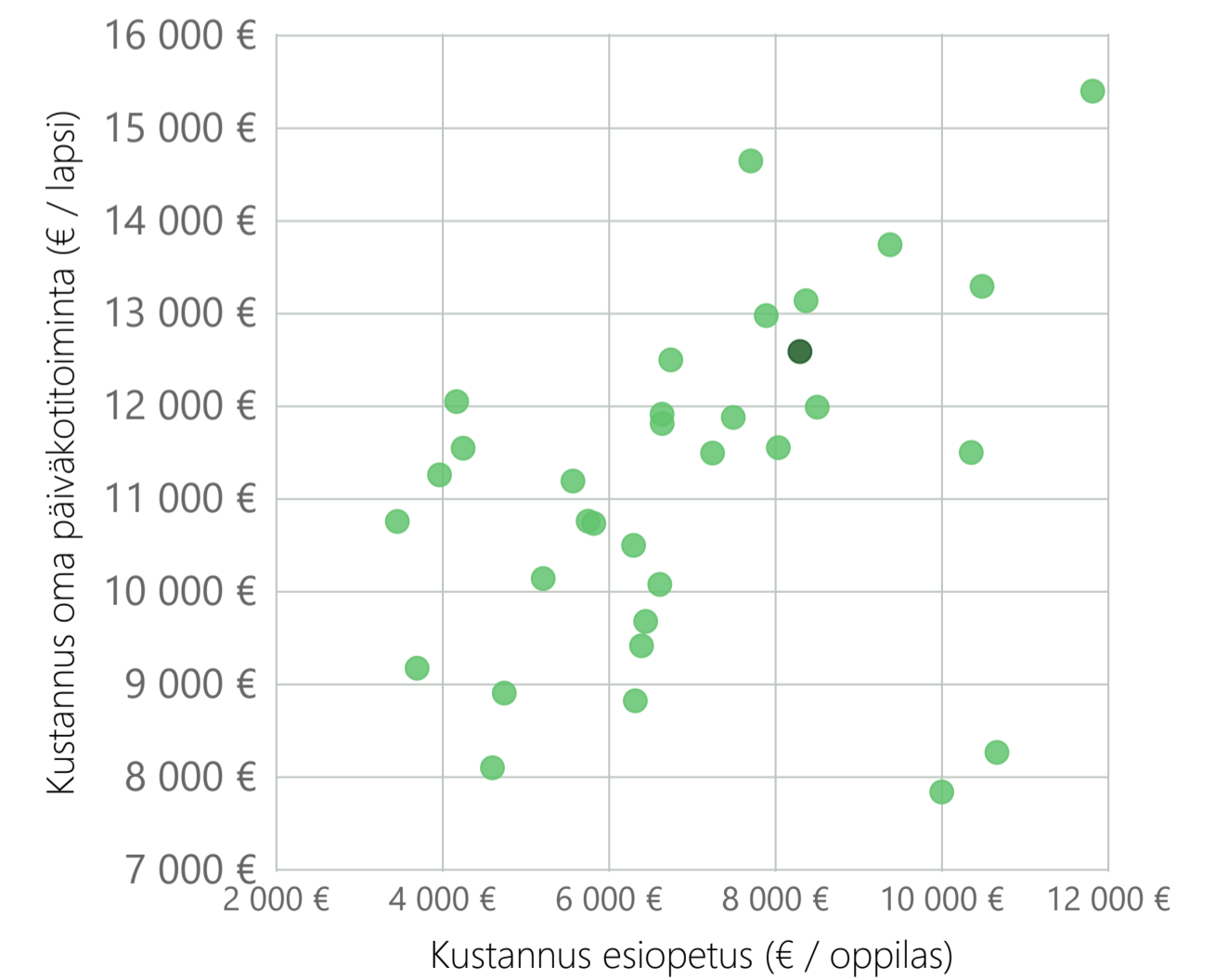

Esioppilaskohtainen kustannus on keskitasoa korkeampi. Kuntavertailussa esiopetus käsitellään kokonaisuudessaan varhaiskasvatus-kokonaisuudessa riippumatta siitä onko se järjestetty päiväkodissa tai koululla.

ESIOPPILASKOHTAINEN KUSTANNUS, € / oppilas

VERTAILU OMAAN PÄIVÄKOTITOIMINTAAN

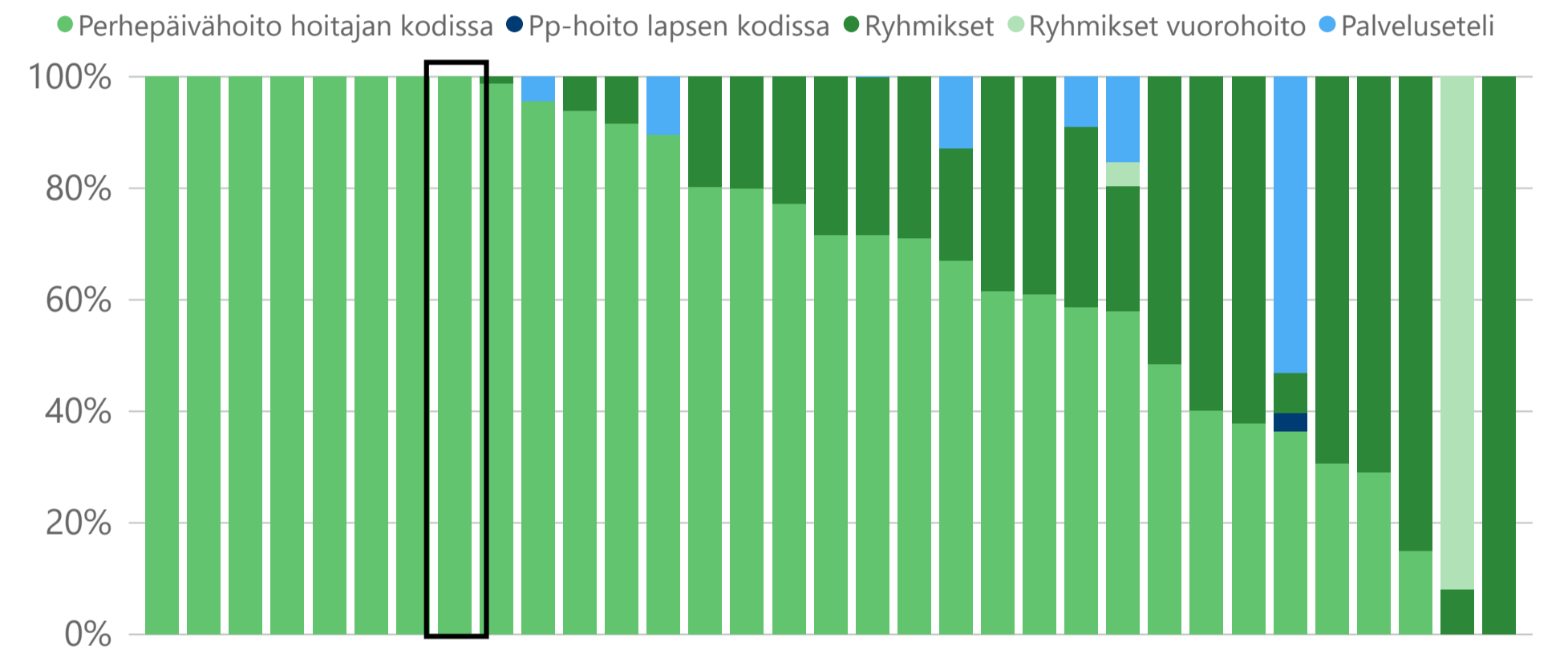
Kuntavertailun perhepäivähoito-kokonaisuus koostuu hoitajan tai lapsen kotona tapahtuvasta perhepäivähoidosta ja ryhmäperhepäivähoidosta. Suonenjoella palvelutarjonnassa on perhepäivähoito hoitajan kotona. Perhepäivähoidossa olevien lasten osuus on matala osuuden ollessa 15 prosenttia. Kustannus on keskitasolla.

PERHEPÄIVÄHOITO-KOKONAISUUDESSA OLEVIENTEN LASTEN OSUUS IKÄRYHMÄSTÄ VERR...

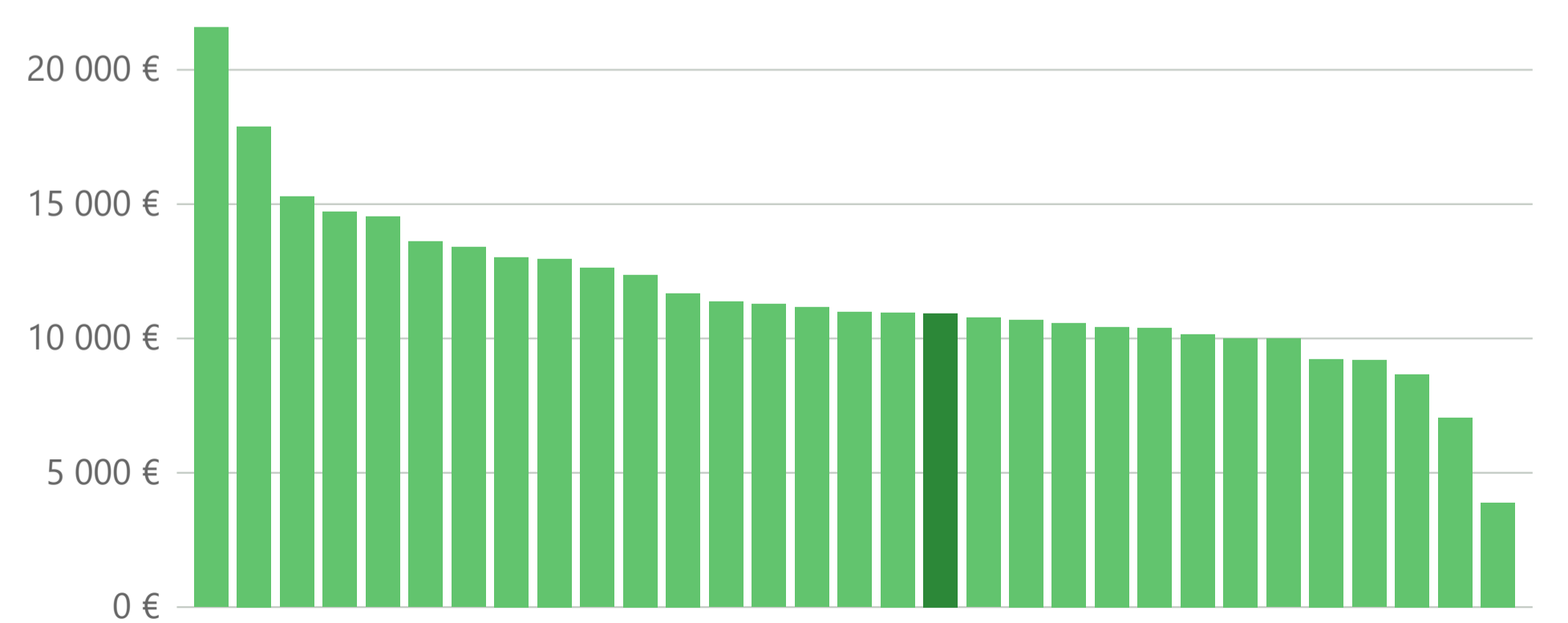
Palveluseteliin sisältyy perhepäivähoito ja ryhmis

PERHEPÄIVÄHOITO-KOKONAISUUDEN KUSTANNUSTEN JAKAUTUMINEN PALVELUIT...

Ei sisällä palveluseteliä

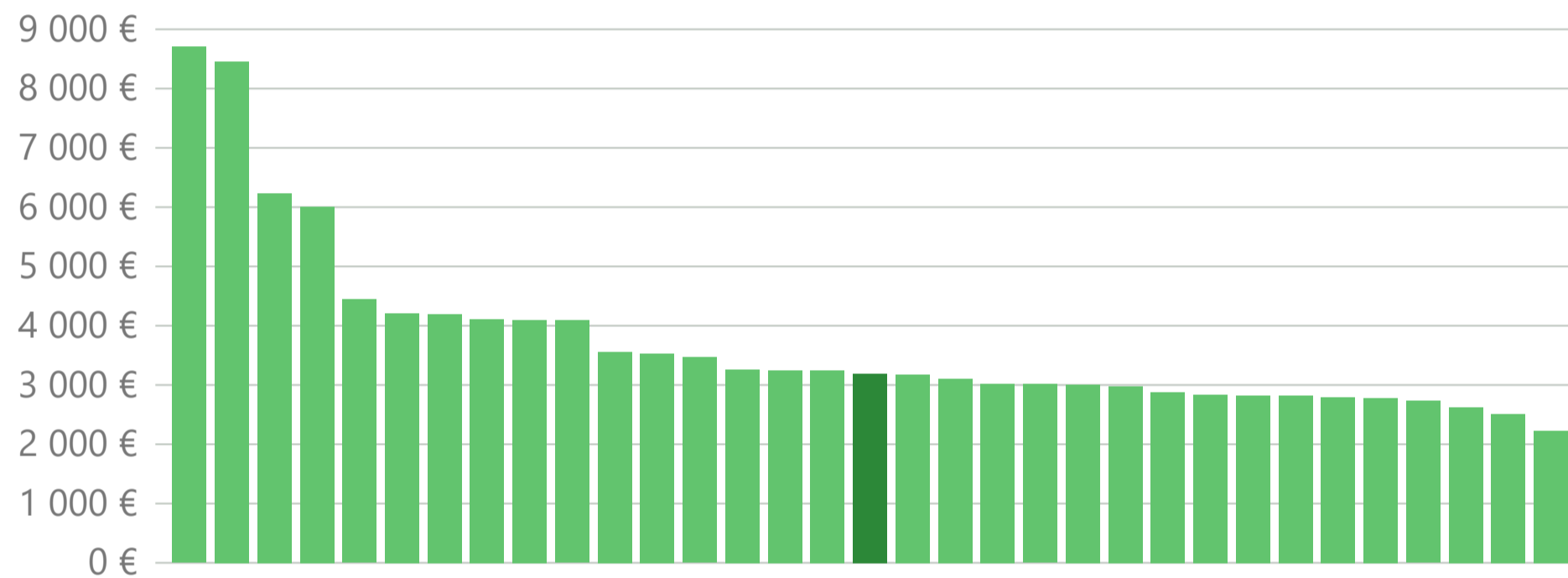
LAPSIKOHTAINEN KUSTANNUS PERHEPÄIVÄHOIDOSSA HOITAJAN KOTONA

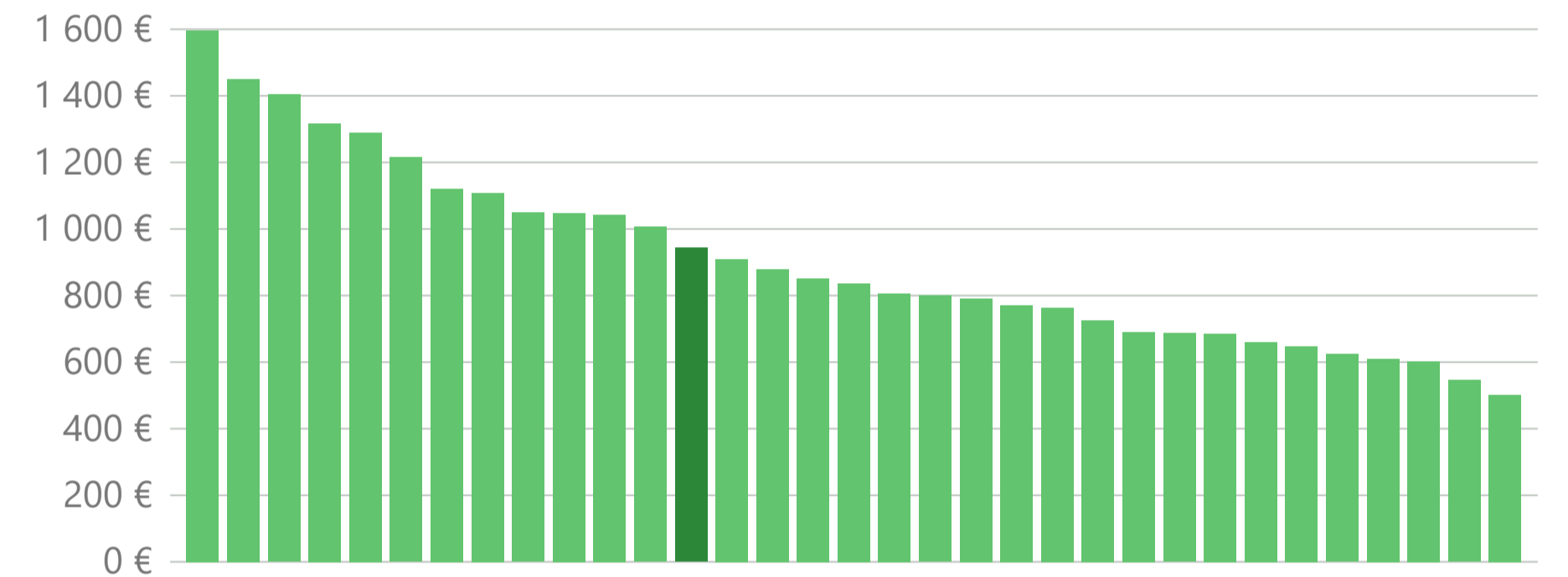
Hoidon tuet yhteensä

Hoidon tuen kustannus on keskitasolla saajaa kohden. Saaja tarkoittaa lapsen huoltajaa. Ikäluokkaa tarkasteltaessa panostus on hieman keskitasoa korkeampi. Hoidon tukien saajien osuus ikäluokasta on keskitasoa eli 3 prosenttia, hoidon tuella olevien lapsien osuus on 20 prosenttia.

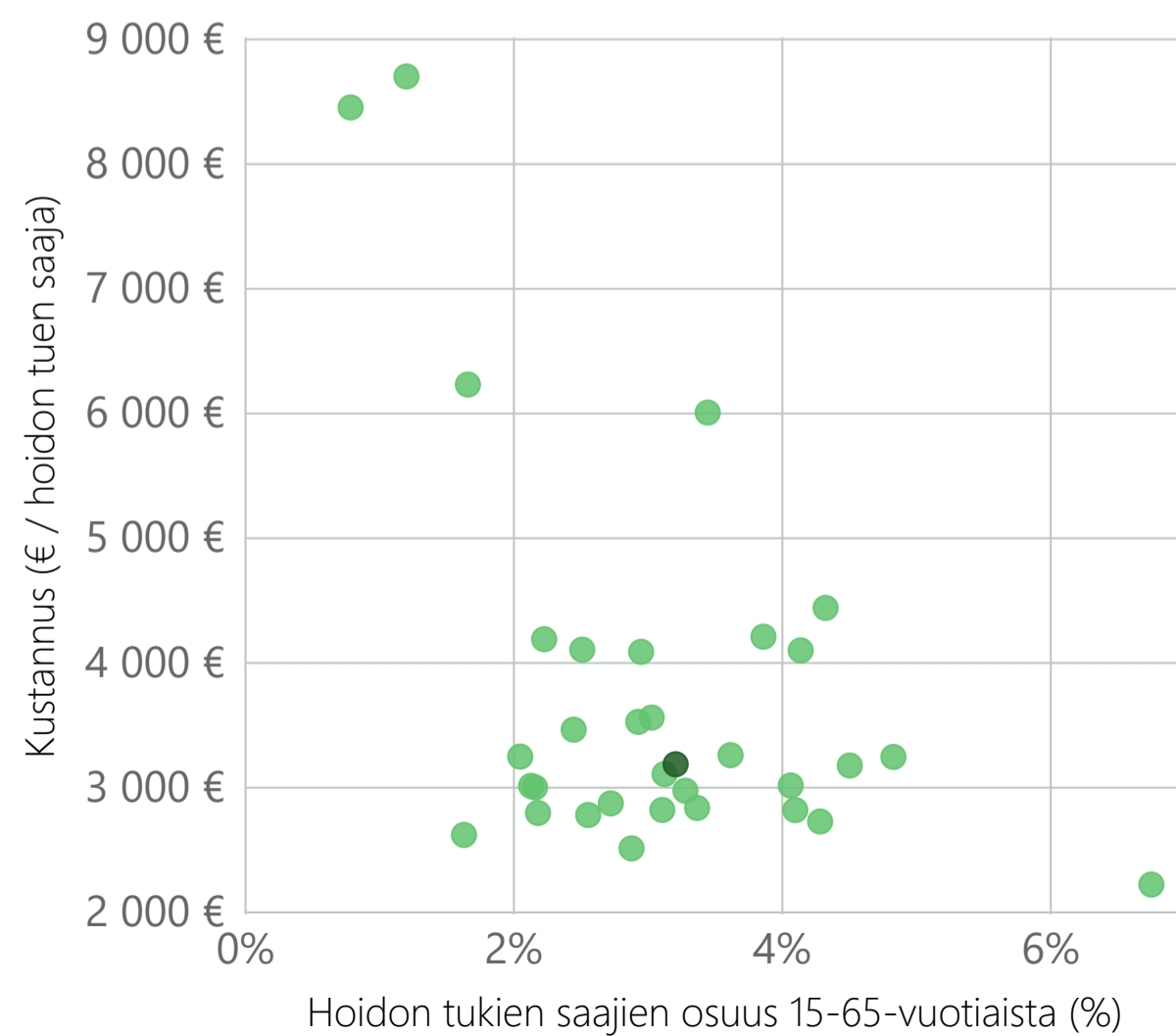
KUSTANNUS HOIDON TUKIEN SAAJAA KOHDEN, € / saaja

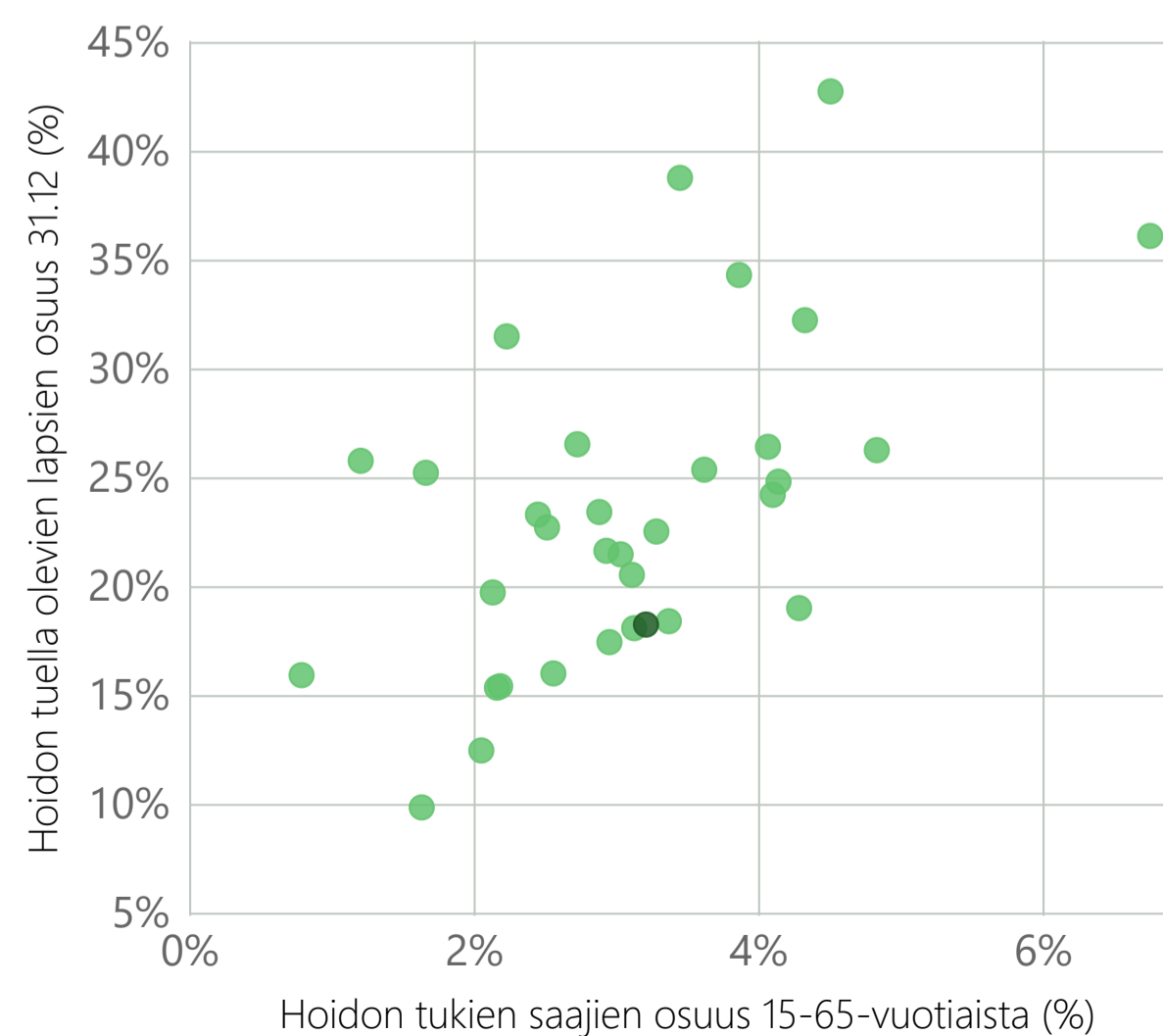
ASUKASKOHTAINEN KUSTANNUS, € / 0-6-vuotias asukas

PEITTÄVYYS

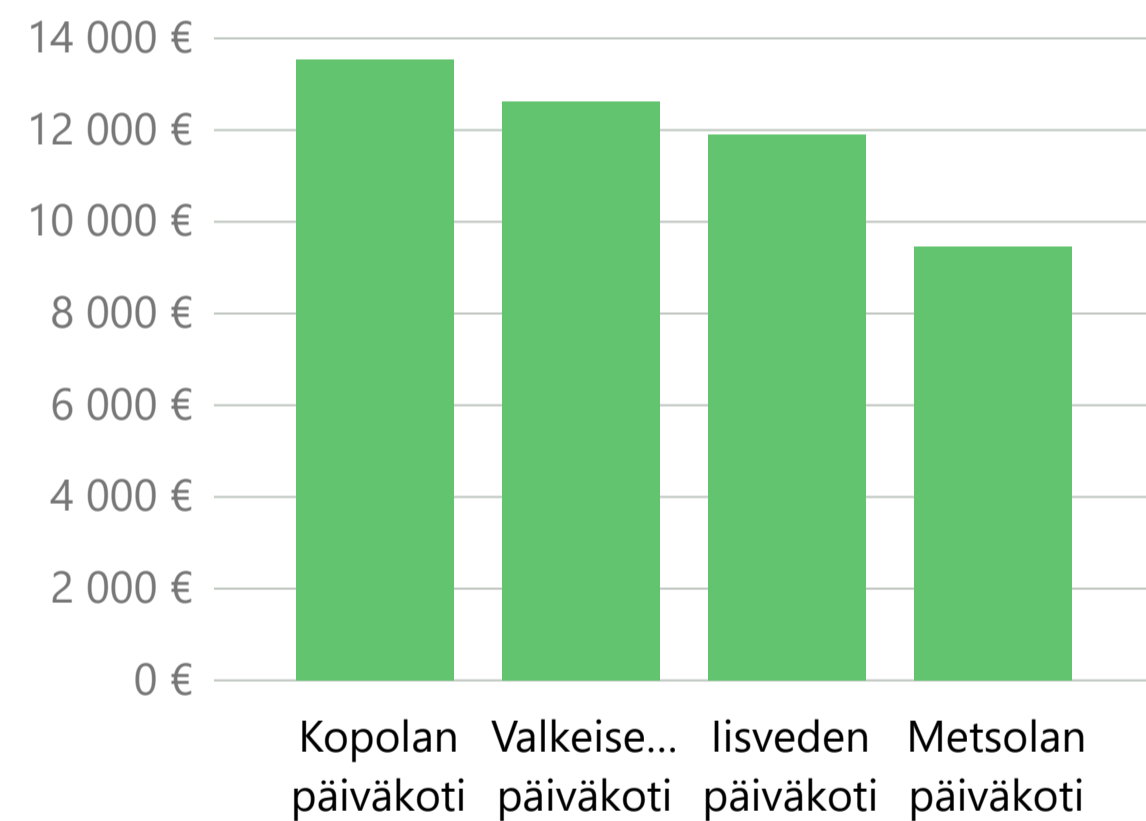
PEITTÄVYYS

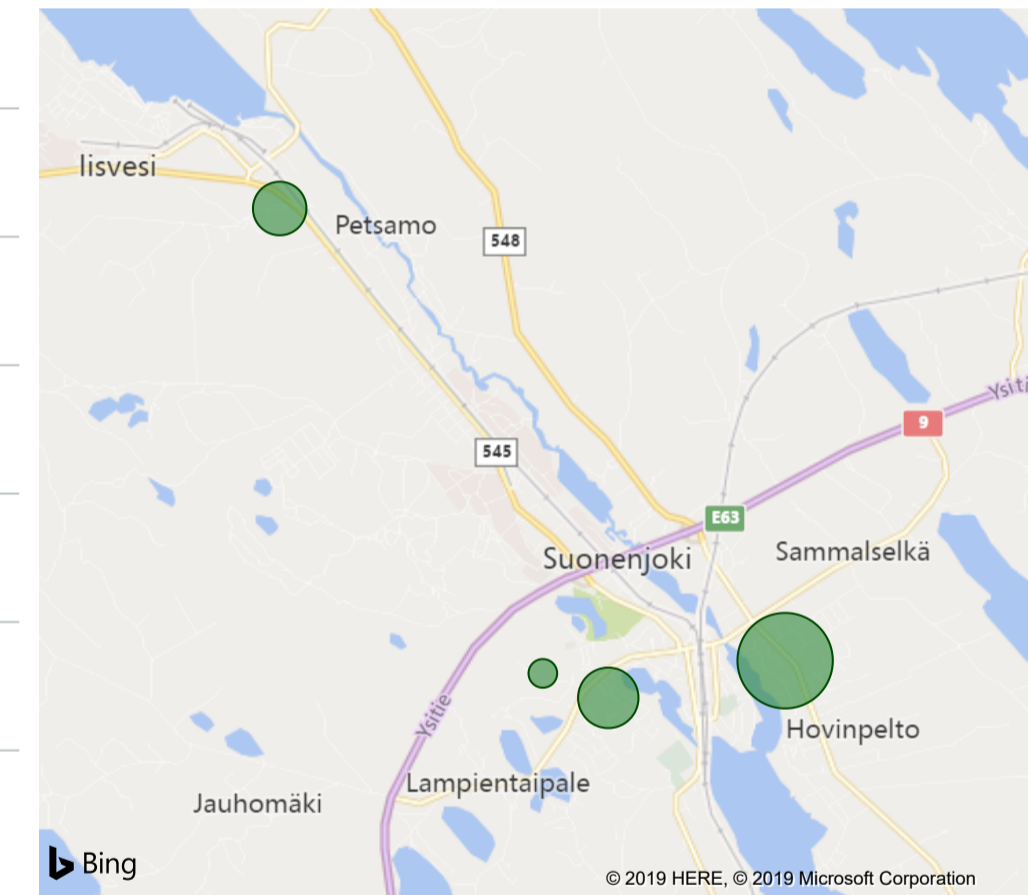
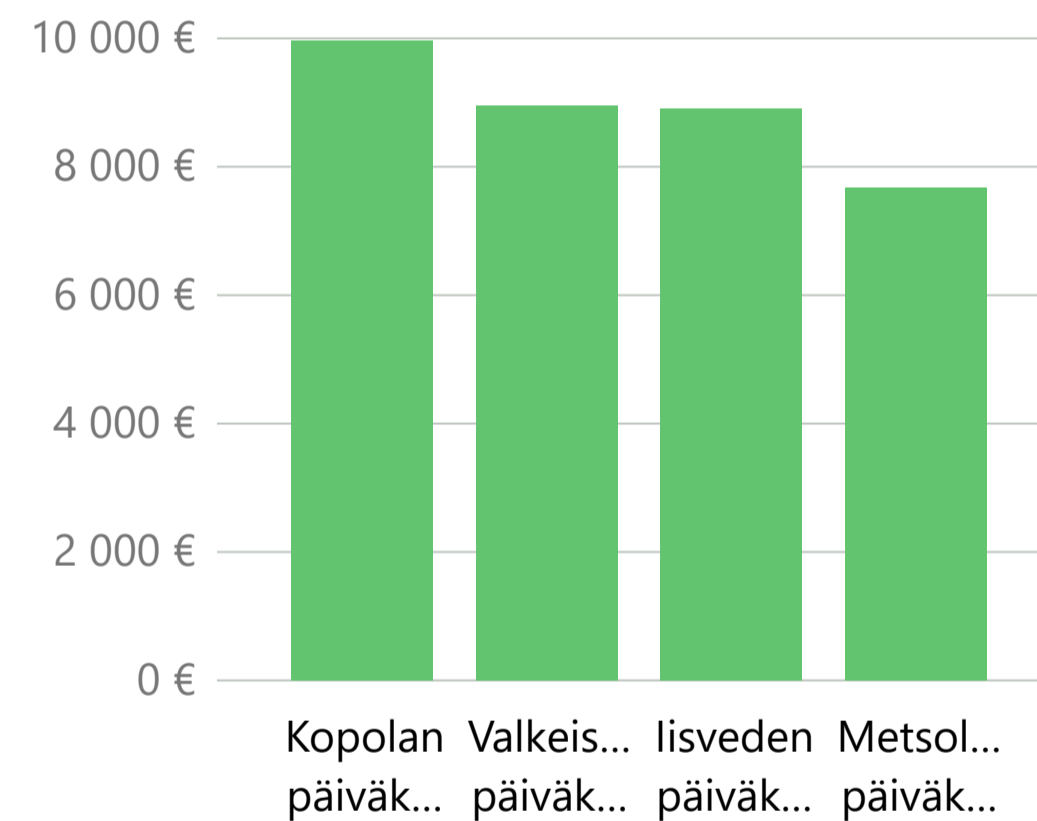
Suonenjoen yksiköt

Suonenjoen päiväkotiverkko koostuu viidestä päiväkotiyksiköstä, joista Norlandia Mustikka on yksityinen. Yksikötarkasteluissa käsitellään Suonenjoen omia yksiköitä: Iisveden, Kopolan, Metsolan ja Valkeisenmäen päiväkotia. Metsolan päiväkotia toimii esiopetusta täydentävänä päiväkotina. Kutakin yksikköä käsitellään erikseen omalla sivulla vertailemalla yksikköä saman kokoluokan yksiköihin eri kunnissa. Yksikkövertailu kuntien välillä on tehty laskennallisella lapsimäärällä.

OMAT YKSIKÖT, € / lapsi

OMAT YKSIKÖT, € / laskennallinen lapsi

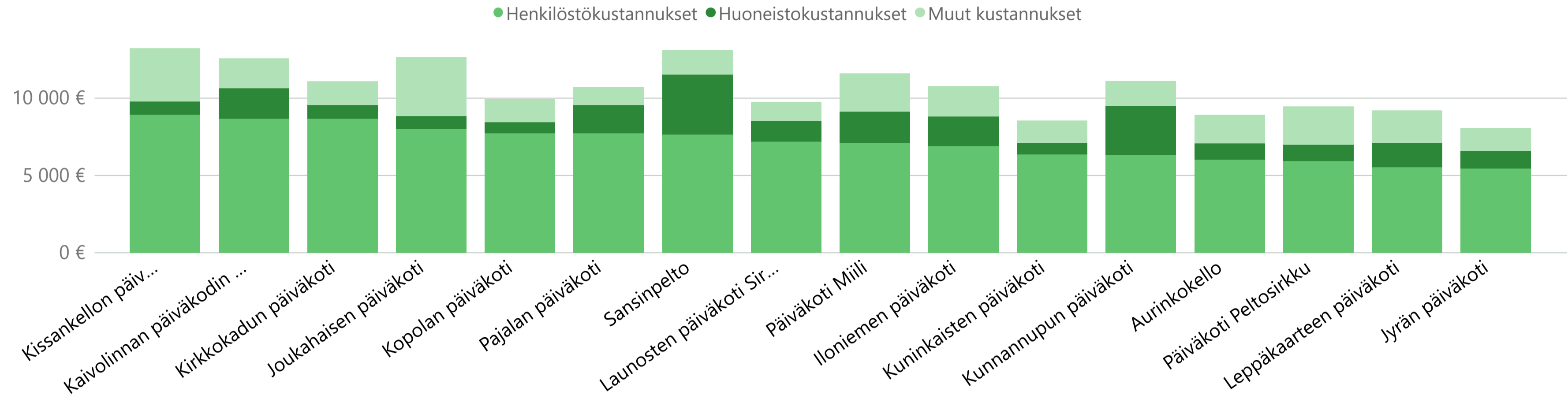
Kunta	Yksikkö	€ / laskennallinen lapsi	€/lapsi	Lapsimäärä	Laskennallinen lapsimäärä	Alle 3-v.	Erityistä tukea tarvitsevat	Vakit. kasvatuslökunta	Tehty työ (HTV:t / 10 lasta)	Optimihoito-henkilökunta
Suonenjoki	Iisveden päiväkotia	8 904 €	11 902 €	43,50	58,2	23,9 %	14,9 %	6,5	2,6	1,77
Suonenjoki	Kopolan päiväkotia	9 962 €	13 530 €	88,50	120,2	38,7 %	7,9 %	16,0	3,3	-1,10
Suonenjoki	Metsolan päiväkotia	7 682 €	9 458 €	17,30	21,3	0,0 %	23,1 %	2,0		3,83
Suonenjoki	Valkeisenmäen päiväkotia	8 945 €	12 615 €	48,50	68,4	22,5 %	20,6 %	8,0	4,3	1,13

Kopolan päiväkoti: 110 - 130 lapsen (laskennallinen) päiväkodit

Kopolan päiväkoti sijoittuu kokoluokassaan keskitason alapuolelle. Henkilöstökuluja tarkasteltaessa yksikkö sijoittuu kalleimpien joukkoon. Korkeaa henkilöstöpanosta selittää suuri alle 3-vuotiaiden osuus. Kuva on järjestetty henkilöstökulujen mukaan.

KUSTANNUS, € / laskennallinen lapsi

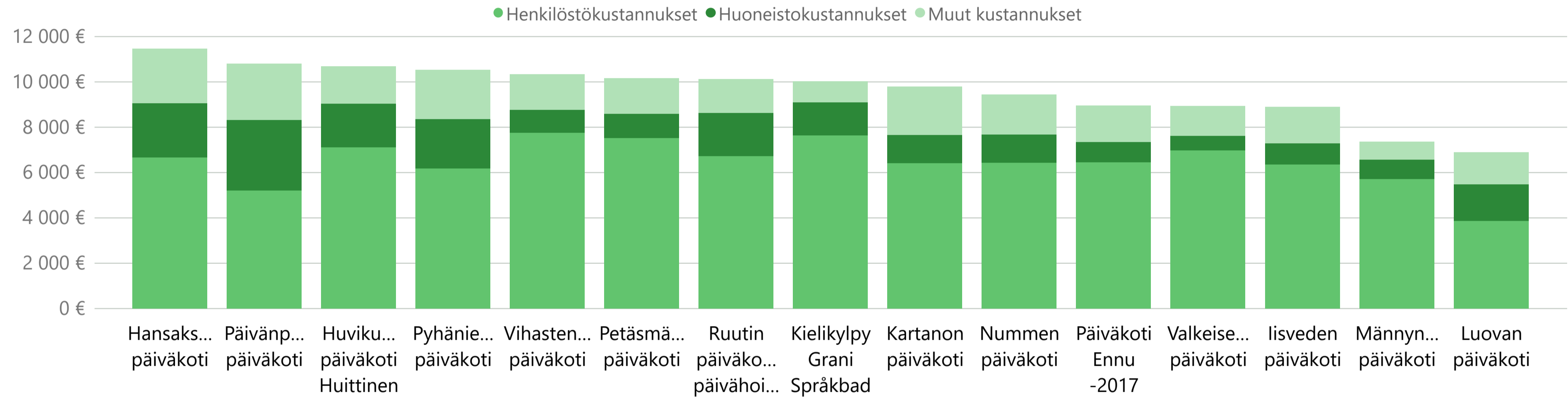

Kunta	Yksikkö	€ / laskennallinen lapsi	Laskennallinen lapsimäärä	Alle 3-v.	Erytystä tukea tarvitsevat	Vakit. kasvatuslökunta	Tehty työ (HTV:t / 10 lasta)	Optimihoidohenkilökunta
Lapua	Kissanpellon päiväkoti	13 213 €	114,0	24,4 %	7,5 %		2,7	
Kauniainen	Sansinpelto	13 115 €	111,0	26,7 %	8,4 %	19,0	2,1	-5,39
Ylivieska	Joukahaisen päiväkoti	12 640 €	116,5	25,9 %	4,4 %	19,5	2,0	-3,63
Kemi	Kaivolinnan päiväkodin vuoro- ja vuorohoito	12 563 €	115,0	40,3 %		19,8	2,0	-4,98
Sipoo	Päiväkoti Miili	11 606 €	125,0	32,9 %	2,0 %	19,0	2,3	-3,34
Kurikka	Kunnannupun päiväkoti	11 121 €	113,0	17,0 %	7,8 %	15,5	1,7	-1,33
Raahe	Kirkkokadun päiväkoti	11 074 €	111,0	20,7 %	9,9 %	25,0	2,6	-10,02
Kurikka	Iloniemen päiväkoti	10 776 €	122,0	22,5 %	14,3 %	20,5	2,6	-5,36
Kaustinen	Pajalan päiväkoti	10 720 €	114,0	18,0 %	3,5 %	27,2	2,2	-8,99
Suonenjoki	Kopolan päiväkoti	9 962 €	120,2	38,7 %	7,9 %	16,0	3,3	-1,10
Loppi	Launosten päiväkoti Sirkus	9 734 €	110,0	28,0 %	5,2 %	16,0	2,0	-2,34
Kontiolahti	Päiväkoti Peltosirkku	9 459 €	125,0	27,5 %	23,5 %	17,0	2,1	0,12
Siilinjärvi	Leppäkaarten päiväkoti	9 193 €	128,0	19,8 %	17,5 %	18,0	2,6	-3,16
Kontiolahti	Aurinkokello	8 937 €	117,0	31,3 %	9,1 %	13,0	2,2	1,85
Huittinen	Kuninkaisten päiväkoti	8 531 €	120,5	28,2 %	16,0 %	12,0	2,0	3,06
Kurikka	Jyrän päiväkoti	8 055 €	115,0	20,0 %	8,8 %	14,5	1,7	-0,12

lisveden ja Valkeisenmäen päiväkoti: 55 - 70 lapsen (laskennallinen) päiväkodit

Valkeisenmäen ja lisveden päiväkodit sijoittuu kokoluokassaan edullisimpien joukkoon. Henkilöstökuluja tarkasteltaessa lisvesi on edullinen, kun taas Valkeisenmäki on keskitasolla. Valkeisenmäen päiväkodissa on erityistä tukea tarvitsevia paljon. Kuva on järjestetty henkilöstökulujen mukaan.

KUSTANNUS, € / laskennallinen lapsi

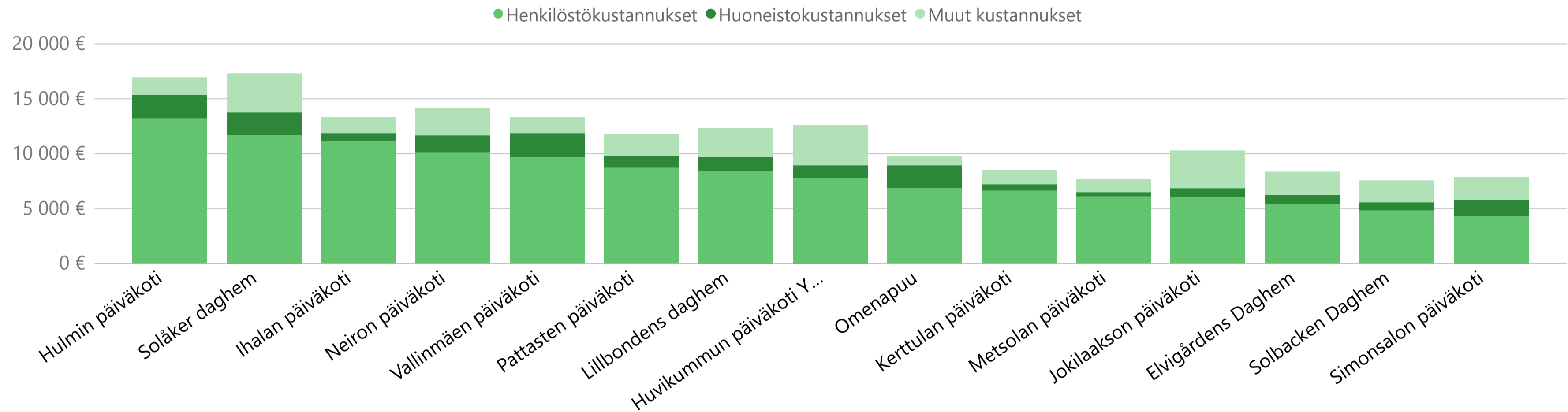

Kunta	Yksikko	€ / laskennallinen lapsi	Laskennallinen lapsimäärä	Alle 3-v.	Erytistä tukea tarvitsevat	Vakit. kasvatushökunta	Tehty työ (HTV:t / 10 lasta)	Optimihoitohenkilökunta
Sipoo	Hansaksen päiväkoti	11 461 €	59,0	27,8 %	6,5 %	9,0	2,8	-3,53
Hollola	Päivänpaistein päiväkoti	10 806 €	62,0	28,6 %		6,0	1,7	3,24
Huittinen	Huvikummun päiväkoti Huittinen	10 676 €	67,5	36,1 %	24,5 %	8,5	2,8	-0,13
Hollola	Pyhäniemen päiväkoti	10 540 €	56,5	20,0 %		10,0	2,1	-5,44
Raahe	Vihastenkarin päiväkoti	10 346 €	65,5	21,8 %	11,9 %	12,0	2,3	-5,69
Raisio	Petäsmäen päiväkoti	10 155 €	67,3	22,2 %	9,5 %	8,0		0,72
Kemi	Ruutin päiväkodin päivähoito	10 136 €	65,0	23,2 %	1,4 %	8,5	1,5	-0,60
Kauniainen	Kielikylpy Grani Språkbud	10 024 €	61,0	0,0 %	0,0 %	10,0	1,8	-3,89
Sipoo	Kartanon päiväkoti	9 790 €	68,0	56,3 %	0,0 %	12,0	3,0	-7,00
Kurikka	Nummen päiväkoti	9 441 €	64,0	17,0 %	18,2 %	10,0	1,8	-3,64
Ilmajoki	Päiväkoti Ennu -2017	8 956 €	58,5	13,2 %	27,9 %	9,0		-3,92
Suonenjoki	Valkeisenmäen päiväkoti	8 945 €	68,4	22,5 %	20,6 %	8,0	4,3	1,13
Suonenjoki	lisveden päiväkoti	8 904 €	58,2	23,9 %	14,9 %	6,5	2,6	1,77
Paltamo	Männynkäryn päiväkoti	7 369 €	65,0	42,1 %	1,9 %		2,6	
Kurikka	Luovan päiväkoti	6 900 €	56,0	19,5 %	6,1 %	5,0	1,2	4,08

Metsolan päiväkoti: 15 - 25 lapsen (laskennallinen) päiväkodit

Metsolan päiväkoti sijoittuu kokoluokassaan edullisimpien joukkoon. Metsolan päiväkoti palvelee esiopetusta täydentävää päivähoitoa ja lapset ovat siten yli 3-vuotiaita. Kuva on järjestetty henkilöstökulujen mukaan.

KUSTANNUS, € / laskennallinen lapsi

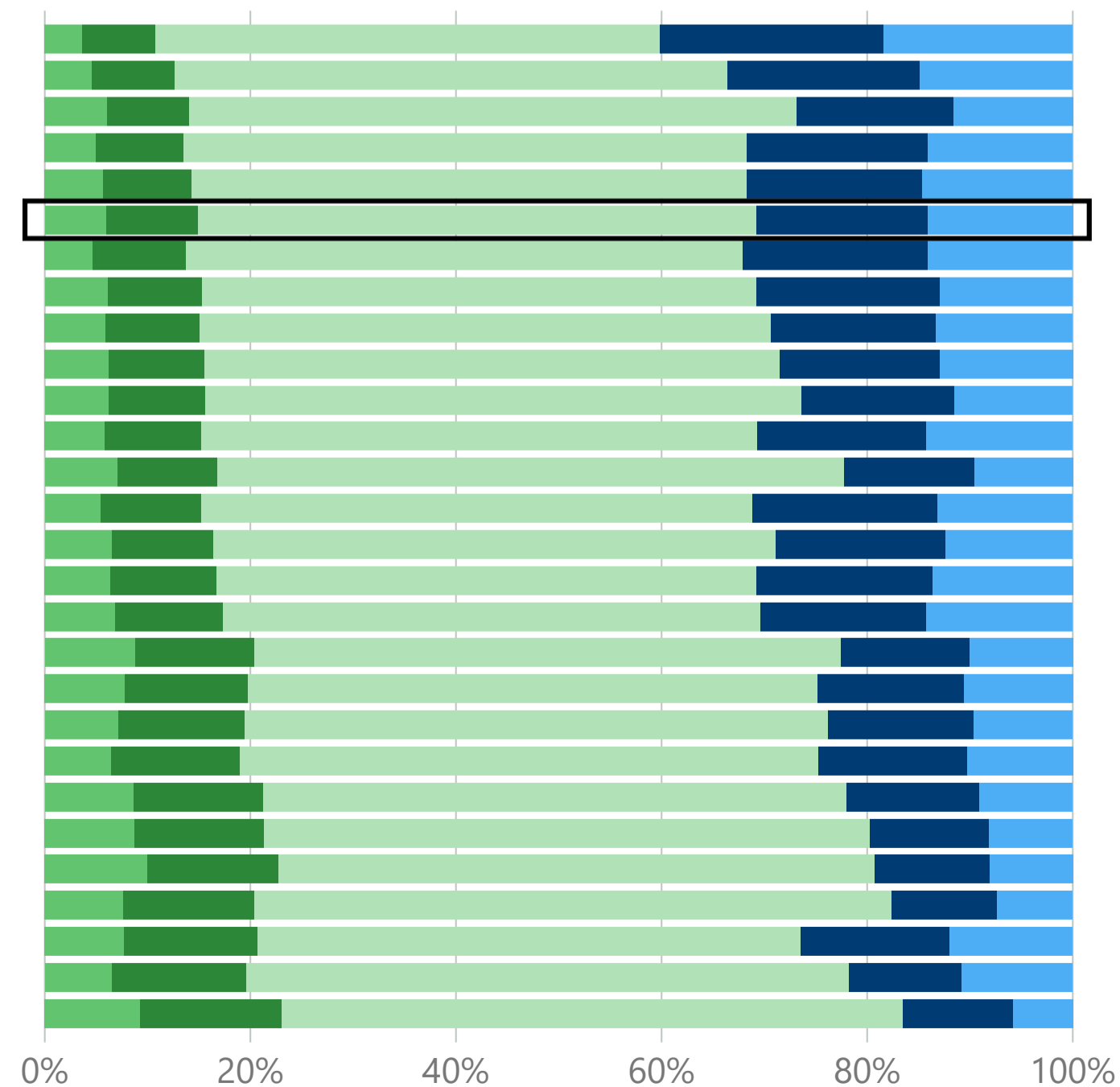

Kunta	Yksikko	€ / laskennallinen lapsi	Laskennallinen lapsimäärä	Alle 3-v.	Erytystä tukea tarvitsevat	Vakit. kasvatushlöökunta	Tehty työ (HTV:t / 10 lasta)	Optimihoidohenkilökunta
Sipoo	Solåker daghem	17 312 €	21,0	133,3 %	0,0 %	4,0	5,0	-9,82
Laihia	Hulmin päiväkoti	16 952 €	17,0	0,0 %	0,0 %	3,0		-3,13
Ilmajoki	Neiron päiväkoti	14 136 €	16,5	0,0 %		6,0		-14,58
Raisio	Ihalan päiväkoti	13 361 €	20,2			3,0		-1,21
Laihia	Vallinmäen päiväkoti	13 335 €	15,5	10,5 %	0,0 %	4,1		-10,44
Ylivieska	Huvikummun päiväkoti Ylivieska	12 594 €	17,0	0,0 %	3,8 %	2,5	1,2	-1,44
Sipoo	Lillbondens daghem	12 304 €	19,0	55,6 %	0,0 %	4,0	3,6	-11,61
Raahe	Pattasten päiväkoti	11 804 €	25,0		12,1 %	6,0	2,3	-8,71
Lapua	Jokilaakson päiväkoti	10 266 €	23,0	10,5 %	19,0 %		2,2	
Kaustinen	Omenapuu	9 749 €	18,0	88,9 %	17,6 %	4,0	1,8	-10,29
Raisio	Kerttulan päiväkoti	8 525 €	15,1		5,6 %	1,0		5,48
Vöyri	Elvigårdens Daghem	8 353 €	23,0	53,8 %	0,0 %	3,0		-0,63
Siilinjärvi	Simonsalon päiväkoti	7 868 €	17,0	0,0 %	16,7 %	3,0	1,0	-4,86
Suonenjoki	Metsolan päiväkoti	7 682 €	21,3	0,0 %	23,1 %	2,0		3,83
Vöyri	Solbacken Daghem	7 524 €	21,0	112,5 %	0,0 %	2,0		3,68

Suonenjoella perusopetukseen käytettävä asukaskohtainen panos on hieman keskitasoa matalampi. Asukasta kohden kustannus on noin 930 euroa. Tähän vaikuttaa suuresti paikkakunnan ikärakenne ja peruskouluikäisten osuus. Suonenjoella 7-15-vuotiaiden osuus väestöstä on 9 prosenttia ja se on matala vertailukuntien joukossa. Kustannus 7-15-vuotiasta asukasta kohden on noin 10.480 euroa, jolla sijoitutaan hieman keskitason yläpuolelle.

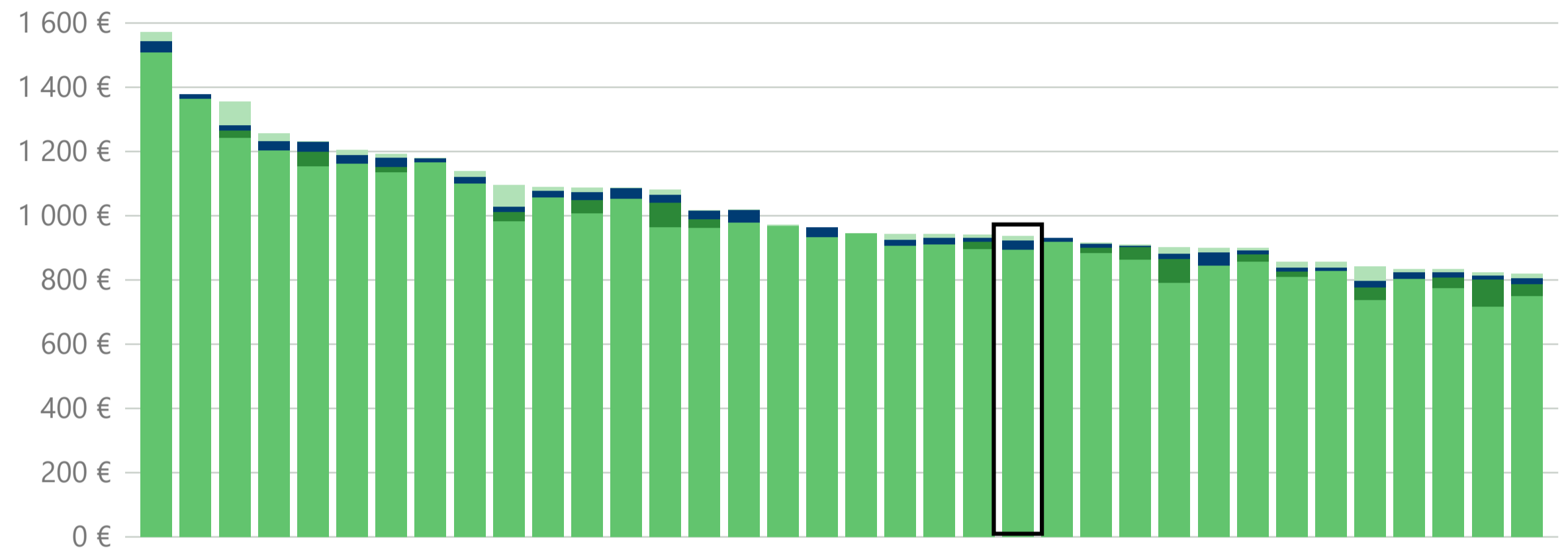
IKÄJAKAUMA

● 0-6 ● 7-15 ● 16-64 ● 65-74 ● 75-

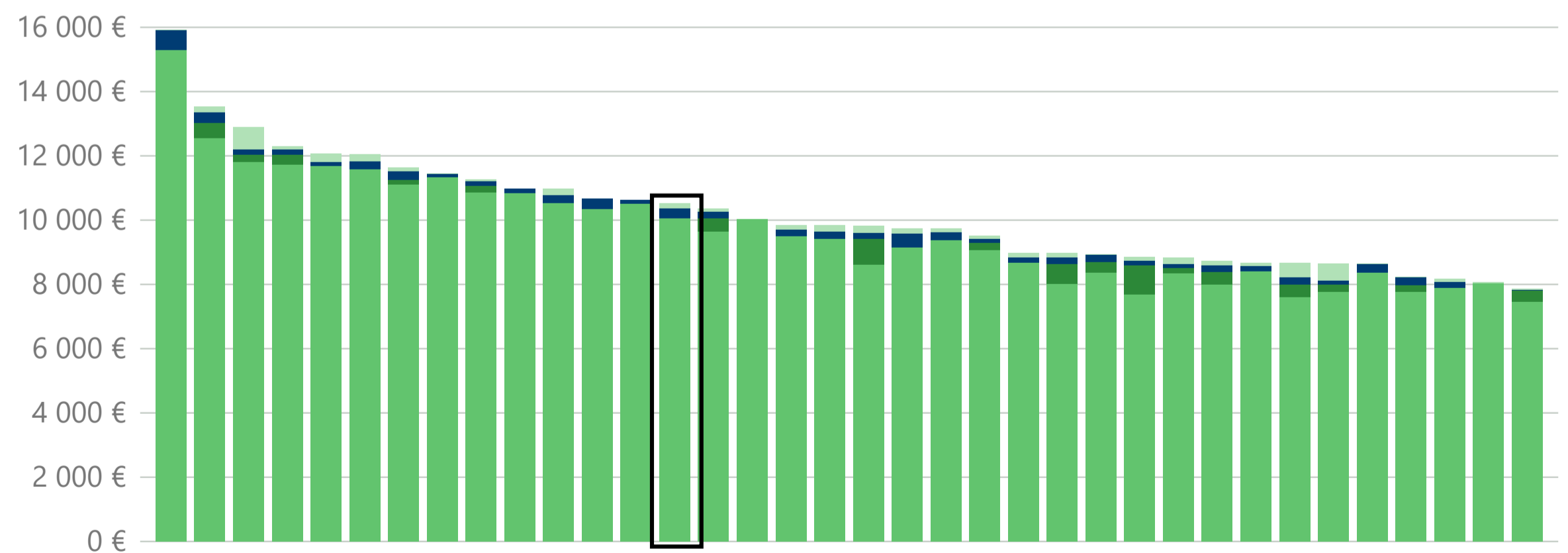
ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / asukas

● 1| Peruskoulut ● 2| Pidennetty oppivelvollisuus ● 3| Aamu- ja iltapäivätoiminta ● 4| Oppilashuolto

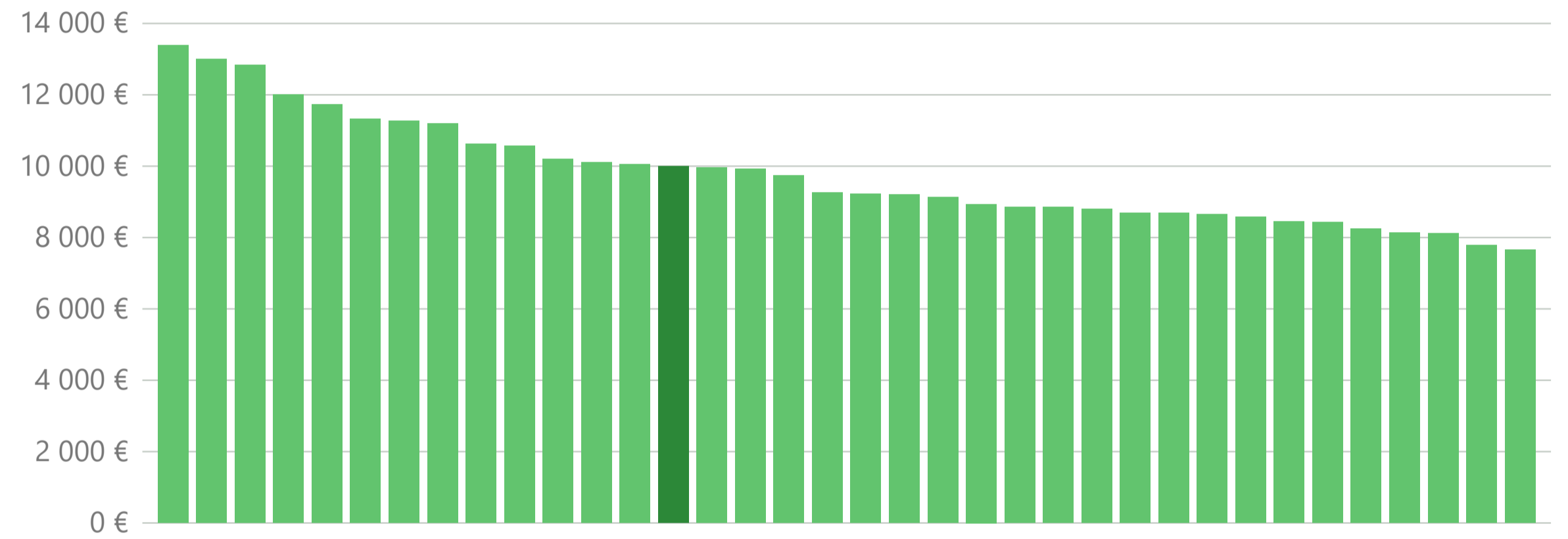
ASUKASKOHTAISET KUSTANNUKSET PALVELUMUODOITTAIN, € / 7-15-vuotias asukas

● 1| Peruskoulut ● 2| Pidennetty oppivelvollisuus ● 3| Aamu- ja iltapäivätoiminta ● 4| Oppilashuolto

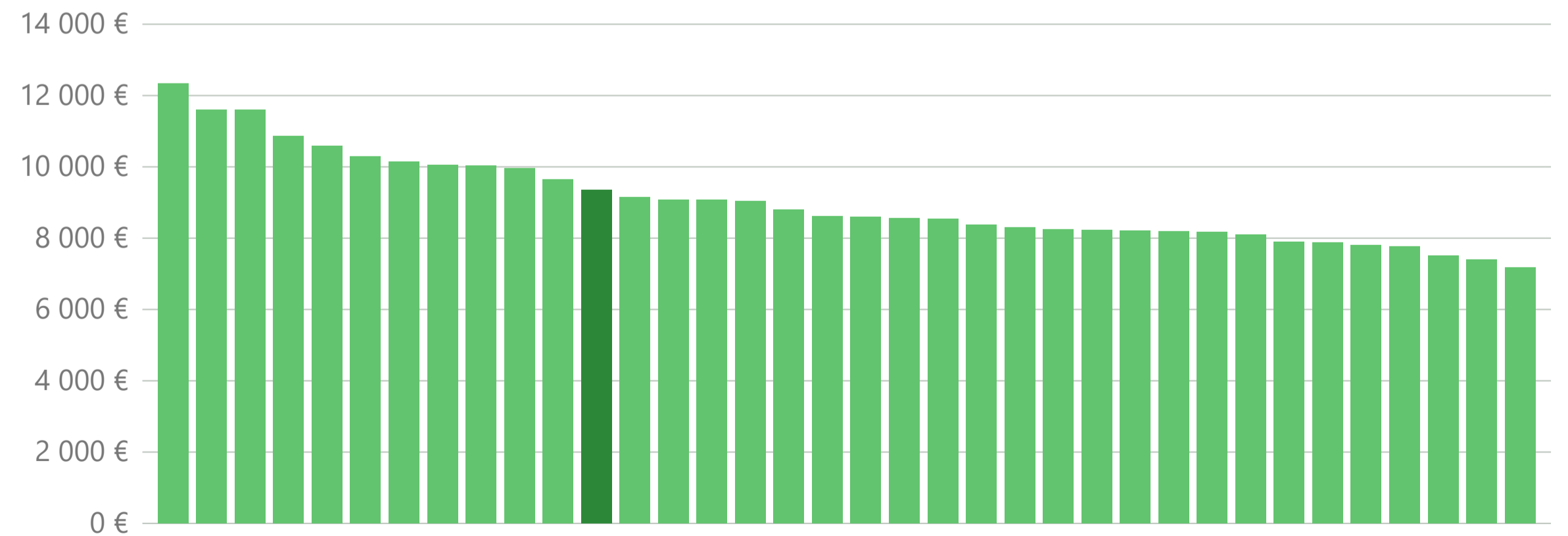

Oppilaskohtainen kustannus on hieman keskitasoa korkeampi. Kun tarkastellaan pelkän koulutoiminnan kustannuksia eli mukana ei ole koulukuljetuskustannuksia ero keskitasoon kasvaa.

KUSTANNUS, € / oppilas

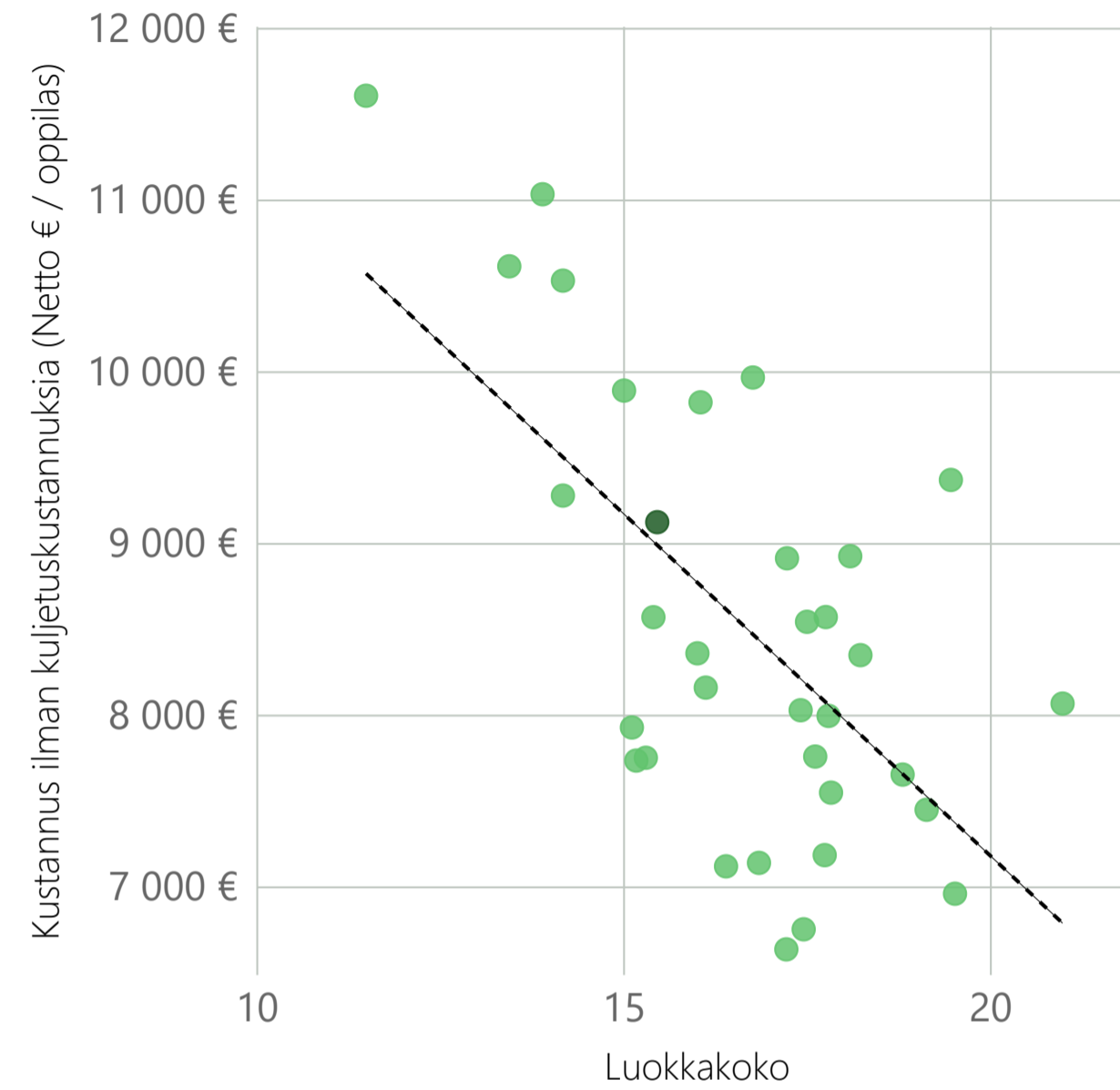

KUSTANNUS ILMAN KOULUKULJETUKSIA, € / oppilas

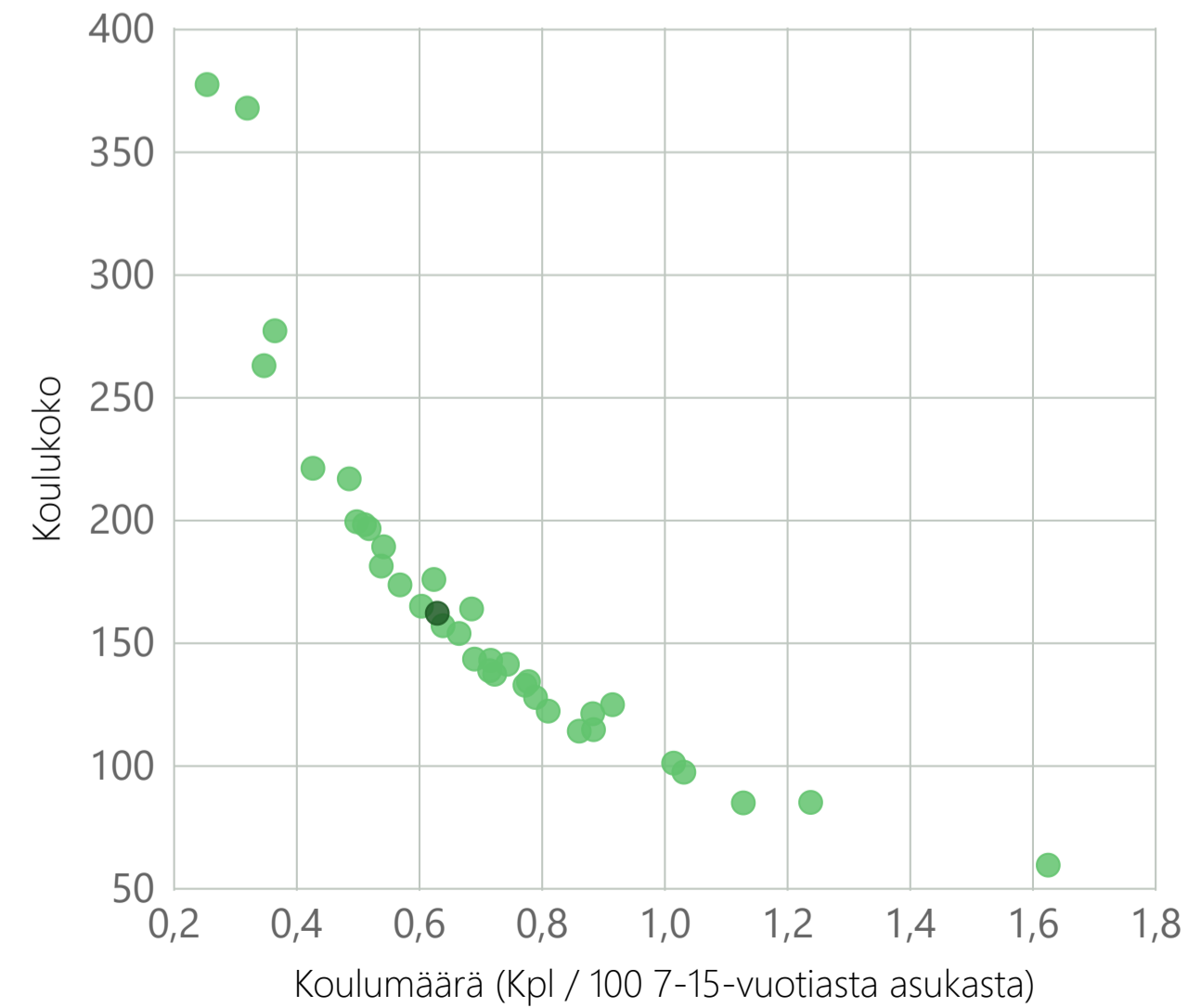

Keskimääräinen luokka- ja koulukoko on vertailussa hieman keskitasoa pienempi. Suonenjoen keskimääräinen luokkakoko on 15,5 oppilasta ja koulukoko 162 oppilasta

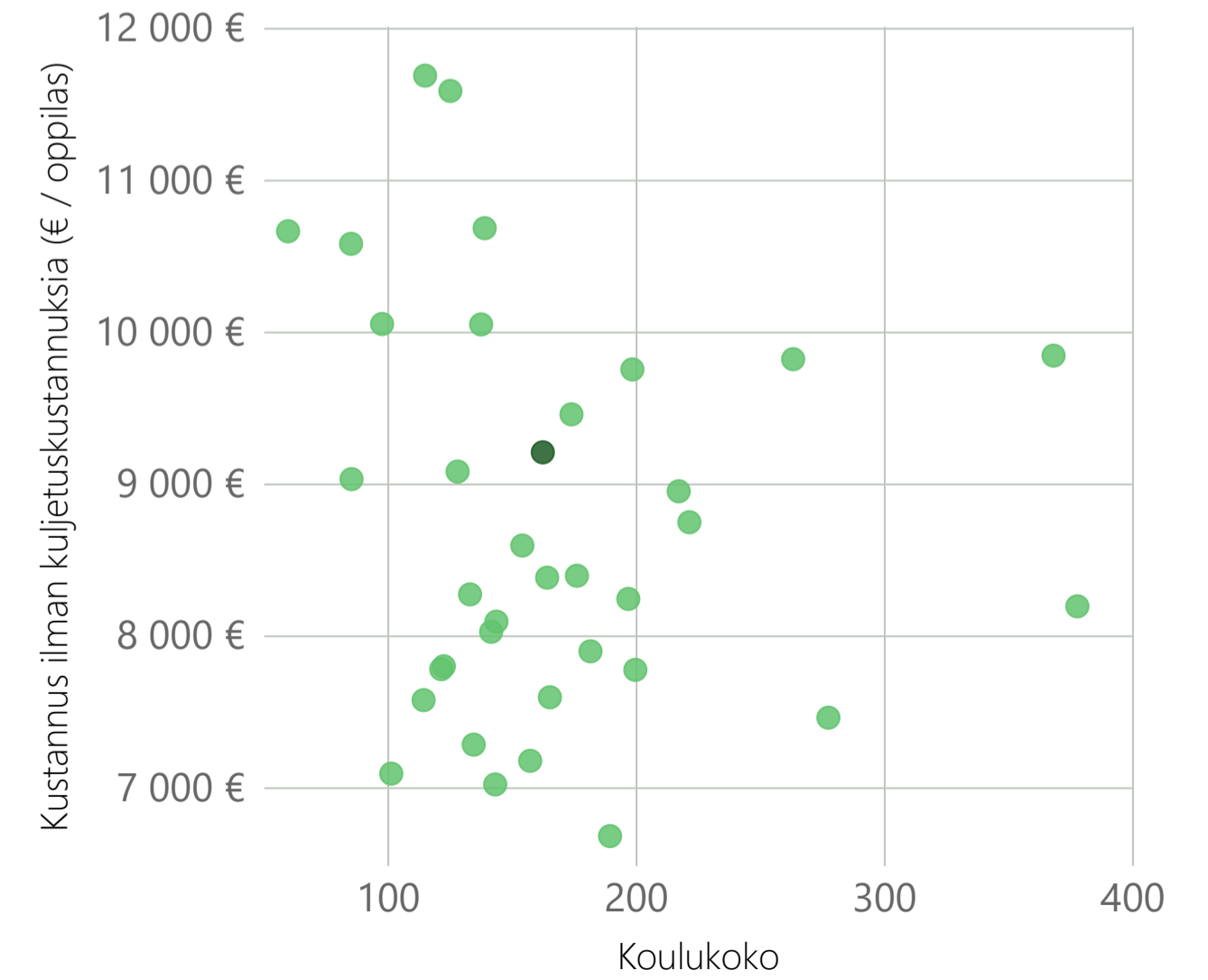
LUOKKAKOKO

KOULUKOKO- JA YKSIKKÖMÄÄRÄ

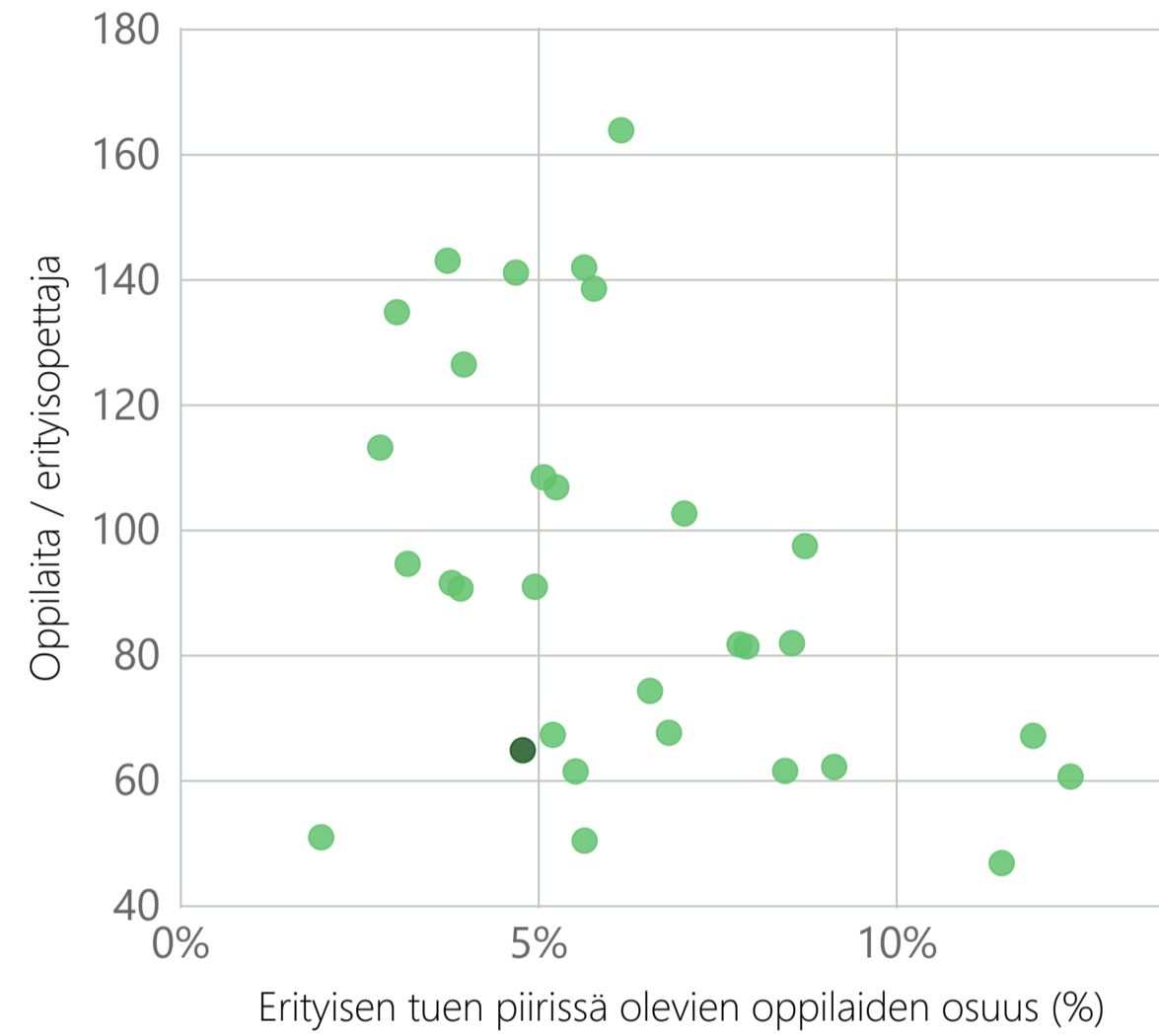

KOULUKOKO VRT KUSTANNUS

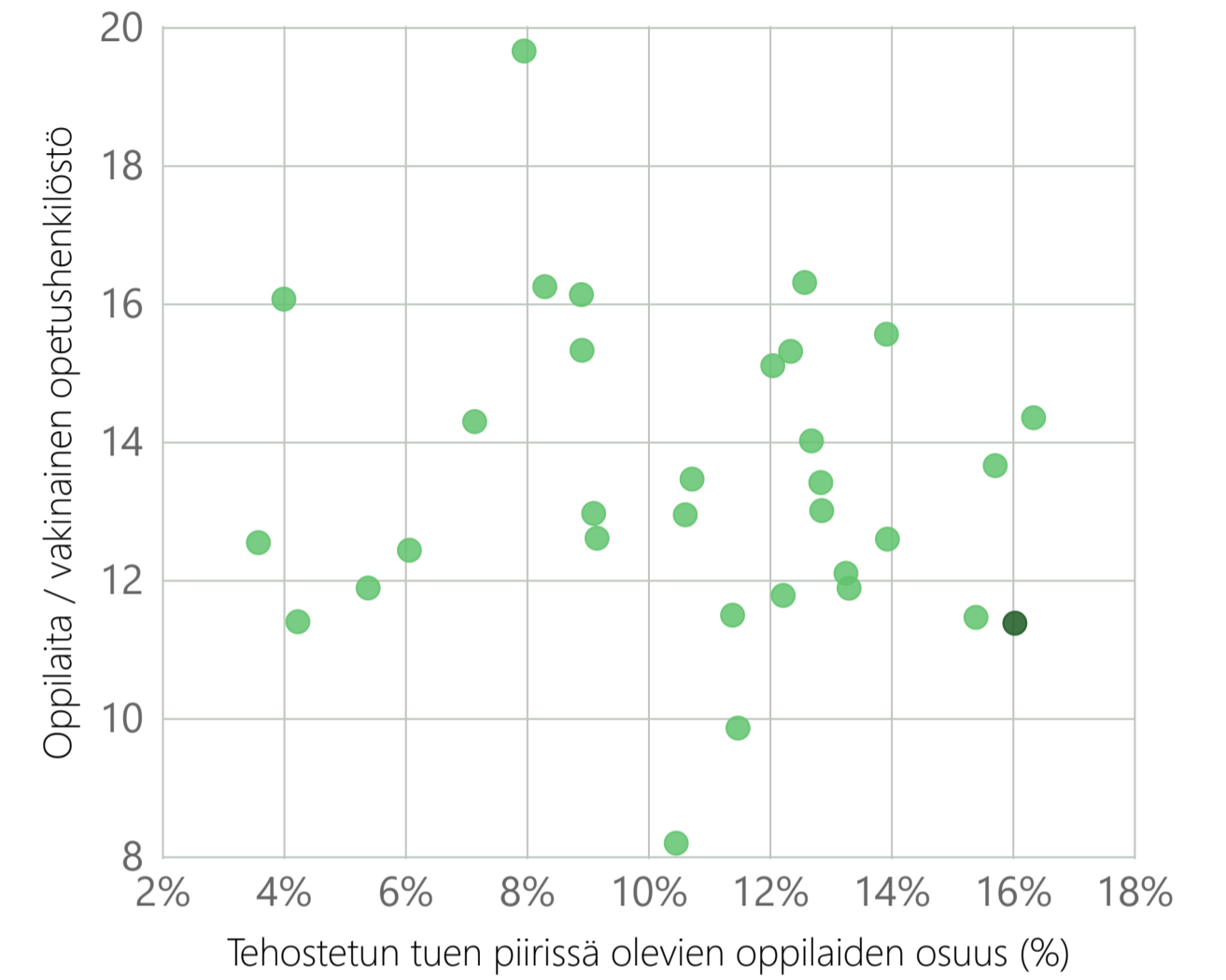

Tehostetun tuen oppilaiden osuus on korkea. Tämä selittää erityisopettajien suurta määrää, joka nostaa henkilöstökustannuksia vertailussa.

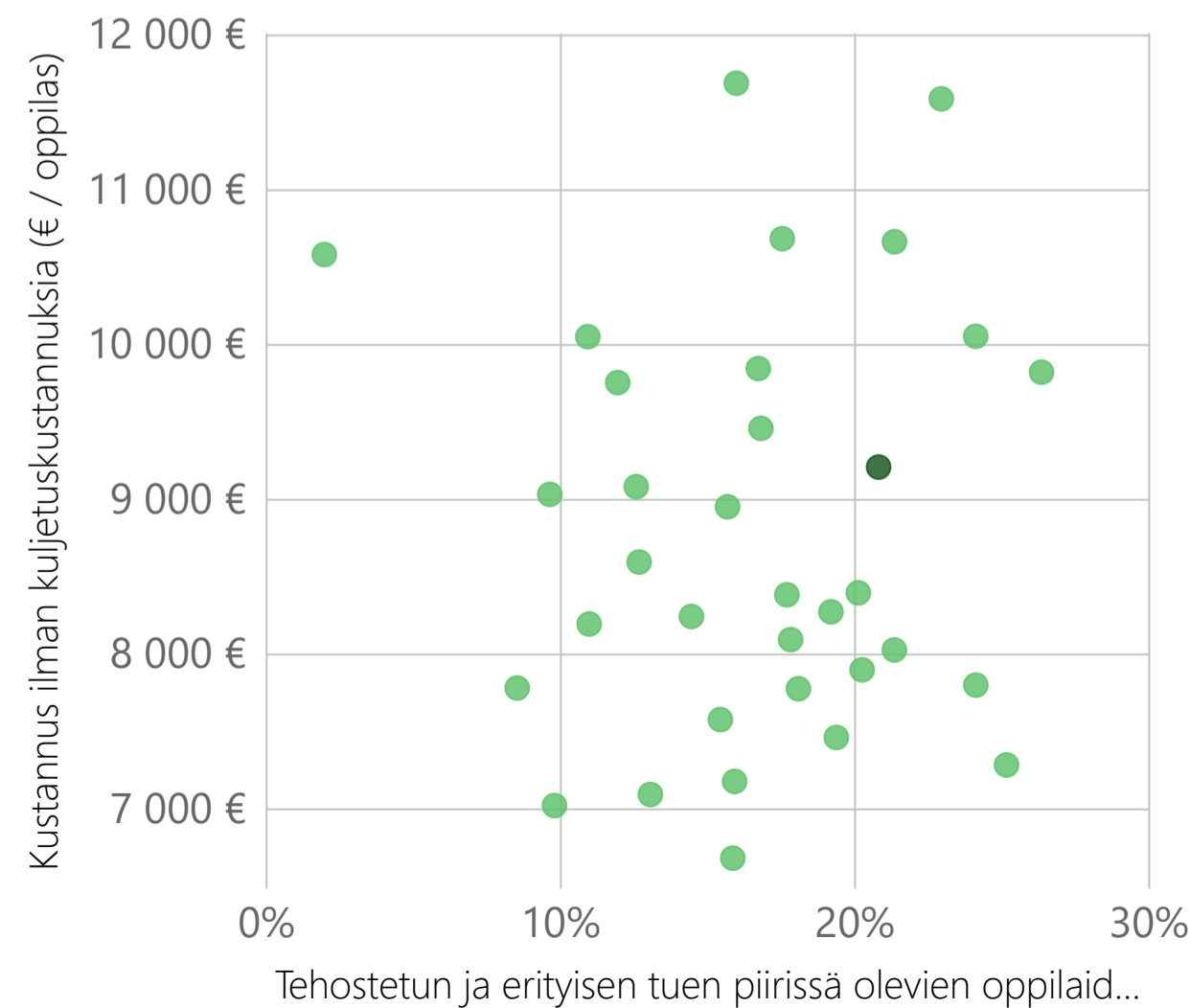
ERITYISEN TUEN OPPILAAT

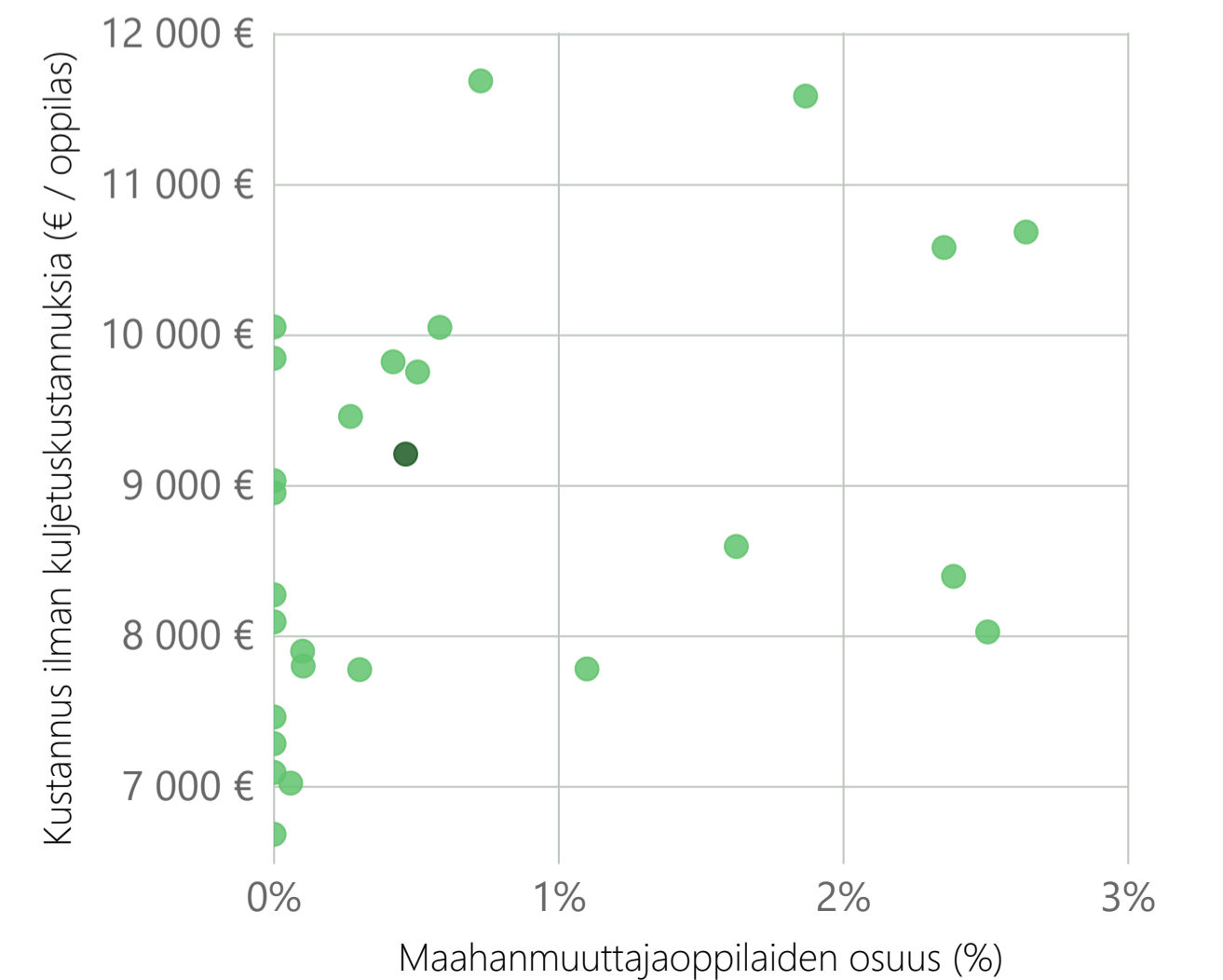
TEHOSTETUN TUEN OPPILAAT

TEHOSTETUN JA ERITYISEN TUEN OPPILAAT YHTEENSÄ

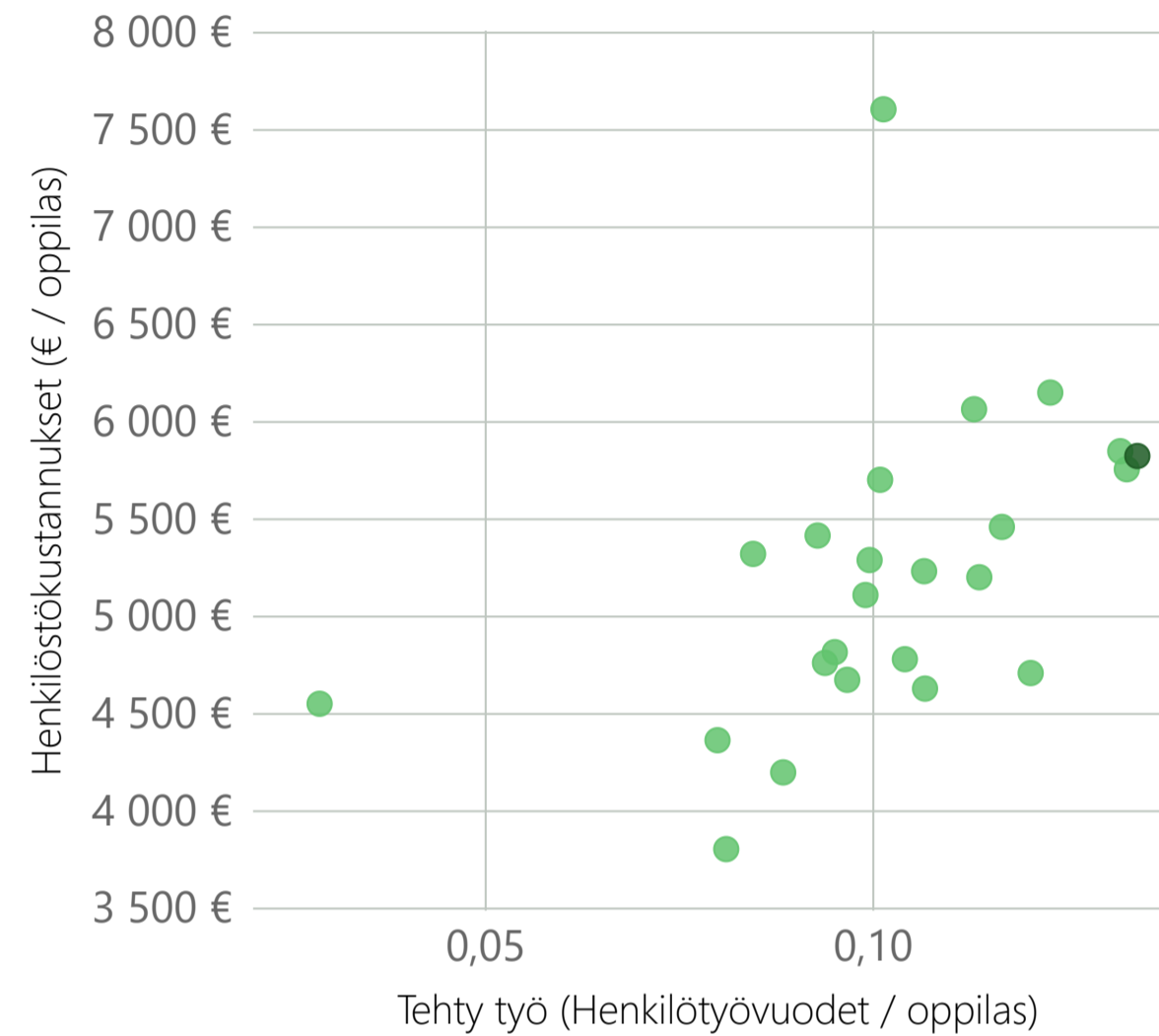
MAAHANMUUTTAJAOPPILAAT

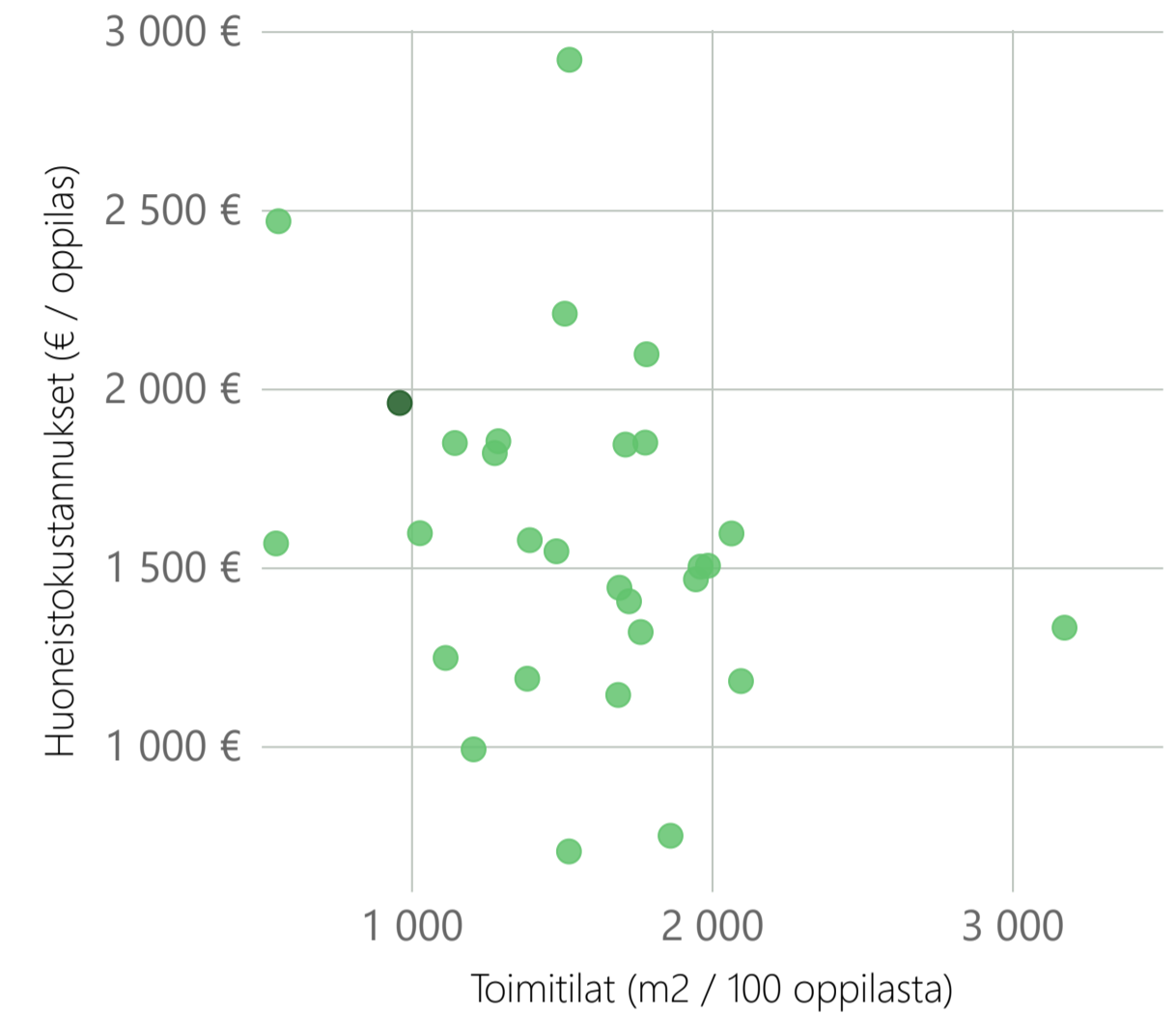
Suonenjoella panostus henkilöstöön näyttäytyy korkeana sekä kustannuksia että henkilötyövuosimäärää tarkasteltaessa. Kustannuksia nostaa panostus erityisopettajiin ja koulunkäyntiohjaajiin.

Koulurakennukset ovat lukujen valossa tehokkaassa käytössä, koska 100 oppilasta kohden on pinta-alaa vain 1000 neliometriä. Huoneistokustannukset ovat korkeat, mikä selittyy osittain korkeilla poistoilla. Tilan maltillinen määrä hillitsee kokonaiskustannuksia.

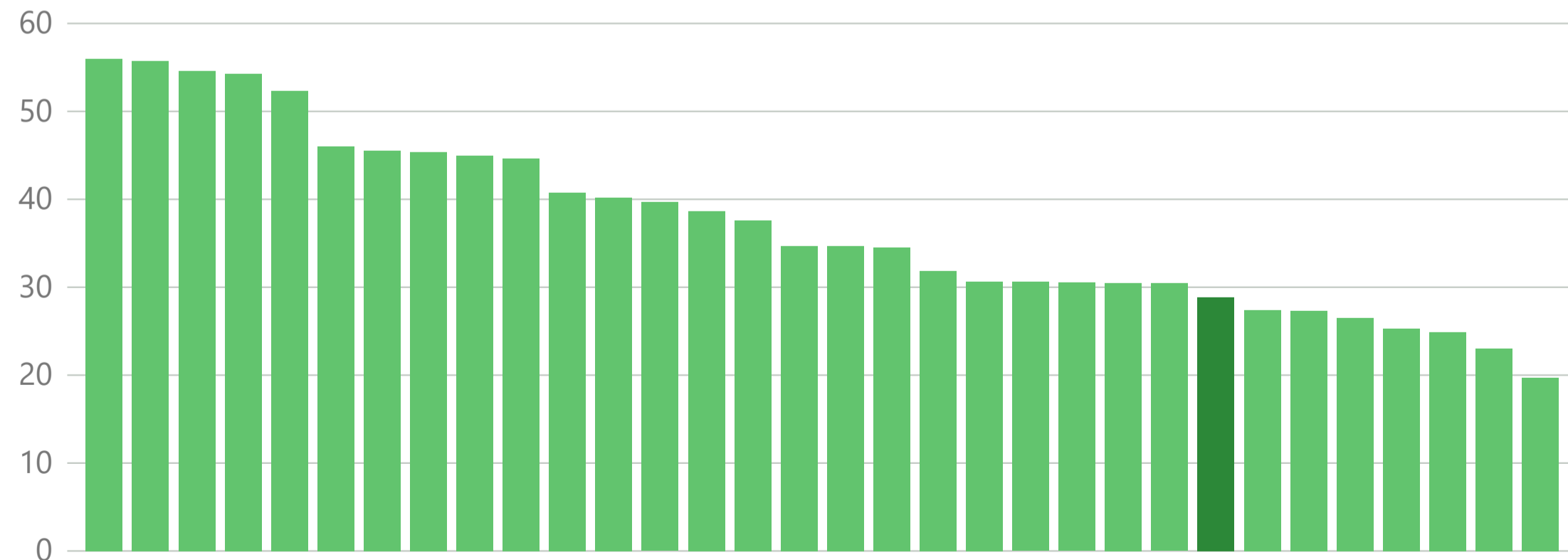
HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET

HUONEISTOKUSTANNUKSET

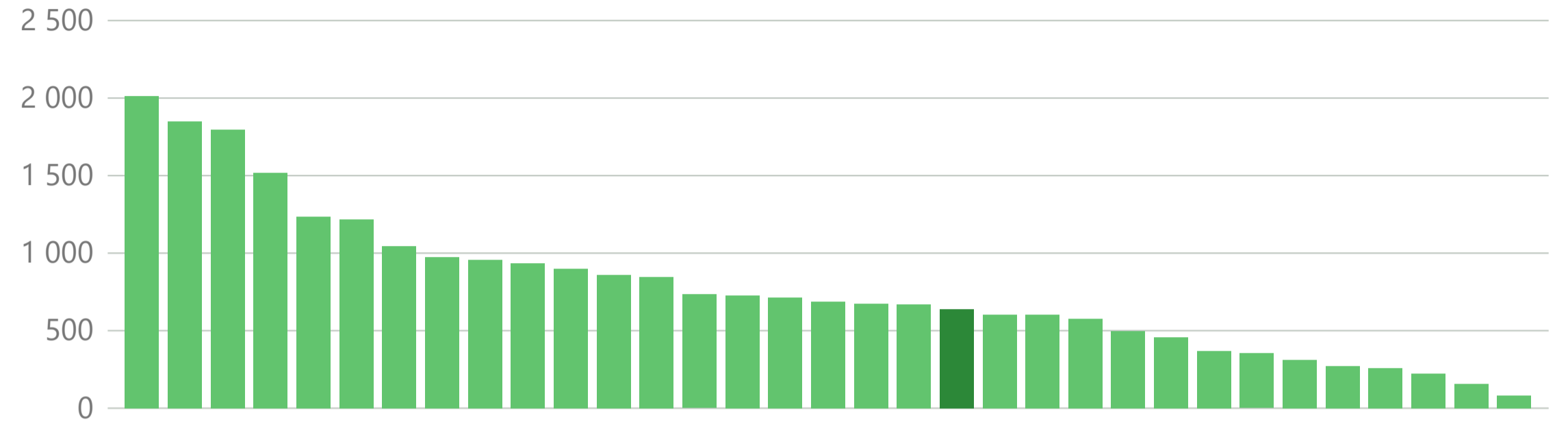
OHJAAJAT, Oppilaita / ohjaaja

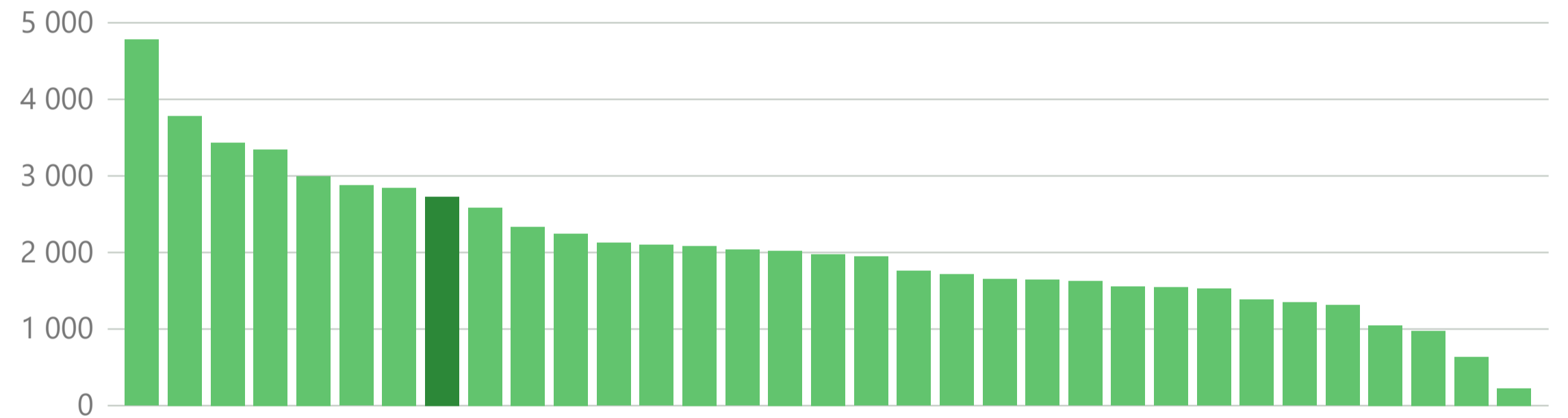

Suonenjoella kuljetettavien oppilaiden osuus on matala ja siten koulukuljetusten oppilaskohtainen kustannus on alle keskitason. Kuljetettavaa oppilasta kohden kuljetuskustannus on kuitenkin korkea.

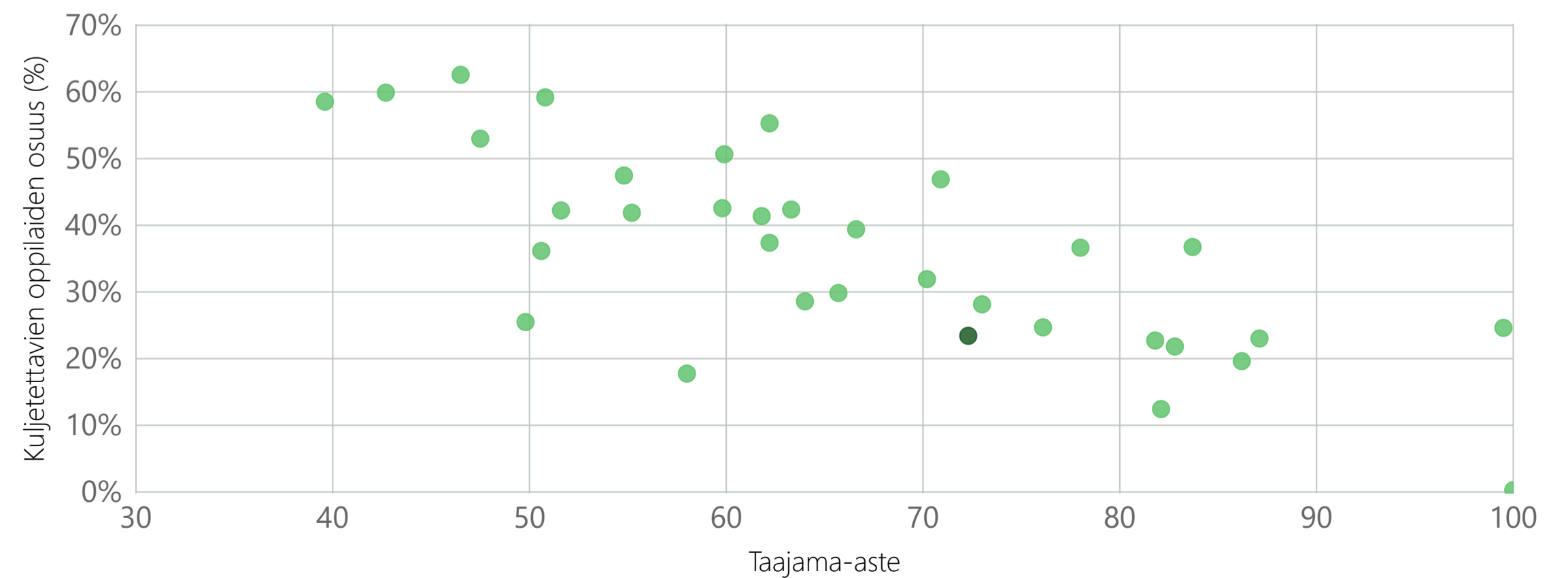
KOULUKULJETUKSET, € / oppilas

KOULUKULJETUKSET, € / kuljetettava oppilas

KULJETETTAVIEN OPPILAIDEN OSUUS VRT TAAJAMA-ASTE

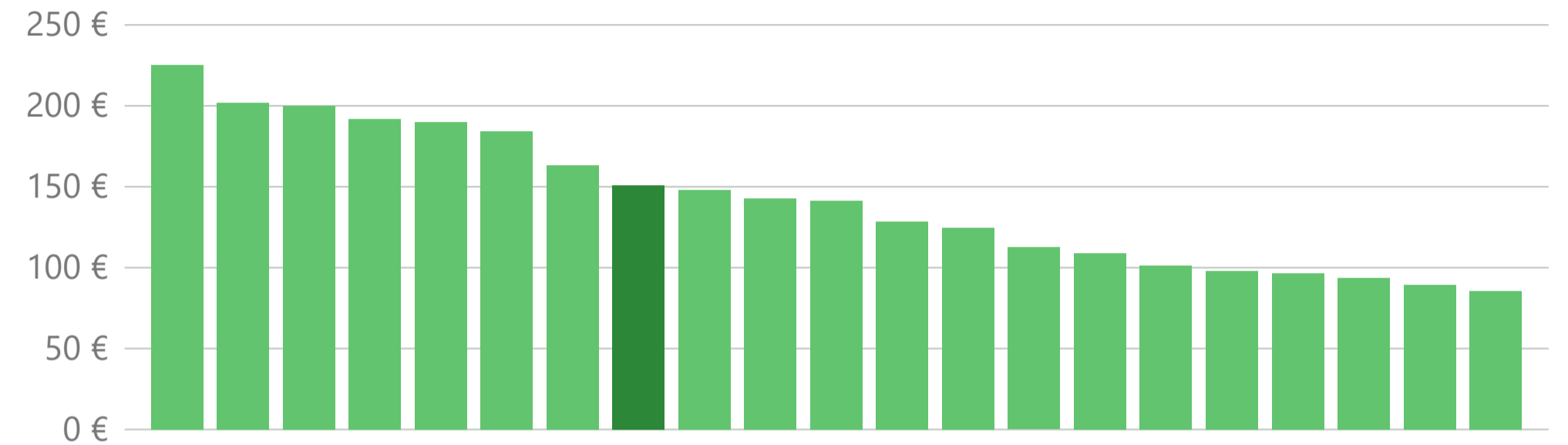

Oppilashuolto sisältää koulukuraattorien ja -psykologien kustannukset. Panostus näihin on hieman keskitasoa korkeampi.

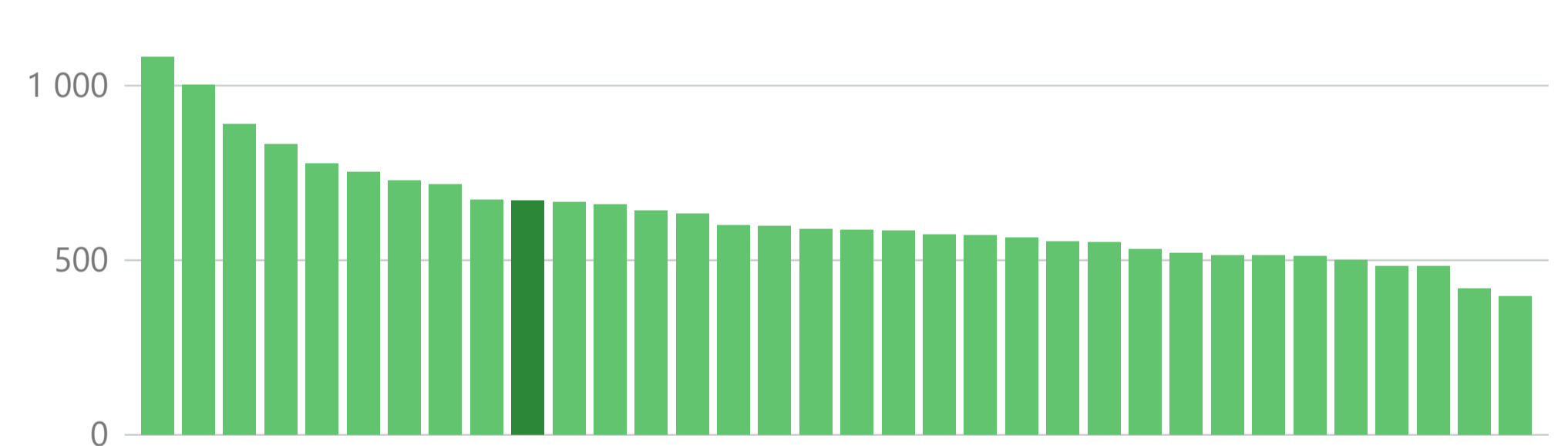
Kouluruokailun kustannus on keskitasoa korkeampi.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan panos on keskitasoa, mutta osallistujia on paljon.

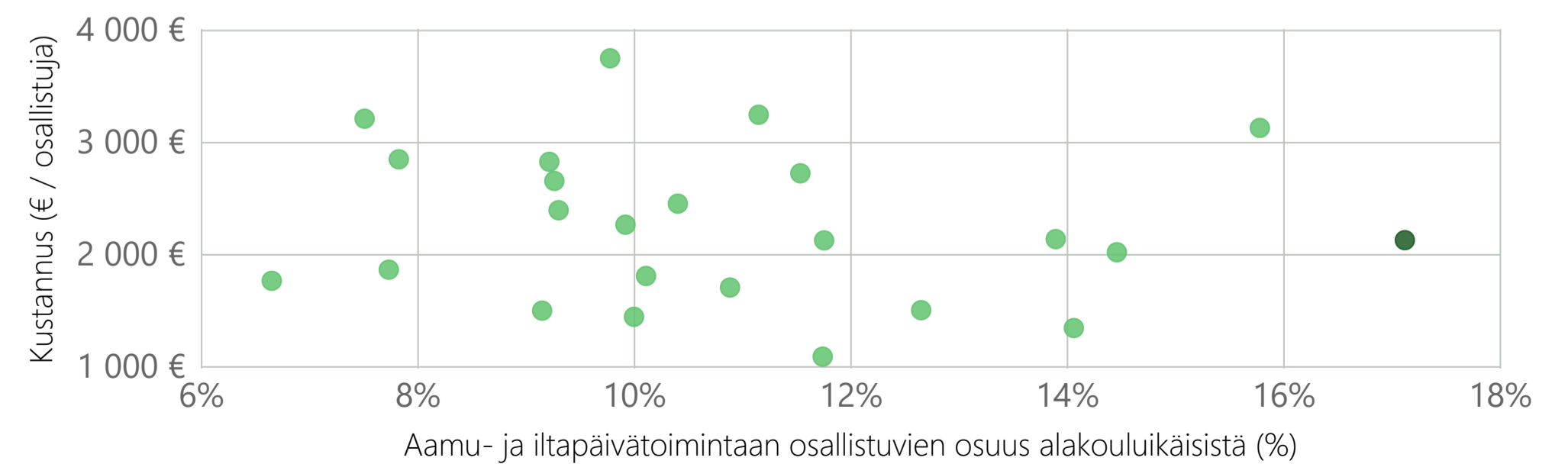
OPPILASHUOLTO, € / oppilas

KOULURUOKAILU, € / oppilas

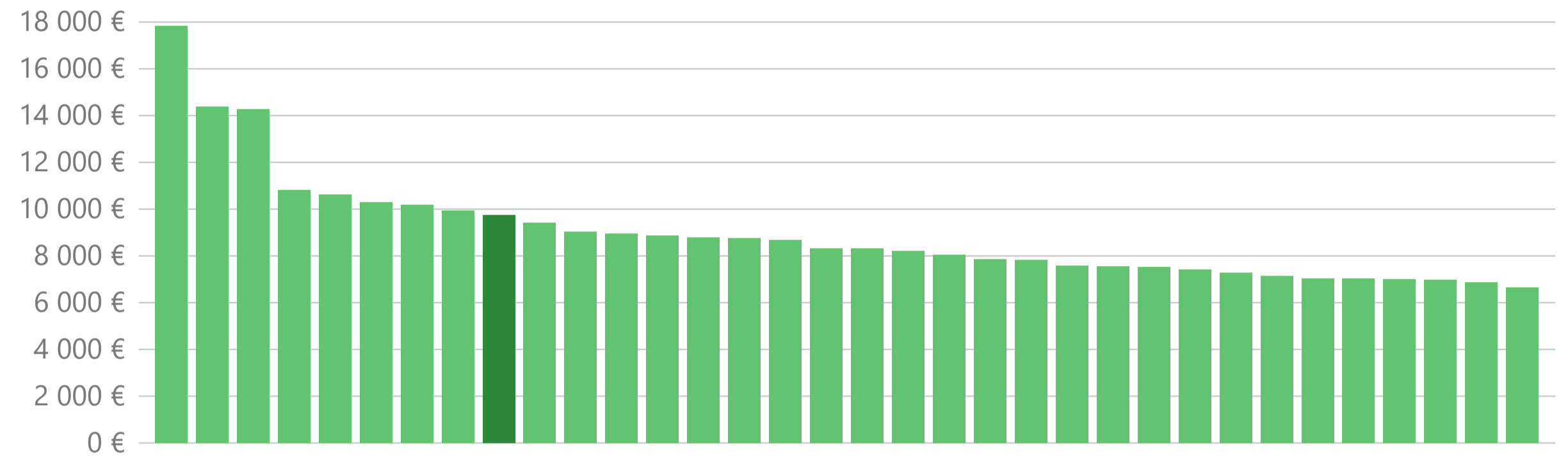
AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA

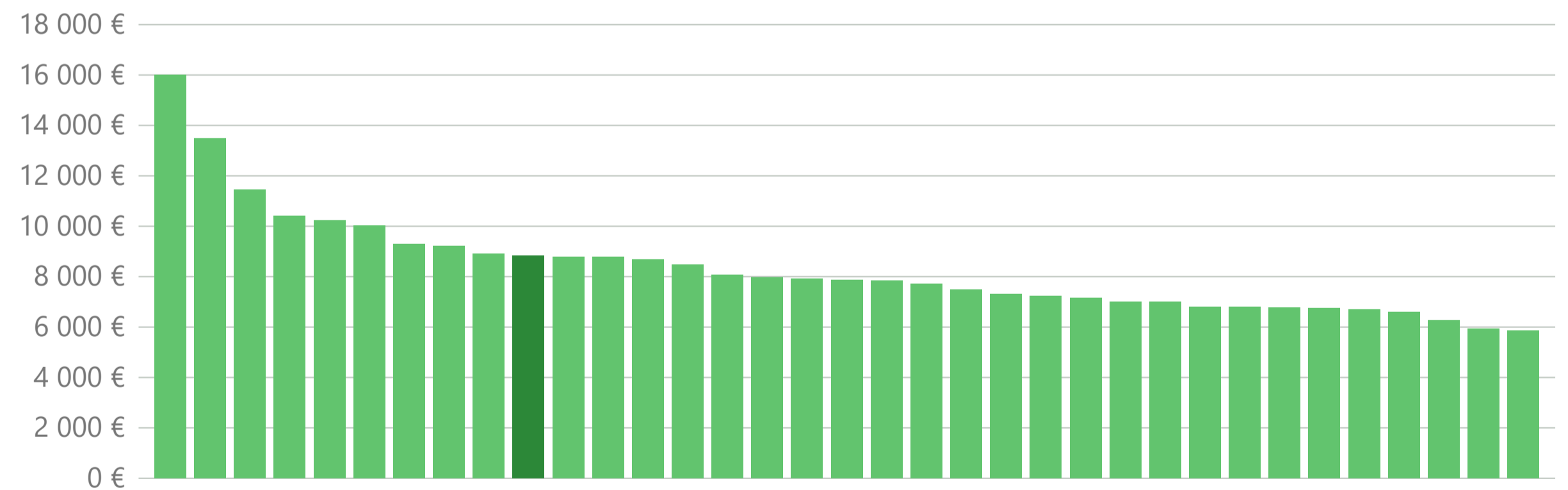
Alakoulut

Alakoulujen oppilaskohtainen kustannus on hieman keskitasoa korkeampi koko perusopetuksen tapaan. Ero sijoittumisessa on pieni kun mukana ei ole koulukuljetuskustannuksia.

KUSTANNUS, € / oppilas

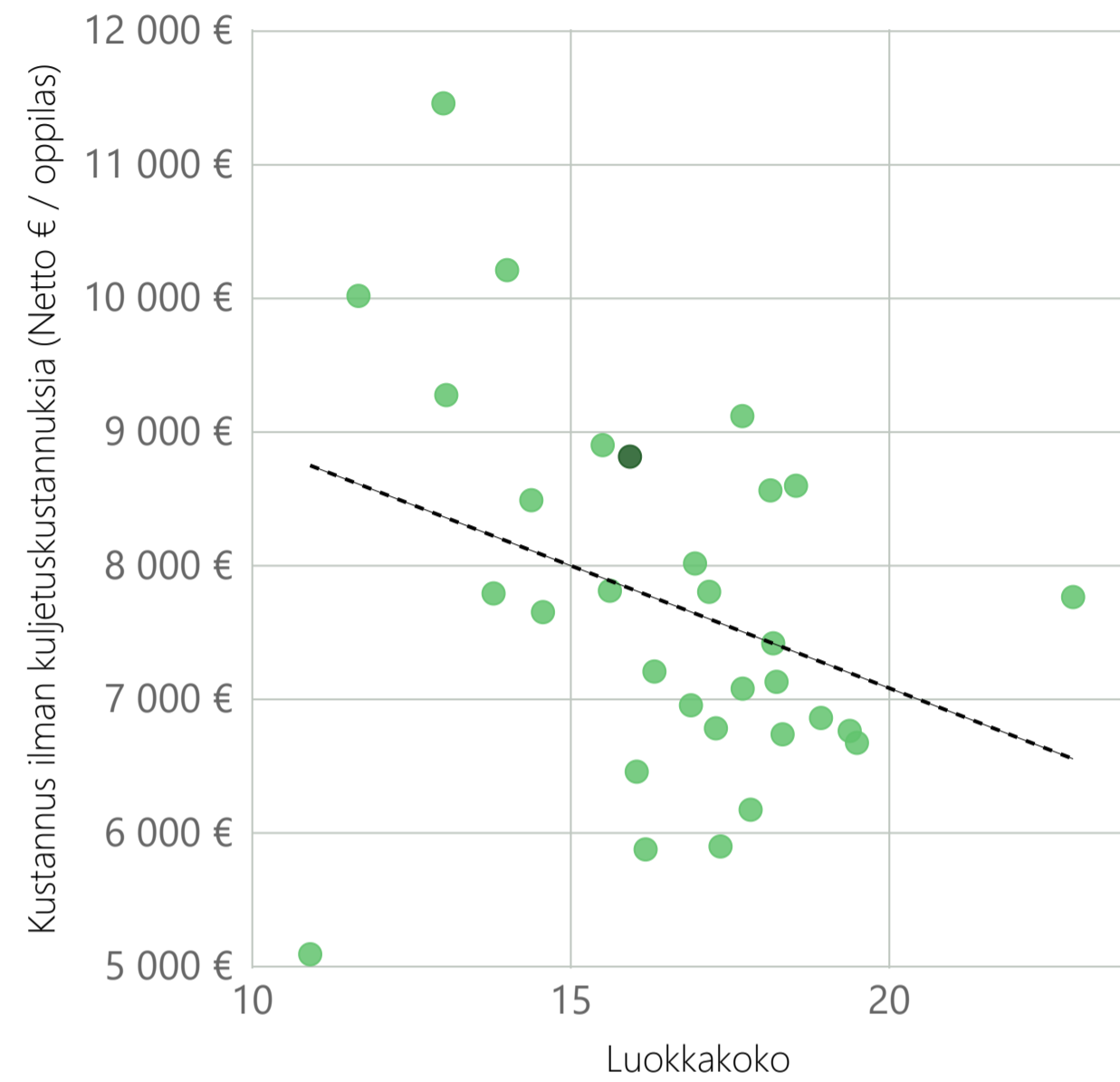
KUSTANNUS, € / oppilas ilman kuljetuskustannuksia

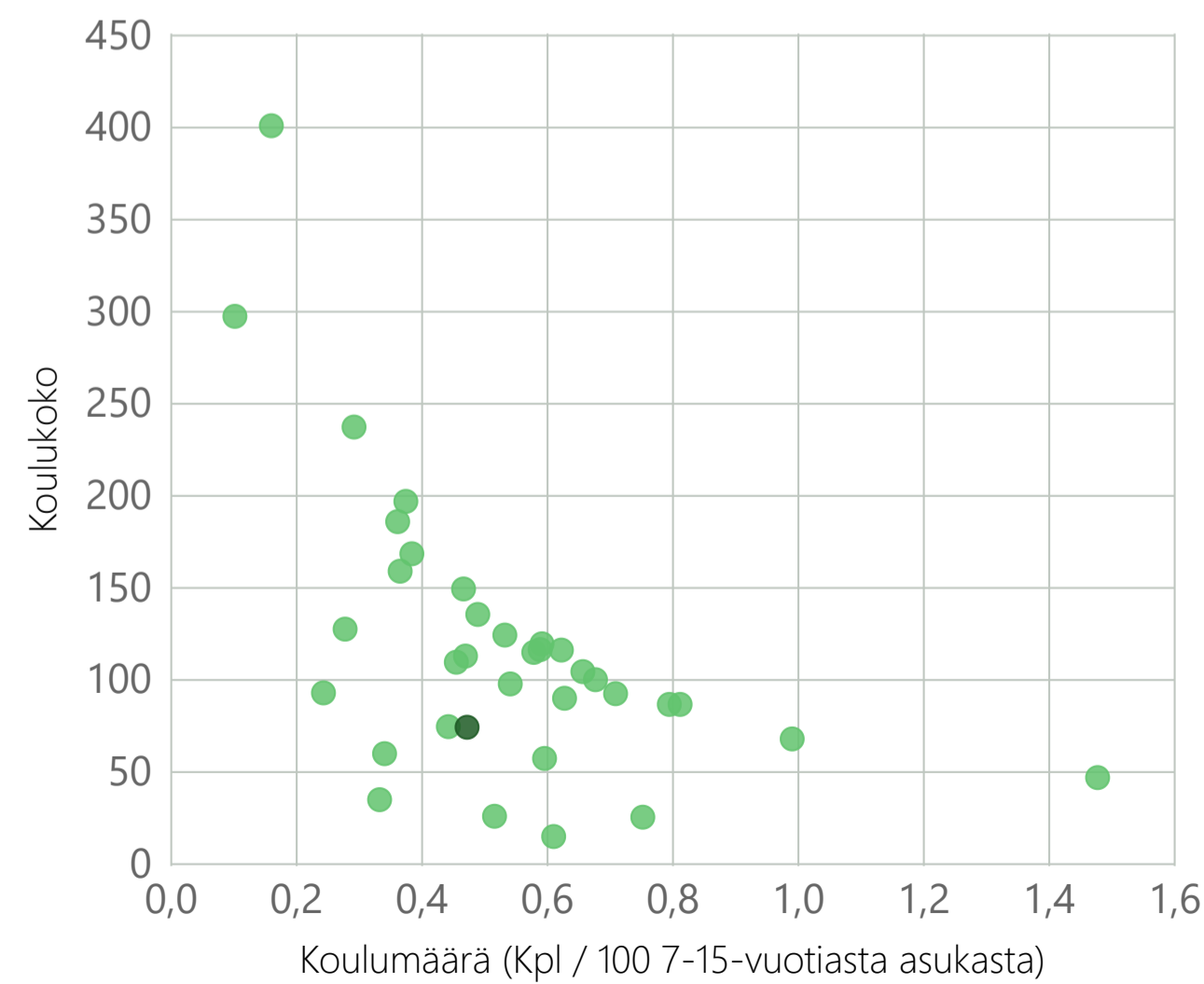
Alakoulut

Alakouluissa keskimääräinen luokka- ja koulukoko on vertailussa keskitasoa pienempi. Suonenjoen keskimääräinen luokkakoko on 16 oppilasta ja koulukoko 74 oppilasta.

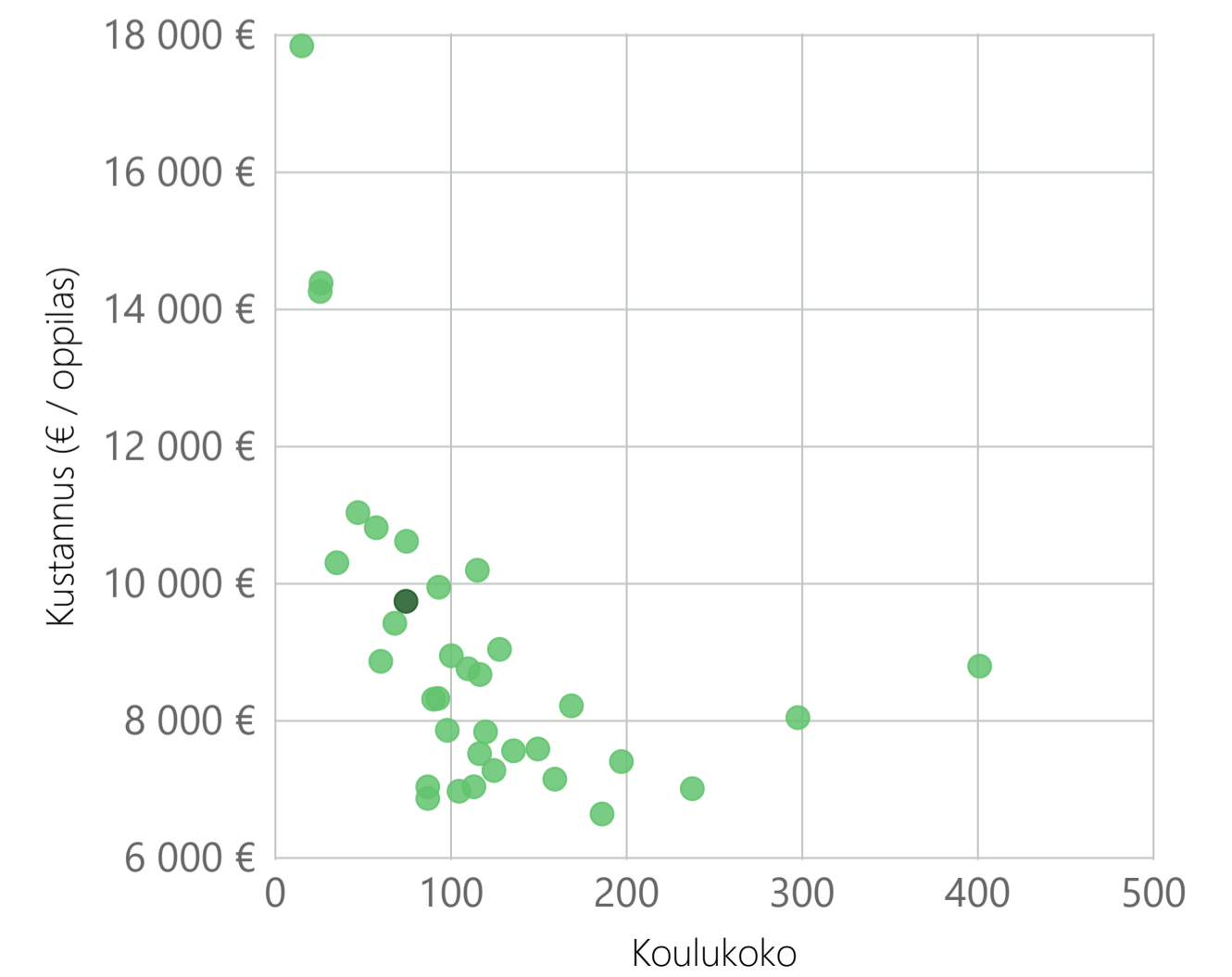
LUOKKAKOKO

KOULUKOKO- JA YKSIKKÖMÄÄRÄ

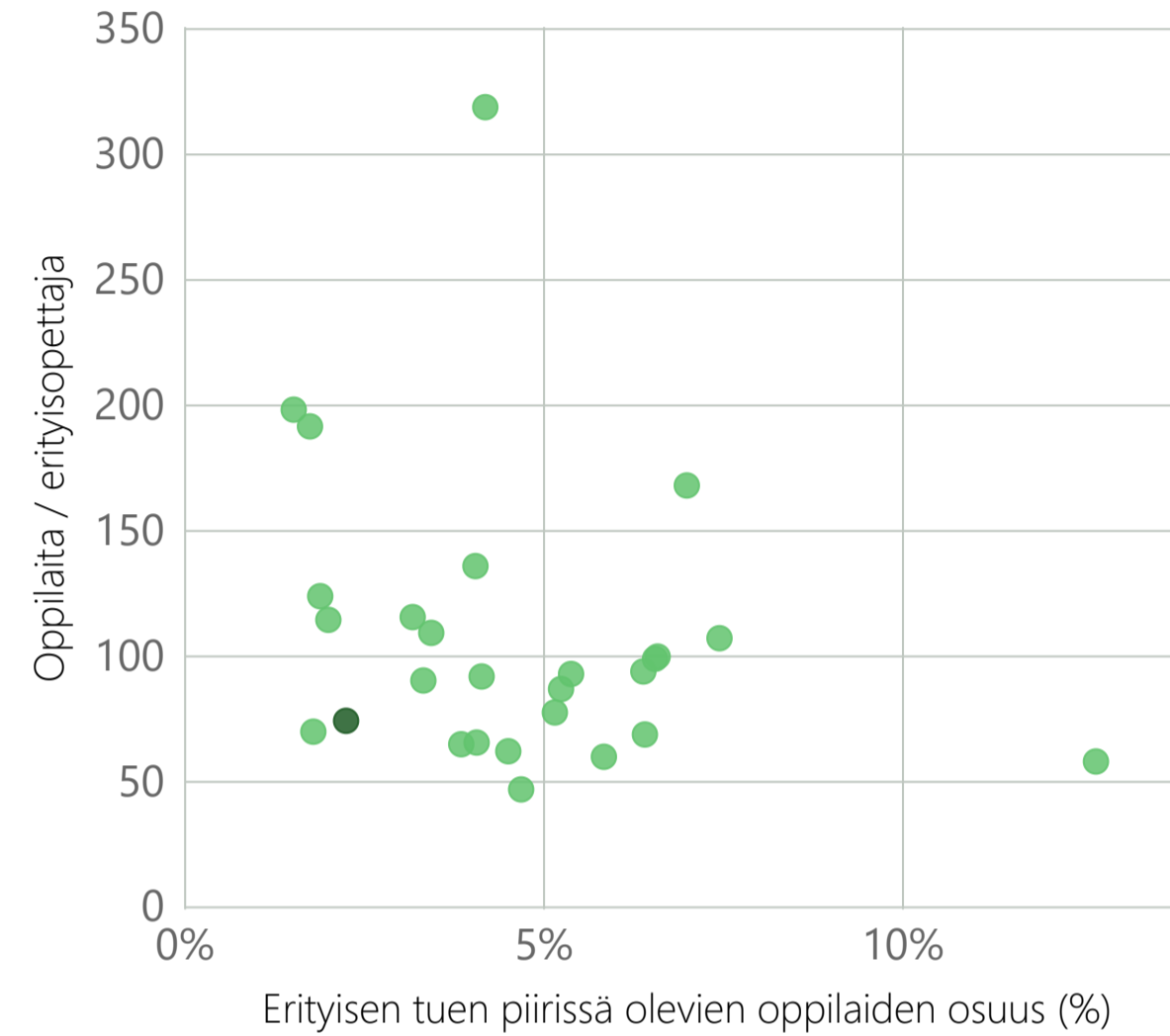

YKSIKKÖKOKO VRT KUSTANNUS

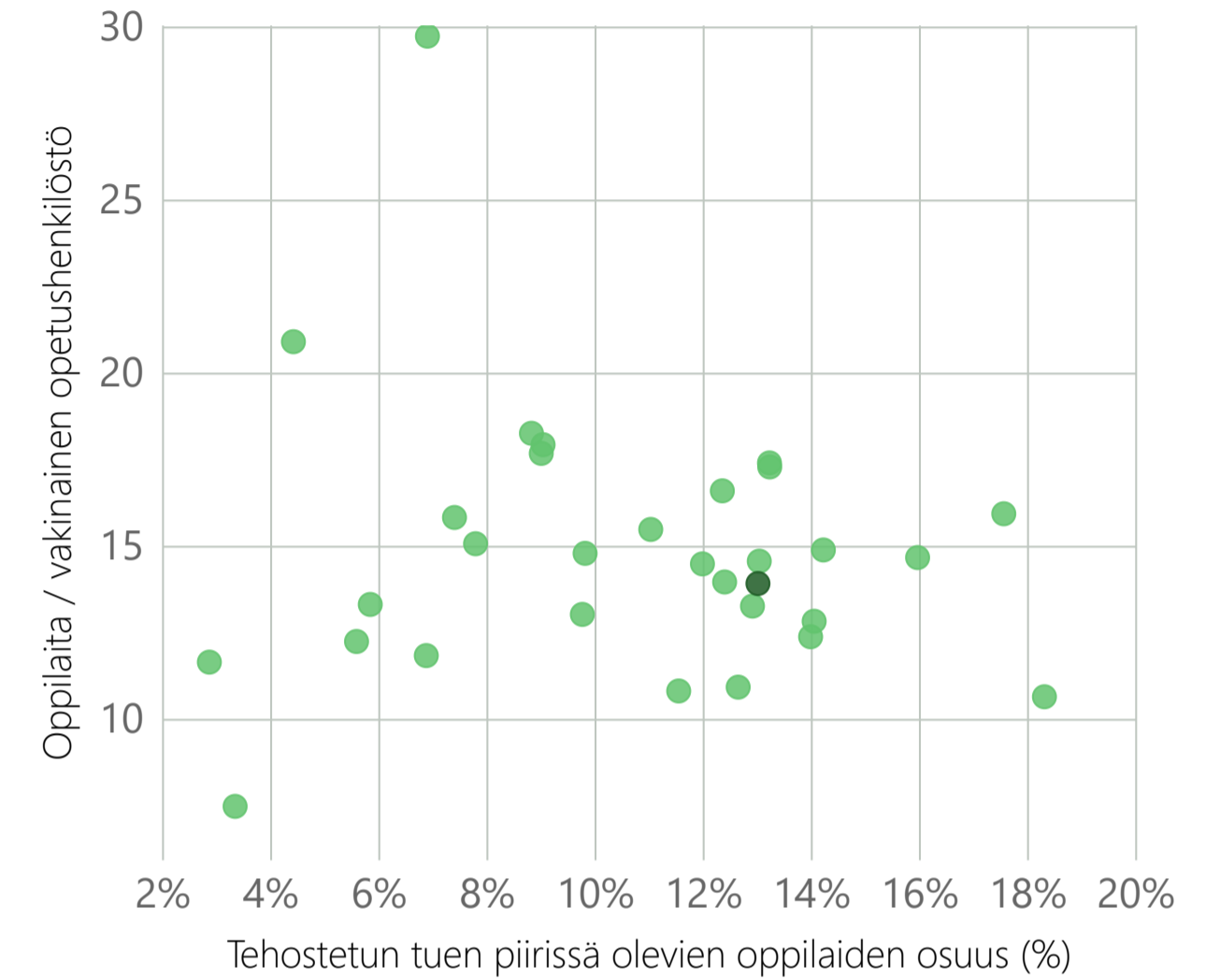

Tehostetun tuen oppilaiden osuus on korkea. Tämä selittää erityisopettajien suurta määrää, joka nostaa henkilöstökustannuksia vertailussa.

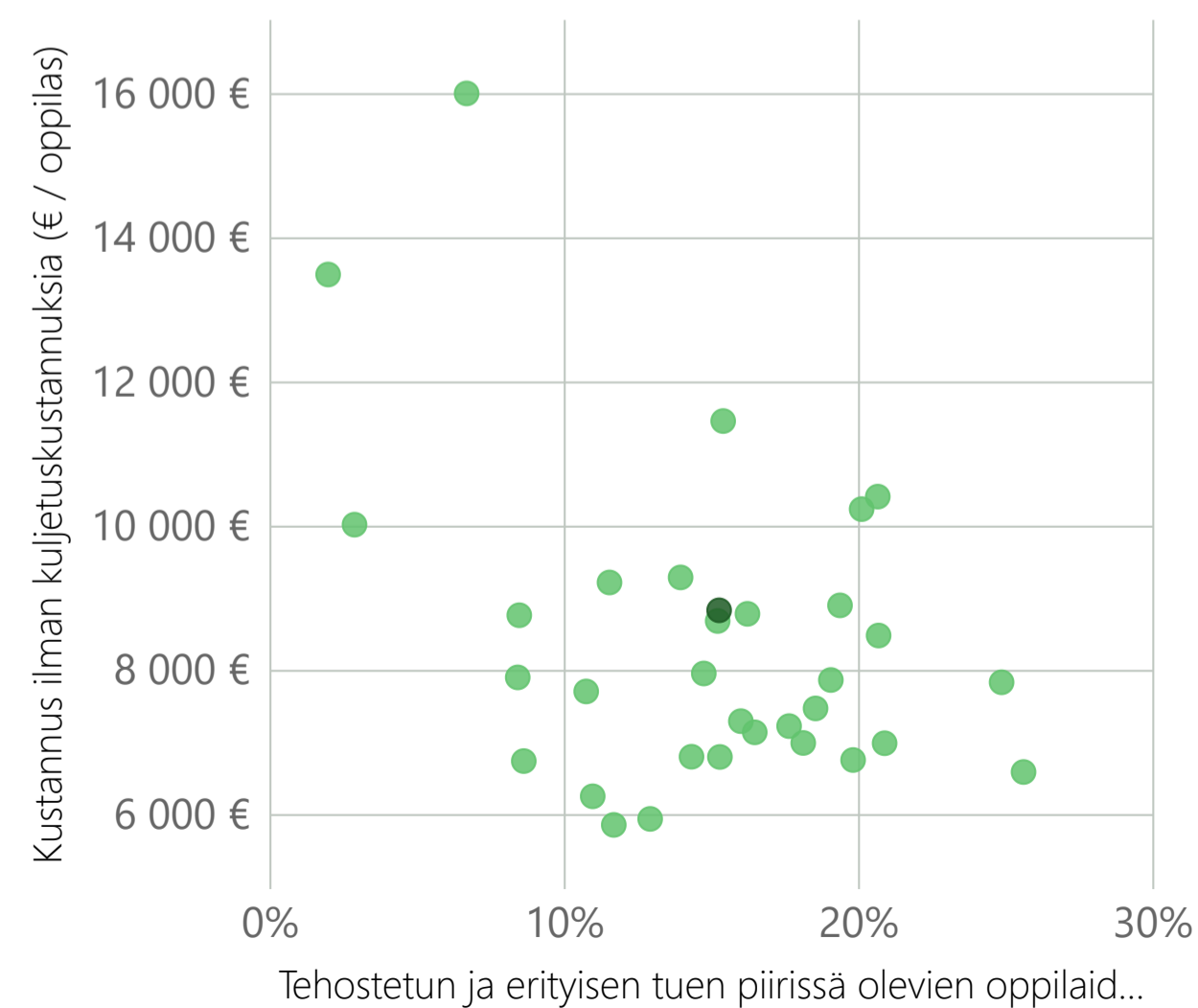
ERITYISEN TUEN OPPILAAT

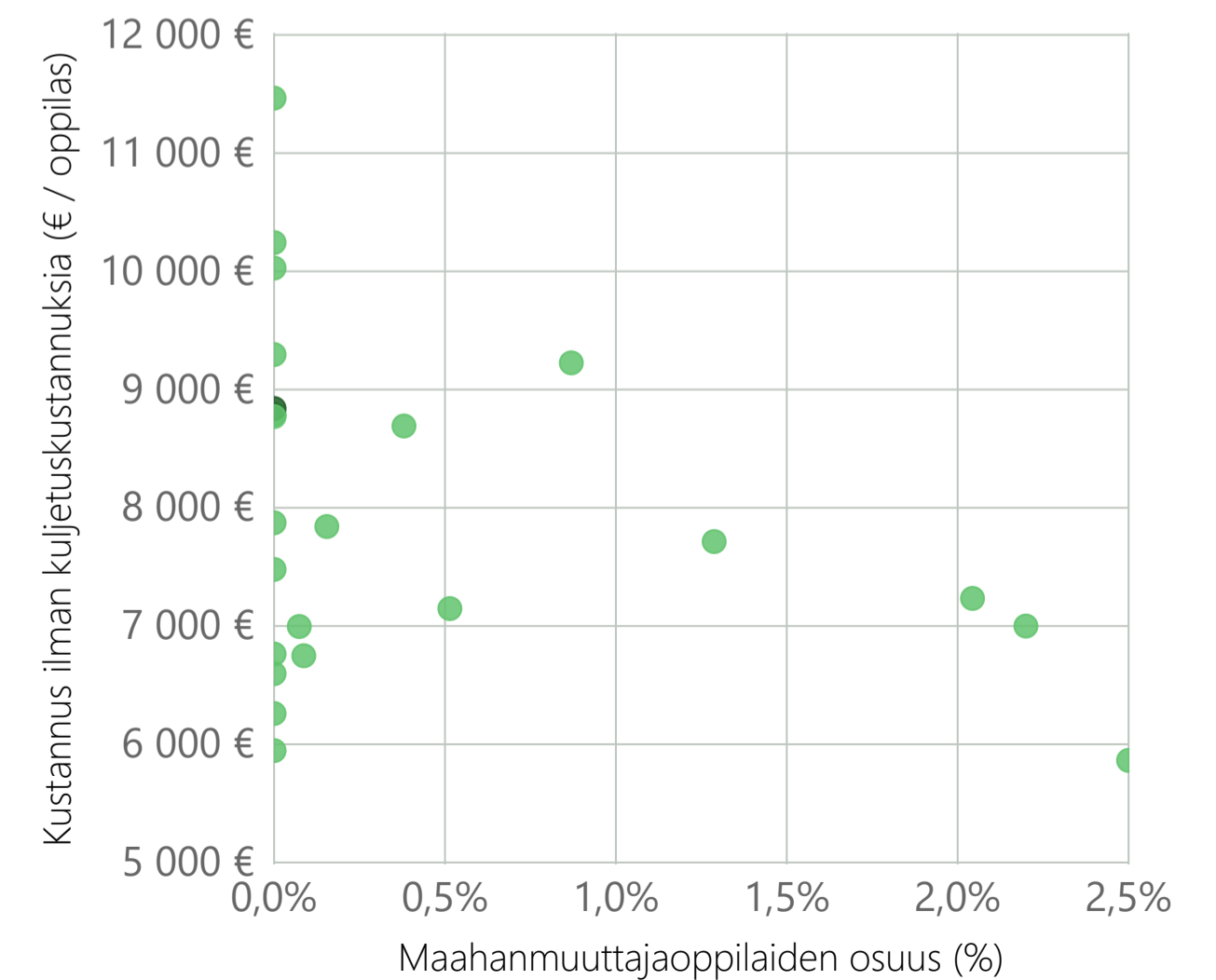
TEHOSTETUN TUEN OPPILAAT

TEHOSTETUN JA ERITYISEN TUEN OPPILAAT YHTEENSÄ

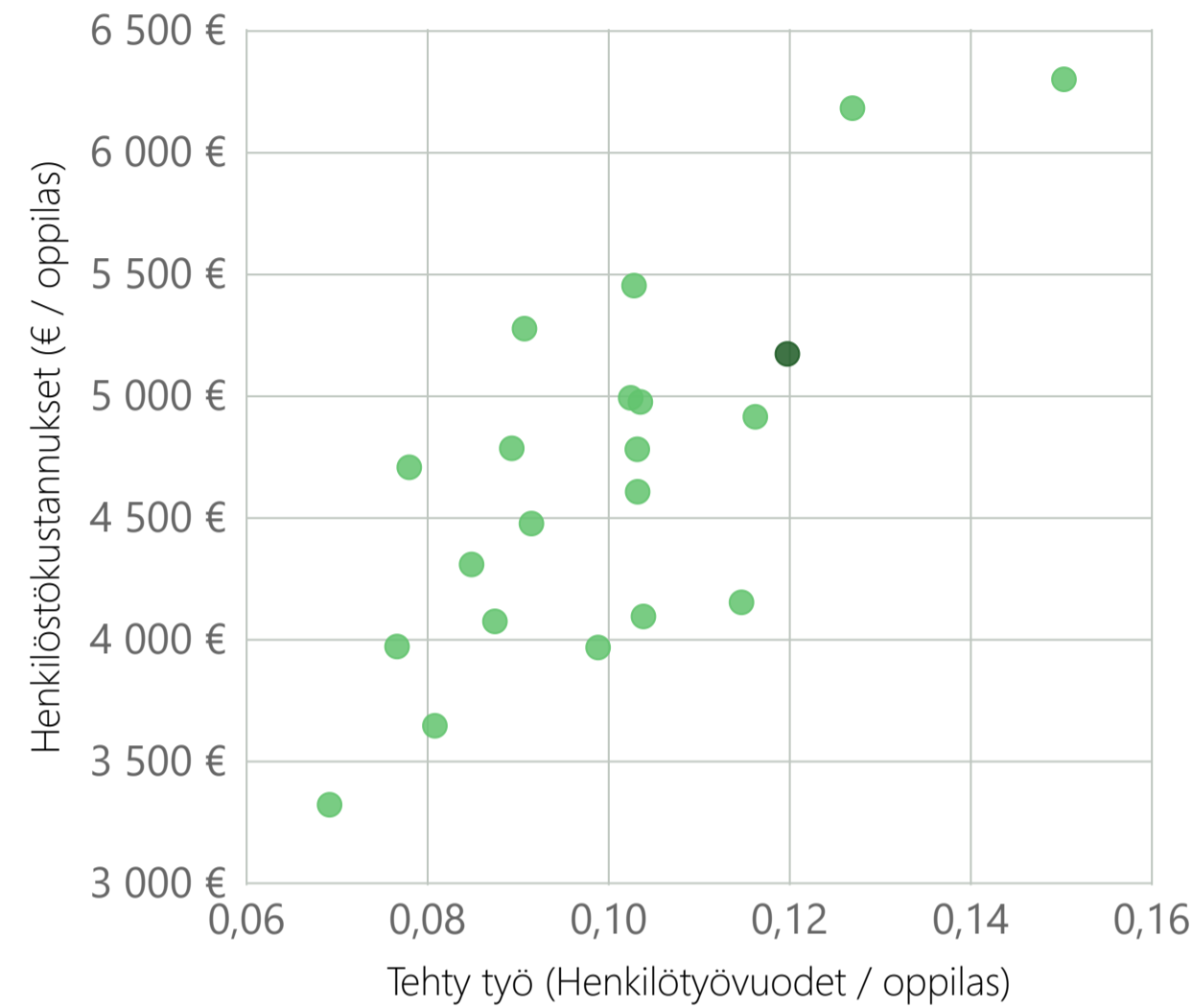
MAAHANMUUTTAJAOPPILAAT

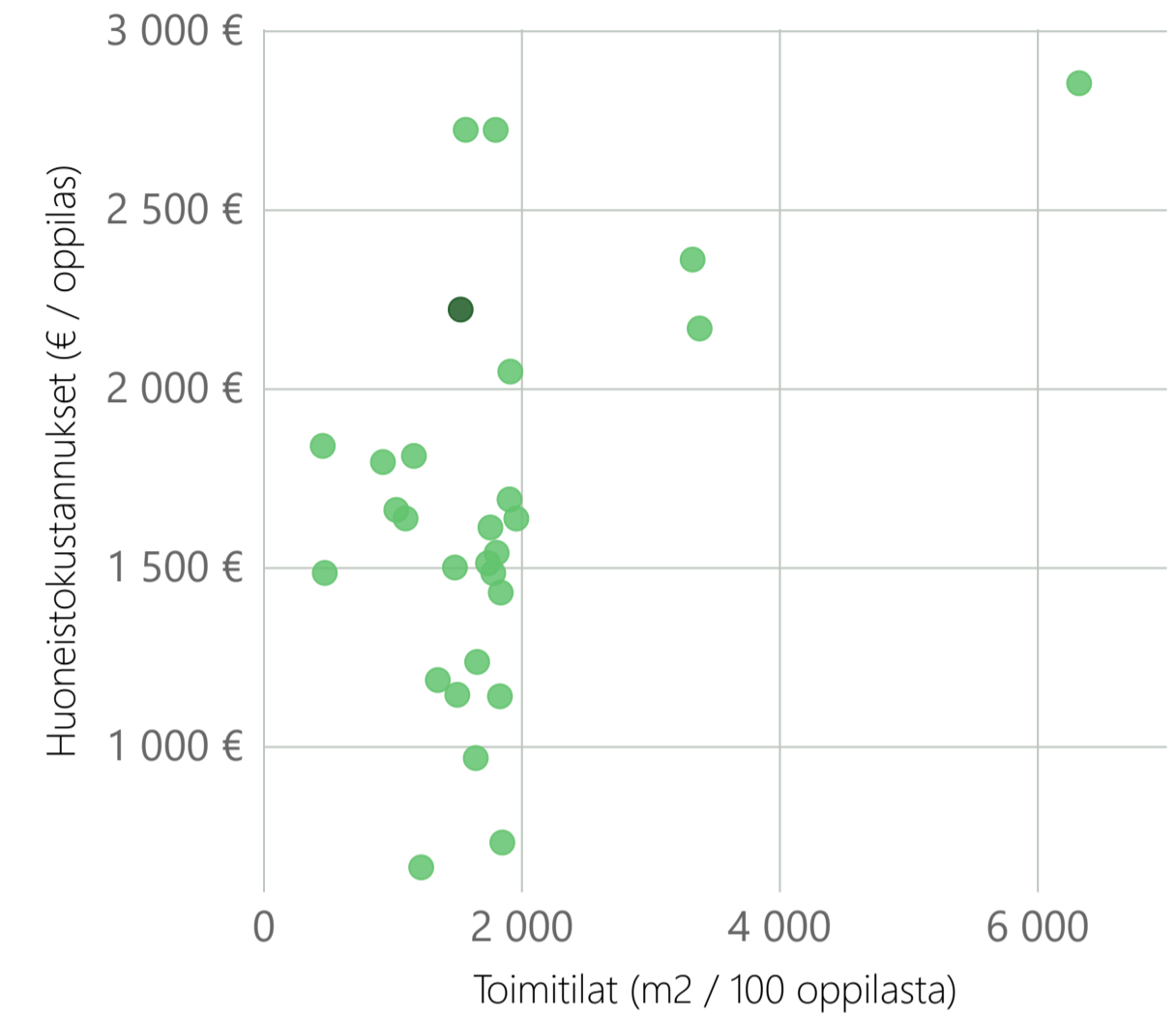
Alakouluissa panostus henkilöstöön näyttäytyy korkeana sekä kustannuksia että henkilötyövuosimäärää tarkasteltaessa. Kustannuksia nostaa panostus erityisopettajiin ja koulunkäyntiohjaajiin.

Alakouluissa tilaa on melko paljon suhteessa koko Suonenjoen kouluverkkoon. Huoneistokustannukset ovat korkeat, mikä selittyy osittain korkeilla poistoilla.

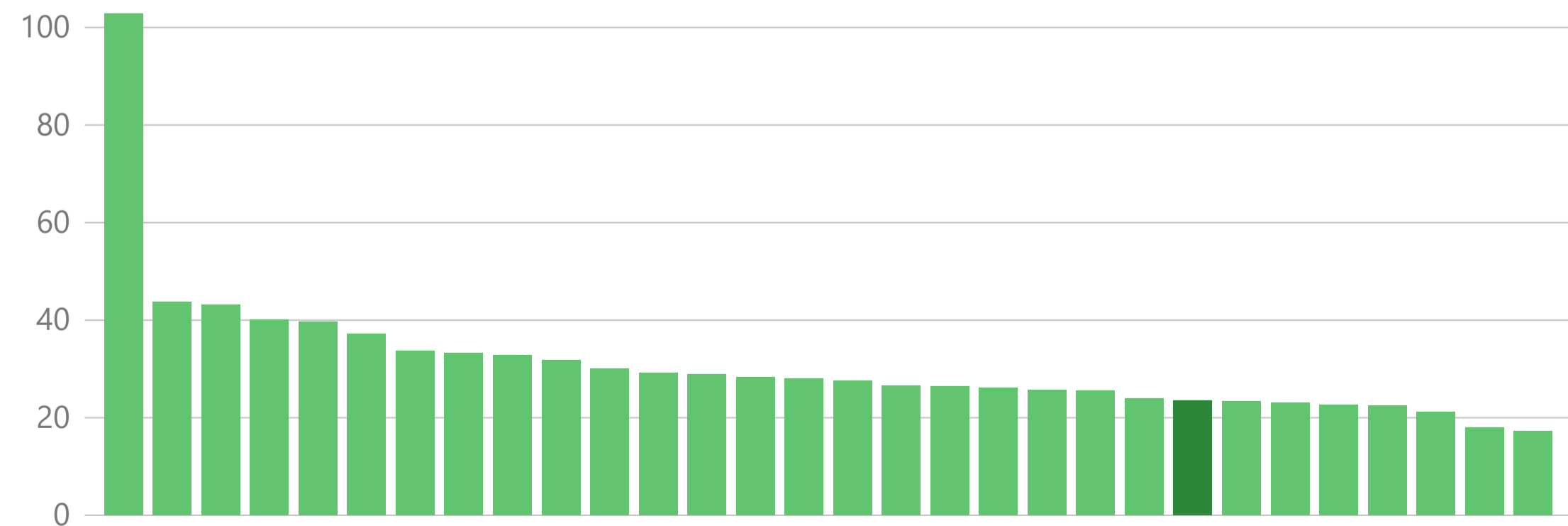
HENKILÖSTÖ

HUONEISTOKUSTANNUKSET

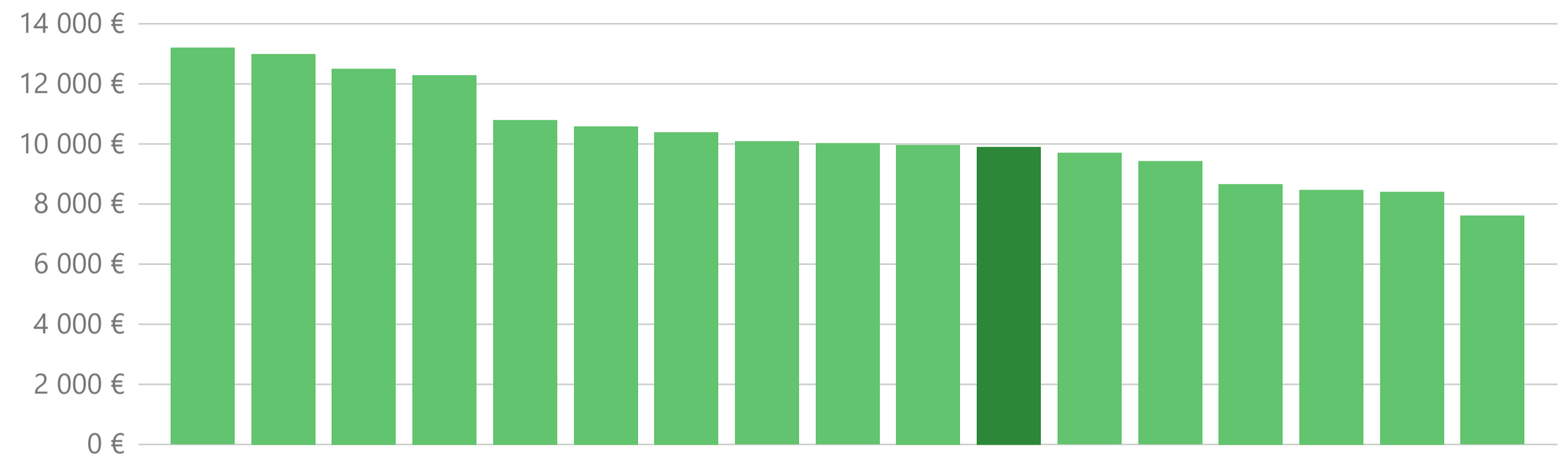

AVUSTAJAT, Oppilaita / avustaja

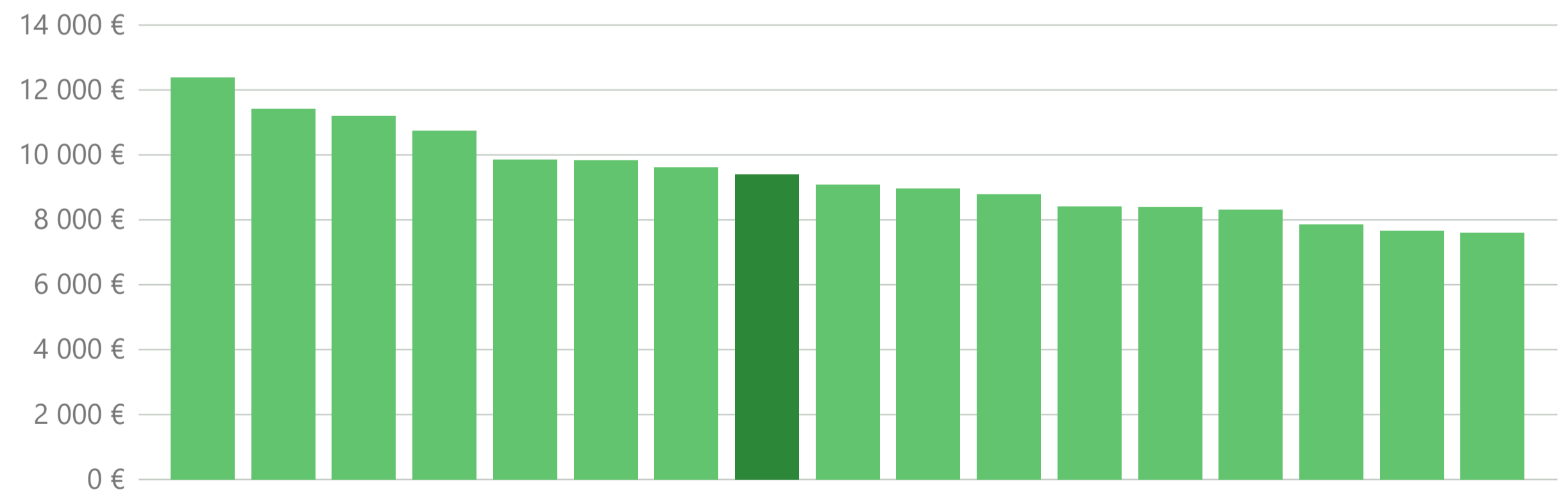

Yhtenäiskoulujen oppilaskohtainen kustannus on keskitasoa matalampi toisin kuin koko perusopetuksen. Ilman koulukuljetuskustannuksia panostus kuitenkin muuttuu suhteellisesti suuremmaksi.

KUSTANNUS, € / oppilas

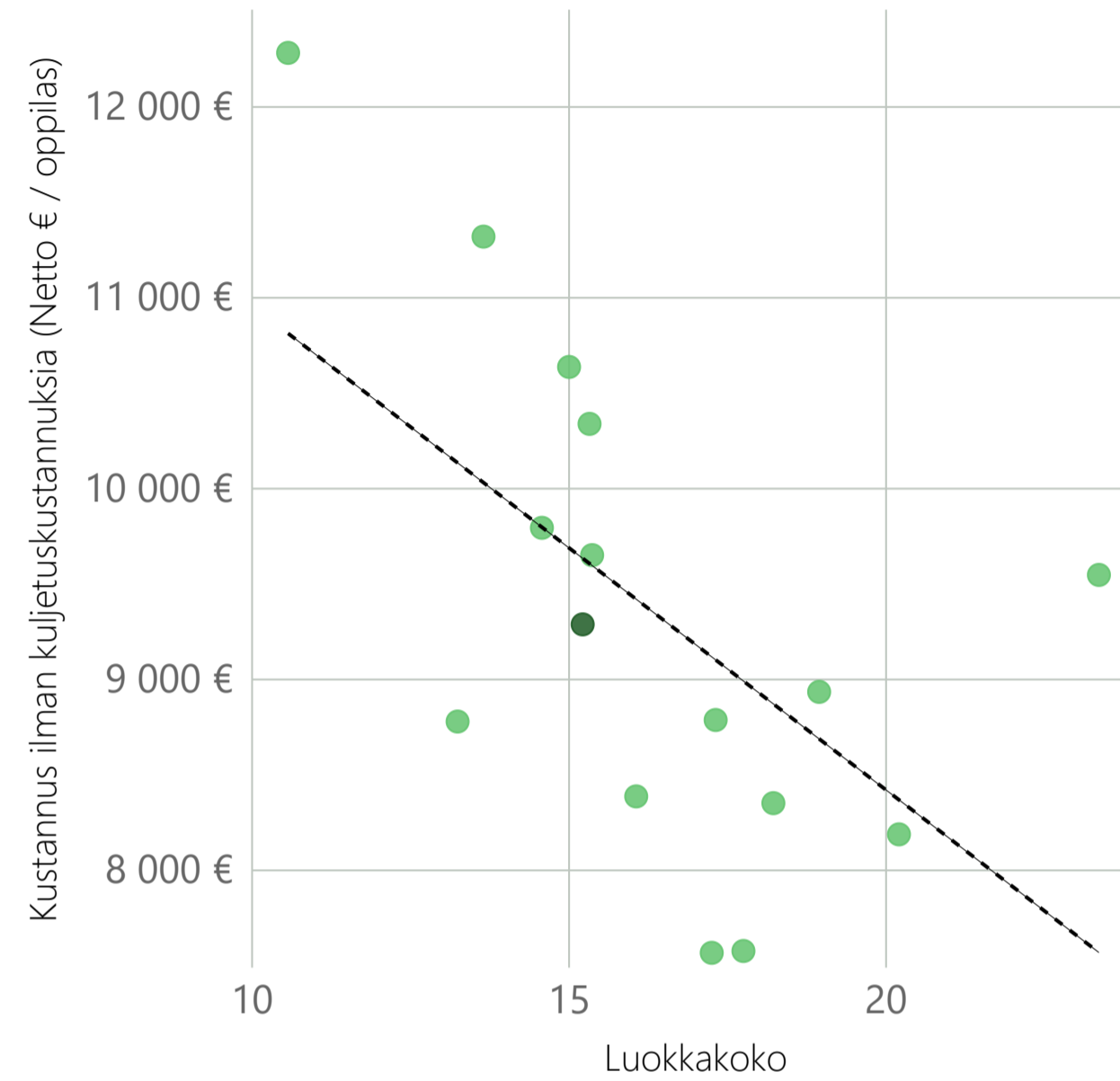

KUSTANNUS, € / oppilas ilman kuljetuskustannuksia

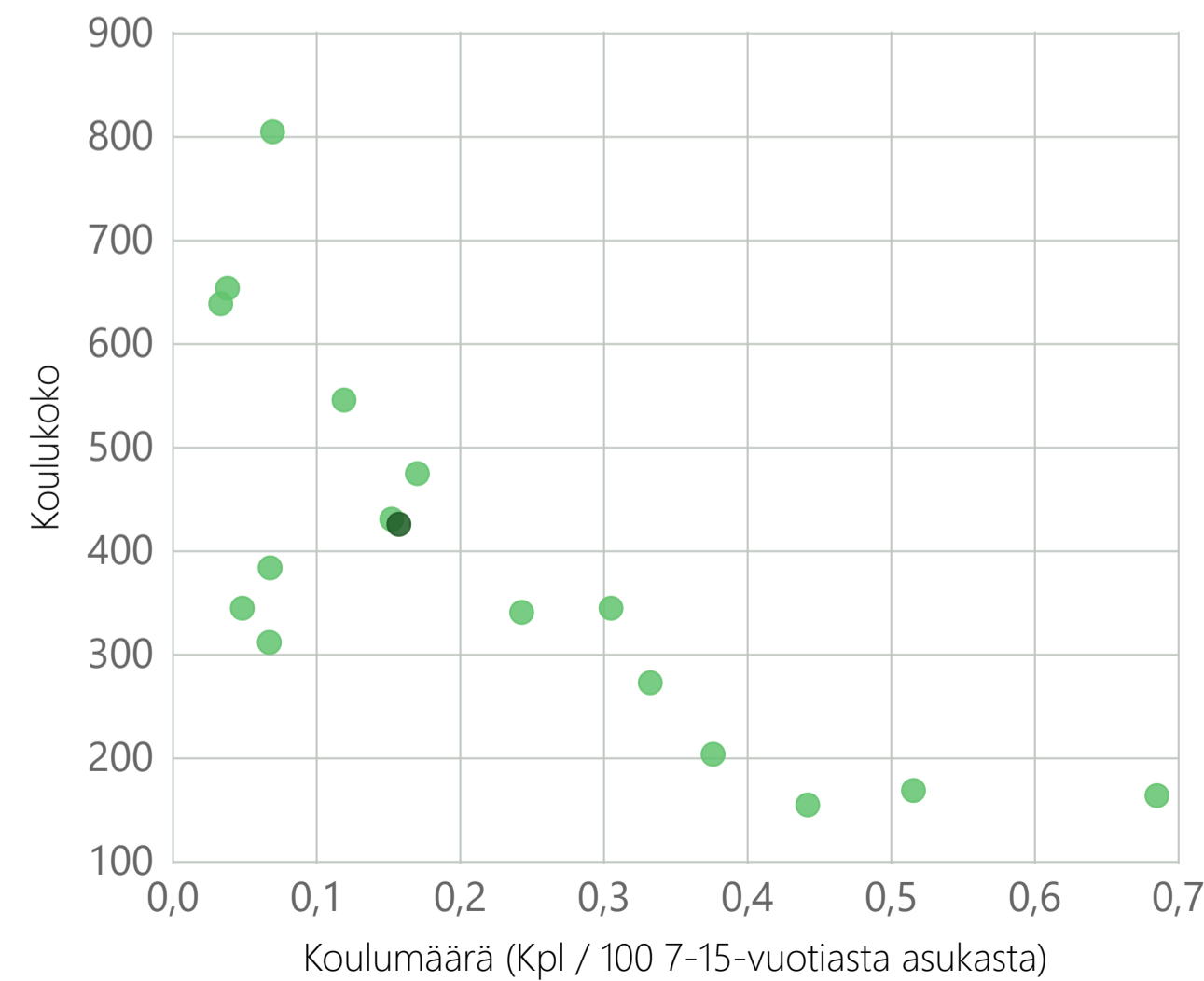

Yhtenäiskoulussa keskimääräinen luokkakoko on vertailussa keskitasoa pienempi. Koulukoko sen sijaan on keskikokoa. Suonenjoen keskimääräinen luokkakoko on 15,2 oppilasta ja koulukoko 426 oppilasta. Pienluokat laskevat luokkakokoa ja tavallisten opetusryhmien koko kuitenkin on suurempi.

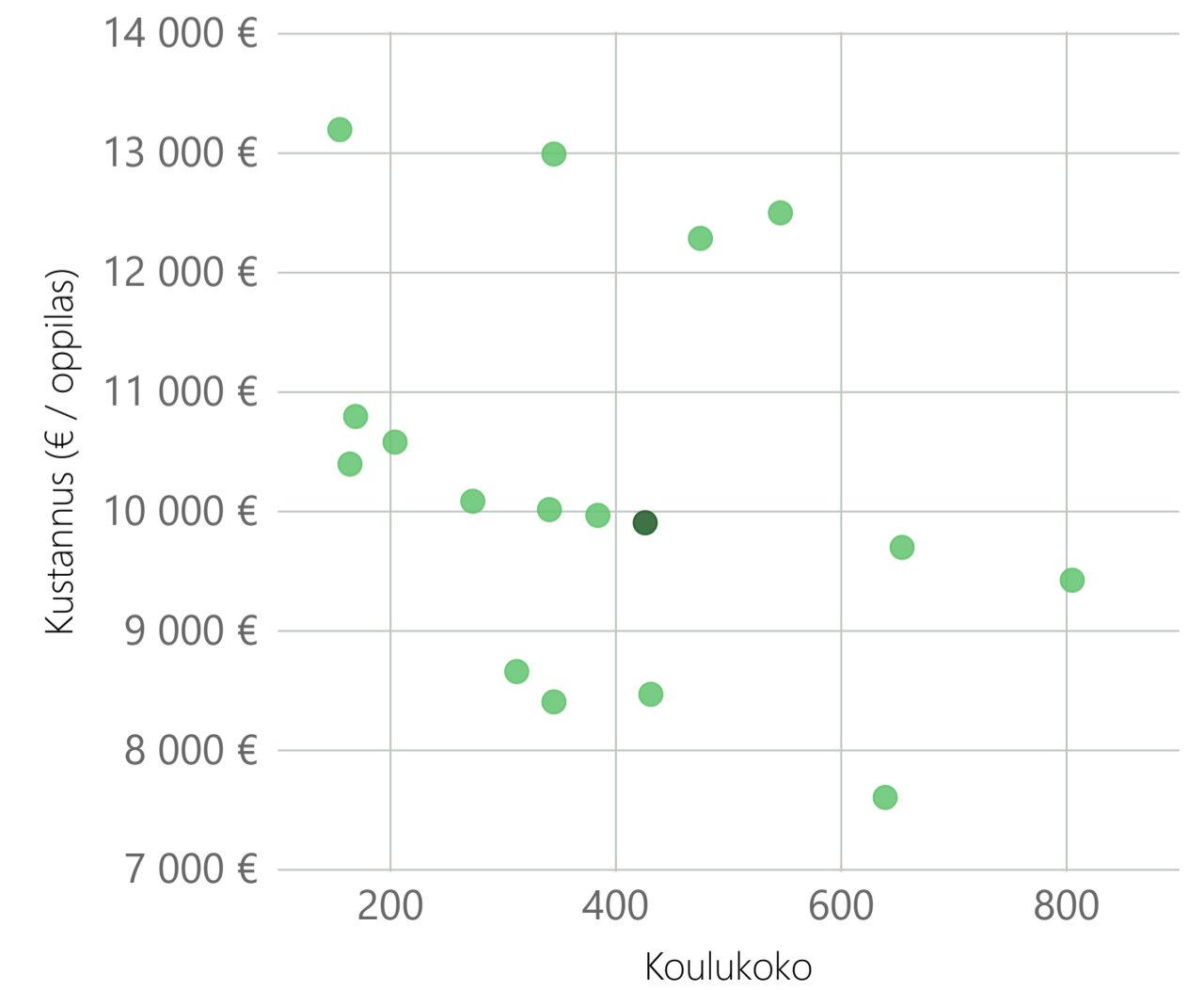
LUOKKAKOKO

KOULUKOKO- JA YKSIKKÖMÄÄRÄ

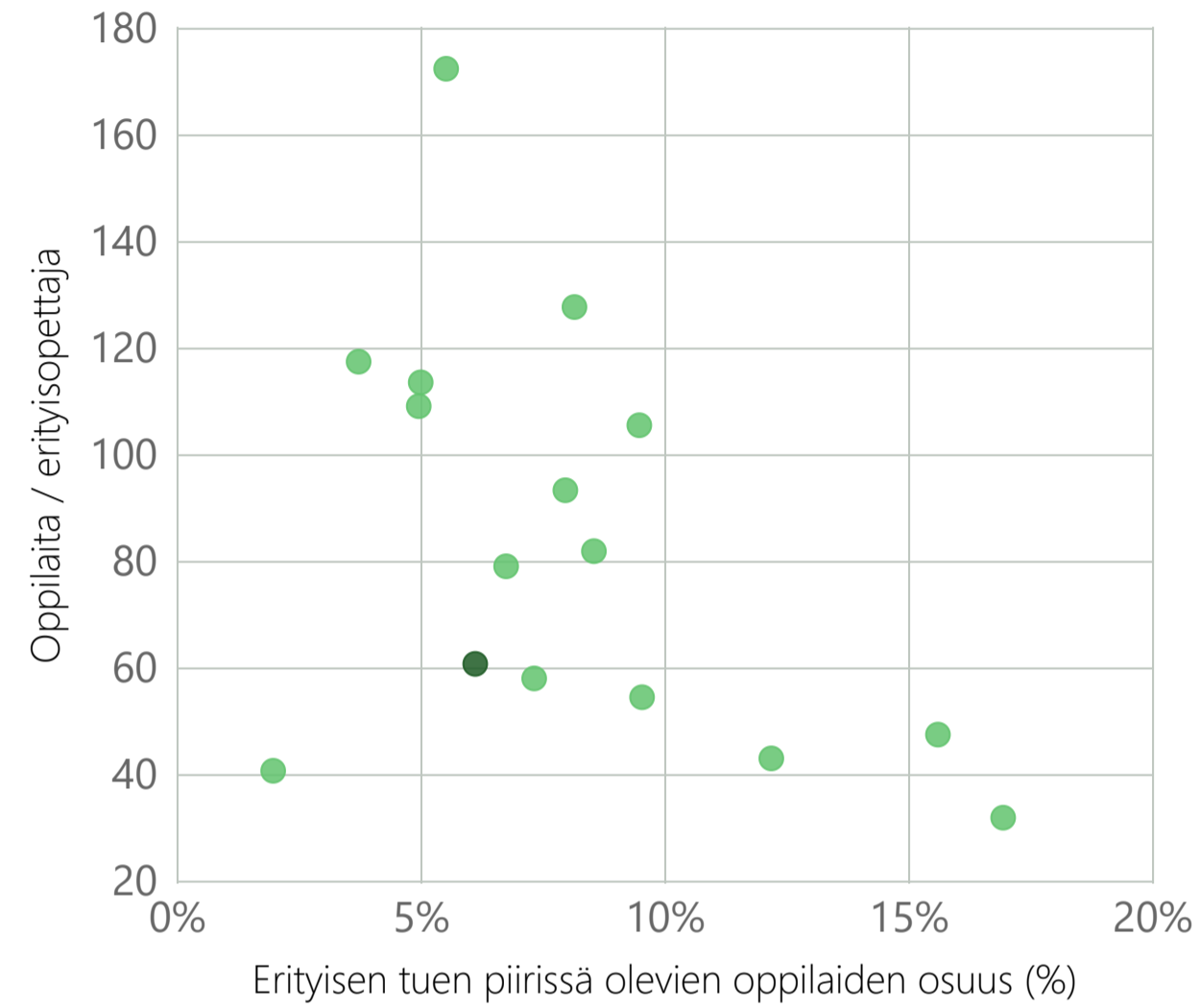
YKSIKKÖKOKO VRT KUSTANNUS

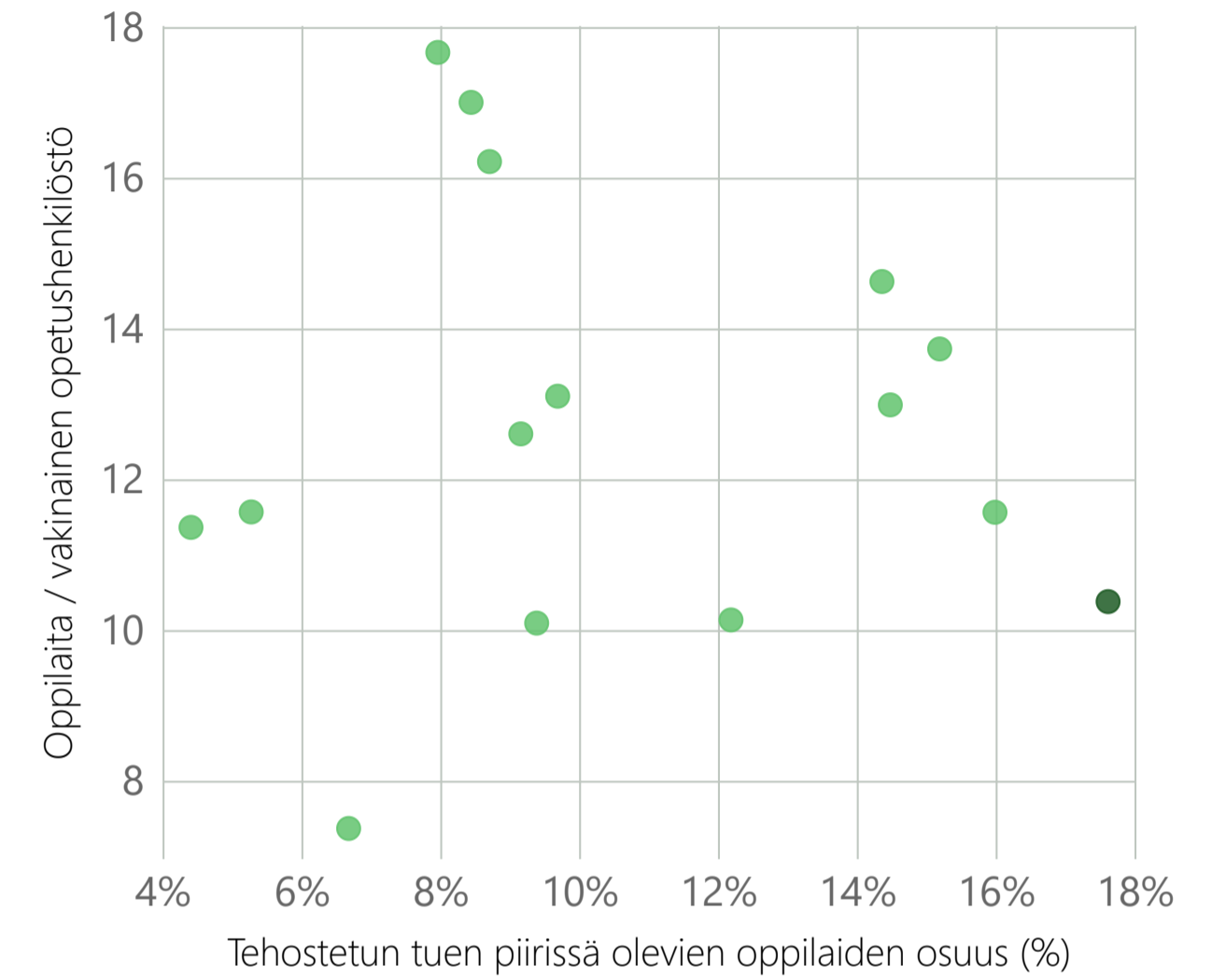

Yhtenäiskoulussa tehostetun tuen oppilaiden osuus on hyvin korkea. Tämä selittää erityisopettajien suurta määrää, joka nostaa henkilöstökustannuksia vertailussa.

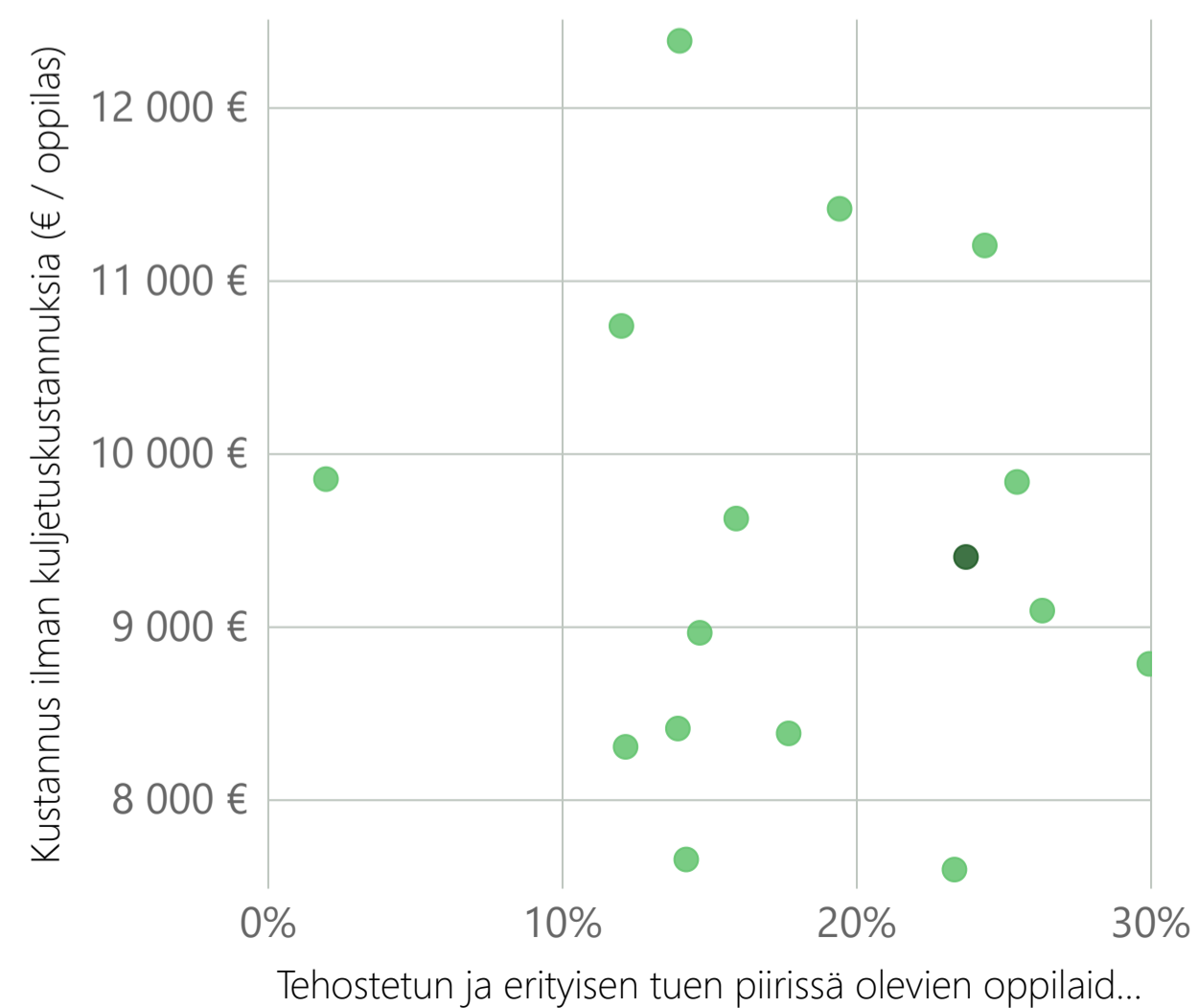
ERITYISEN TUEN OPPILAAT

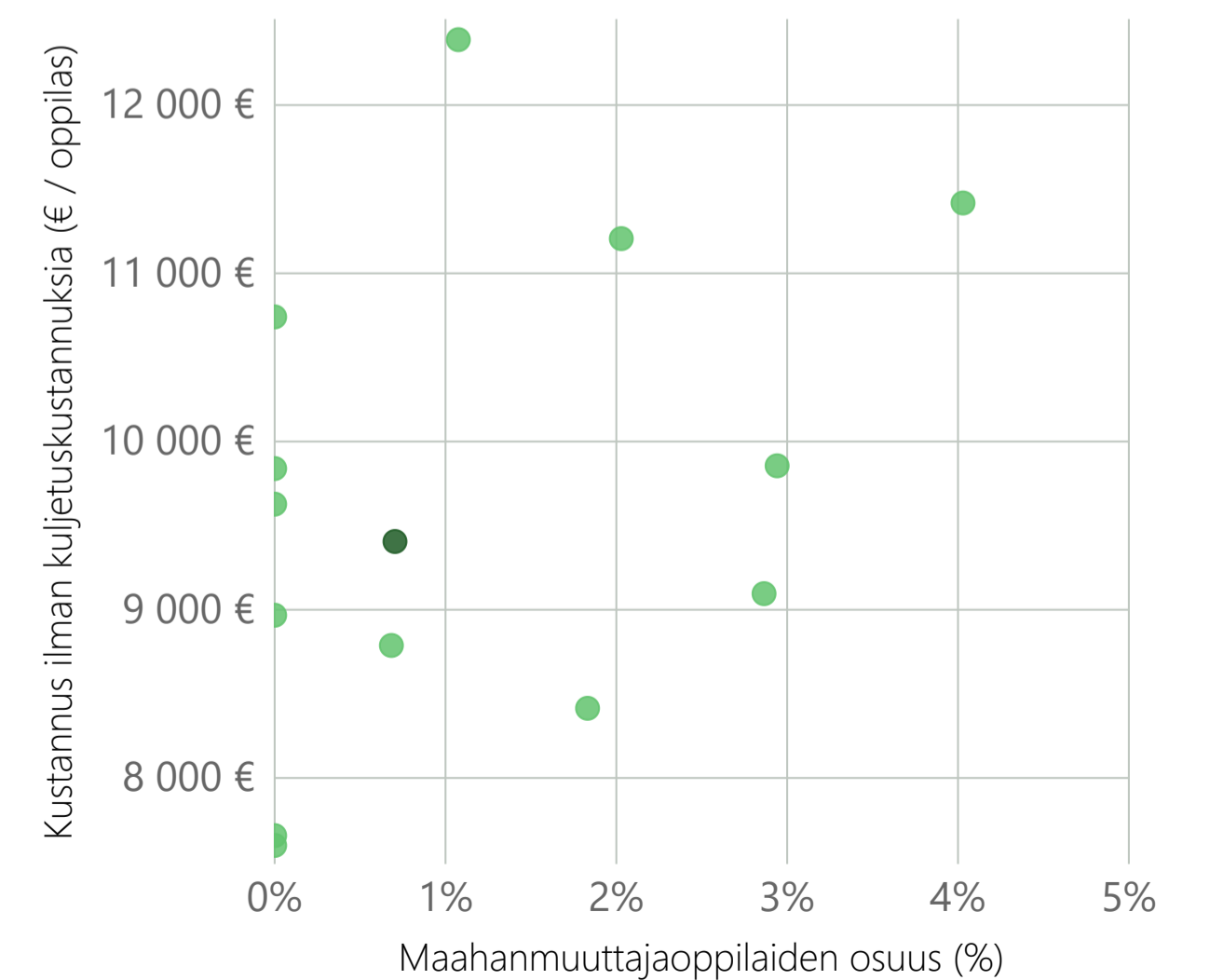
TEHOSTETUN TUEN OPPILAAT

TEHOSTETUN JA ERITYISEN TUEN OPPILAAT YHTEENSÄ

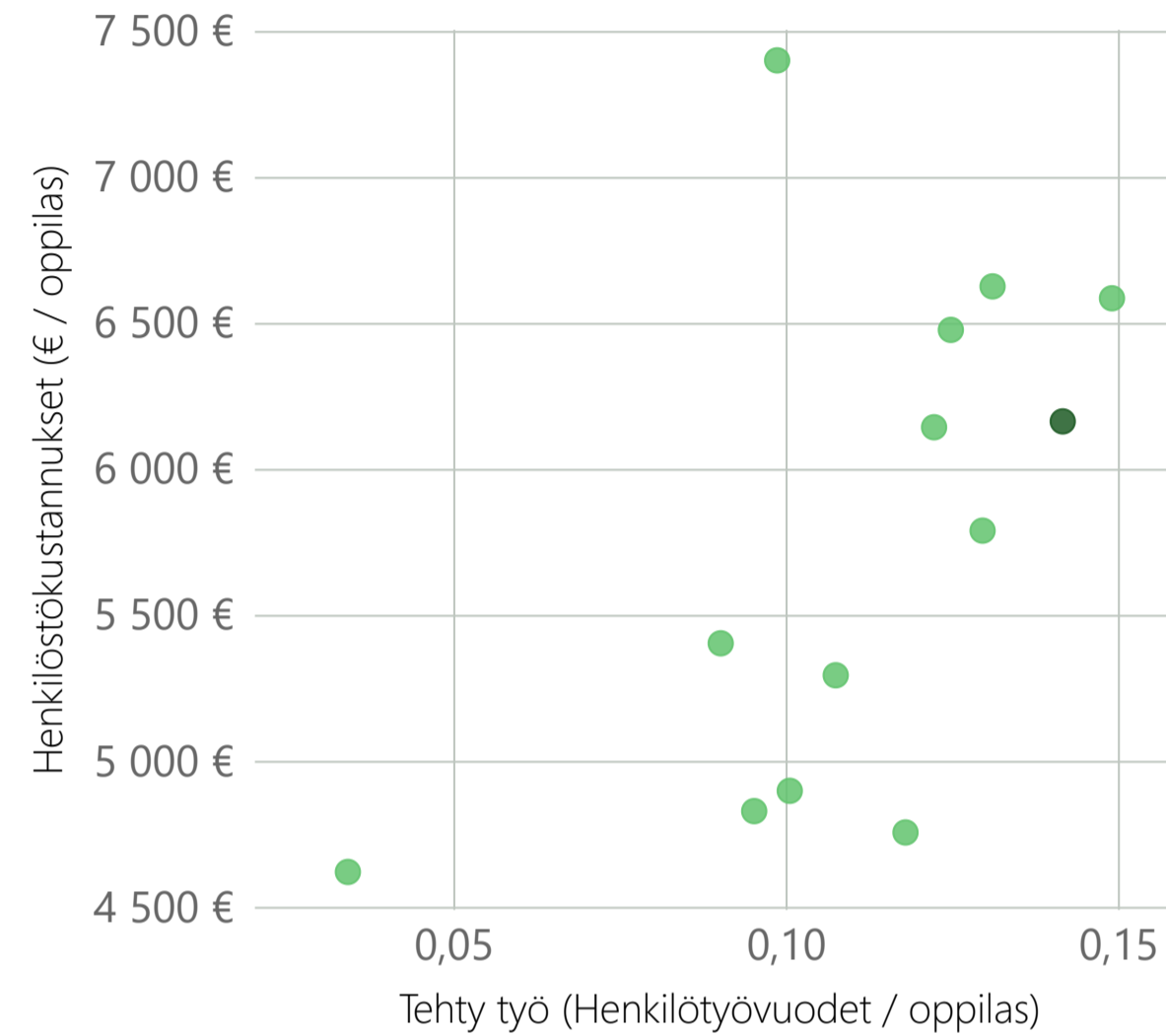
MAAHANMUUTTAJAOPPILAAT

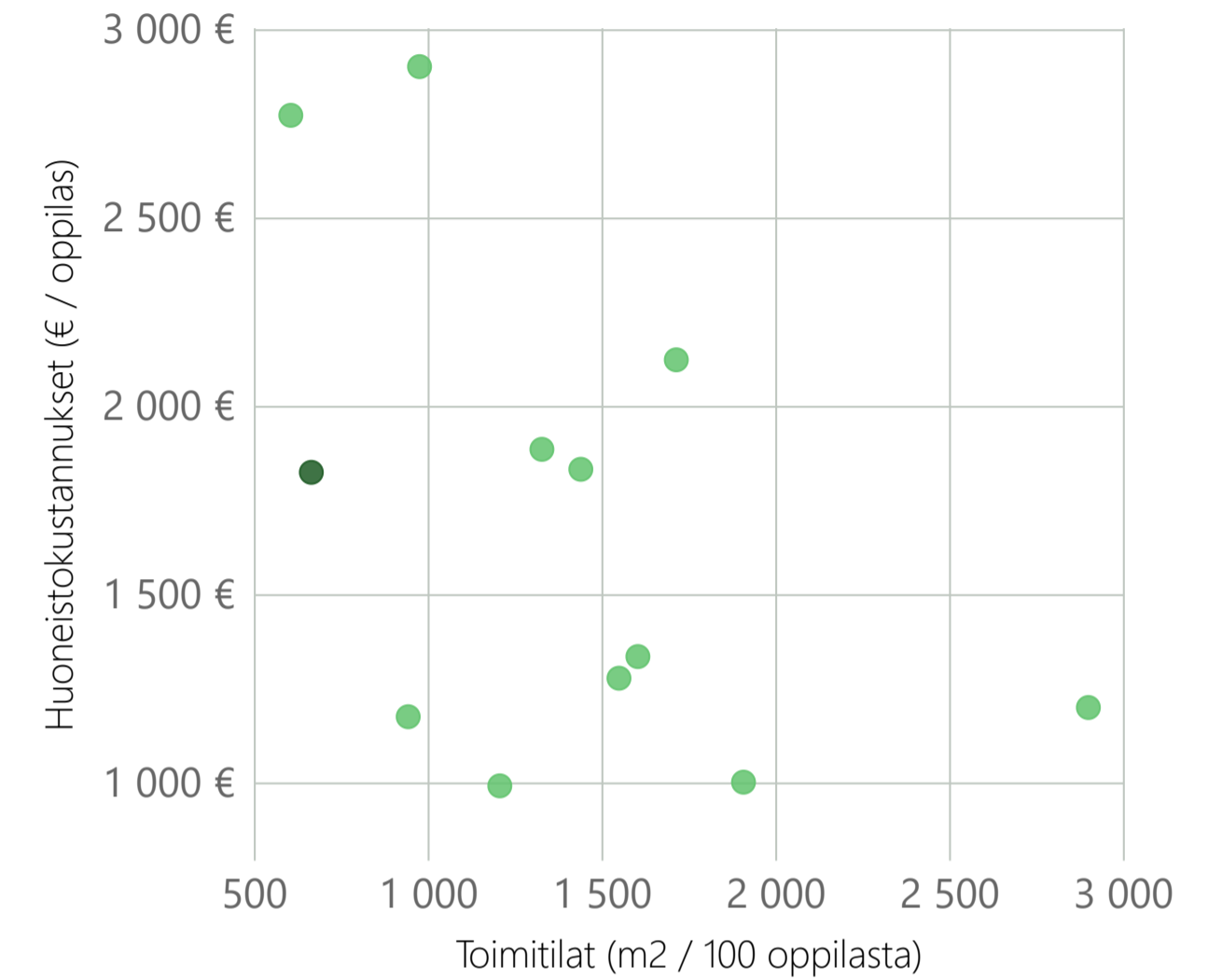
Yhtenäiskoulussa panostus henkilöstöön näyttäytyy korkeana sekä kustannuksia että henkilötyövuosimäärää tarkasteltaessa. Kustannuksia nostaa panostus erityisopettajiin ja koulunkäyntiohjaajiin.

Yhtenäiskoulussa tilat ovat tehokkaassa käytössä ja huoneistokustannukset ovat keskitasoa.

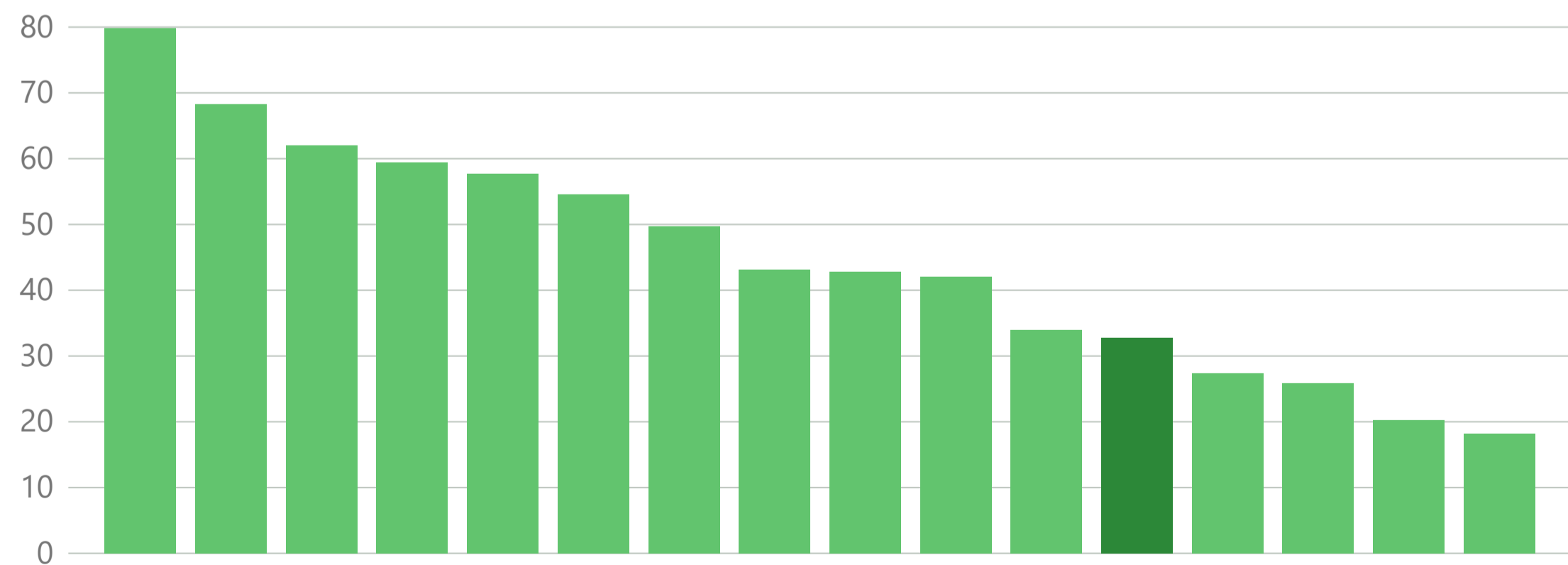
HENKILÖSTÖ

HUONEISTOKUSTANNUKSET

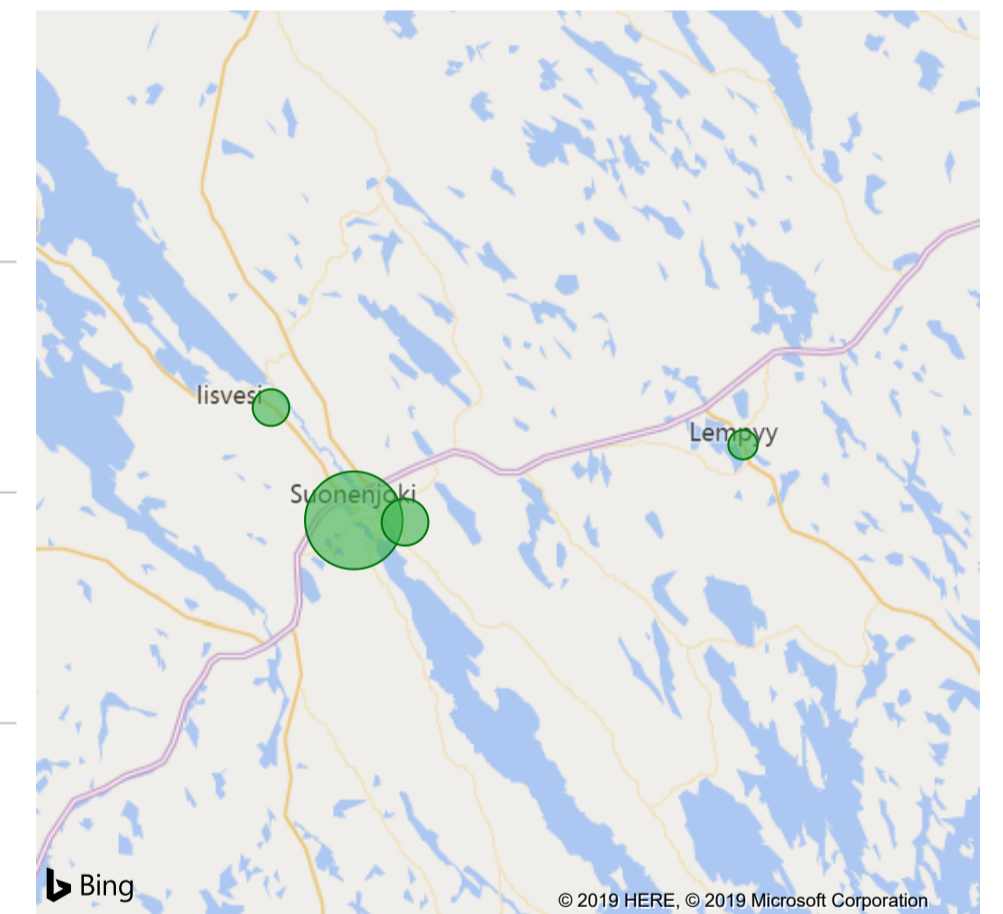
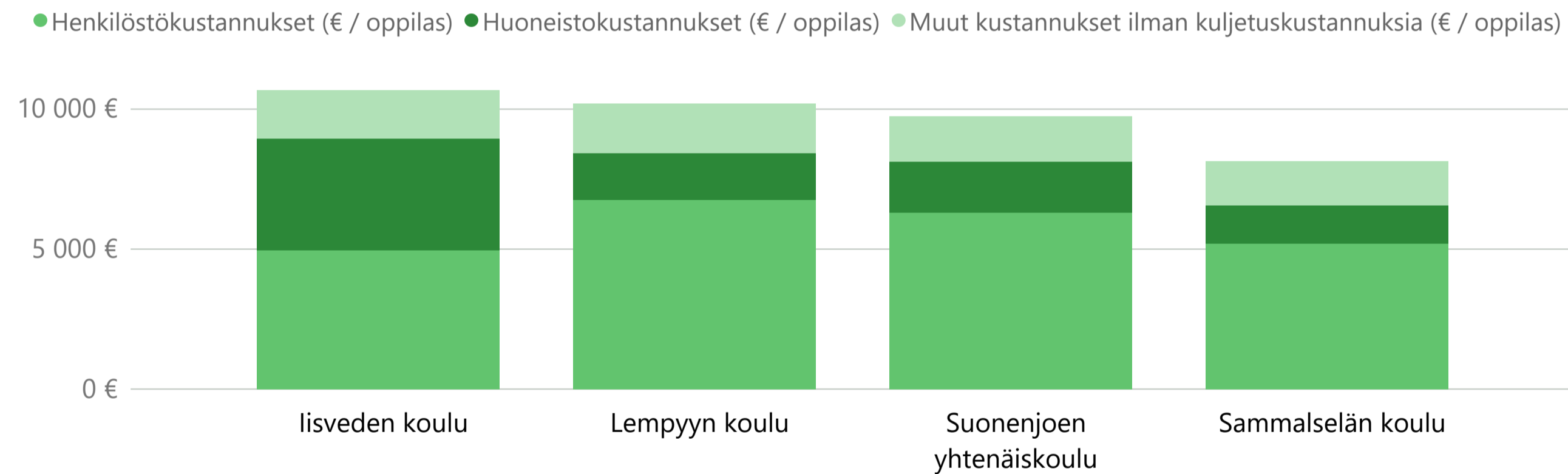
AVUSTAJAT, Oppilaita / avustaja

Suonenjoen yksiköt

Suonenjoen kouluverkko koostuu neljästä kouluyksiköstä: Iisveden, Lempyyn, Sallaselän ja Suonenjoen yhtenäiskoulu. Raportilla erotellaan kustannukset henkilöstökuluihin, huoneistokuluihin ja muihin kuluihin, jotka eivät sisällä koulukuljetuskustannuksia. Huoneistokulut sisältävää pääomakustannukset. Aluksi tarkastellaan Suonenjoen kouluja rinnakkain ja sen jälkeen kouluja verrataan muihin saman kokoluokan yksiköihin eri kunnista. Kunkin kouluyksikön oppilaaksiottoalueesta on tehty väestöennusteet, jotka ovat raportin alkusivuilla. Seuraavalla sivulla on tarkempi yhteenveto Suonenjoen kouluyksiköistä.

OMAT YKSIKÖT, € / oppilas ilman kuljetuskustannuksia

Kunta	Yksikko	Luokka-asteet	€ / oppilas	Oppilaat	Luokkamäärä	Luokkakoko	Erityisen tuen oppilaat	Vakit. opetushlökuunta
Suonenjoki	Iisveden koulu	Alakoulu	10 680 €	69	4,0	17,3	1,4 %	4,5
Suonenjoki	Lempyyn koulu	Alakoulu	10 207 €	26	2,0	13,0	7,7 %	2,0
Suonenjoki	Suonenjoen yhtenäiskoulu	Yhtenäiskoulu	9 731 €	426	28,0	15,2	6,1 %	41,0
Suonenjoki	Sammasselän koulu	Alakoulu	8 144 €	128	8,0	16,0	1,6 %	9,5

Yhteenveto Kouluyksiköistä

lisveden koulu

- Lähivuodet koulun oppilasmäärä pysyy vakaana.
- Väestöennusteen mukaan koulun oppilasmäärä tippuu 60:een vuoteen 2022 mennessä ja 50:een vuoteen 2023 mennessä.
- Koulun luokkajako on tehokas yhdysluokkien ansiosta ja ne mahdollistavat keskikokoisen luokkakoon.
- Tulosten mukaan henkilöstökustannukset ovat korkeat, mutta ero ei tule luokanopettajista vaan muusta henkilökunnasta (optimointivara 35.000 €).
- Oppilasmääräennusteilla koulun olemassaolo tulee pohdittavaksi vuodesta 2026 alkaen.
- Tilapalvelun luokittelun mukaan koulu on erinomaisessa kunnossa ja se on peruskorjattu vuonna 2017. Tämä näkyy raportilla korkeina pääomakustannuksina huoneistokustannuksissa.

Lempyyn koulu

- Väestöennusteen mukaan oppilaaksiottoalueen oppilasmäärä tulee nousemaan 30:stä 50:een vuoteen 2022 mennessä.
- Lempyyn koulurakennus on todettu huonokuntoiseksi ja se pitäisi Suonenjoen tilapalvelun näkemyksen mukaan korvata uudella.
- Investoinnin vaihtoehtona raportissa on simuloitu oppilaiden siirtoa muihin kouluihin.

Sammasselän koulu

- Lähivuosina oppilaaksiottoalueen oppilasmäärä tulee kasvamaan.
- Vuodesta 2024 lähtien oppilasmäärä laskee vuoden 2018 tason alapuolelle. Tällöin luokkien 1-2 oppilasmäärä on huomattavasti alhaisempi kuin aiemmin.
- Lempyyn alueen oppilaiden siirron ansiosta koulun koko voitaisiin säilyttää ja luokkakoot olisivat riittävän suuret kustannustehokkaalle toiminnalle.
- Tilapalvelun luokittelun mukaan vuonna 1988 rakennettu koulu on välttävissä kunnossa. Peruskorjauksen hinnaksi on arvioitu 4.150.000 €

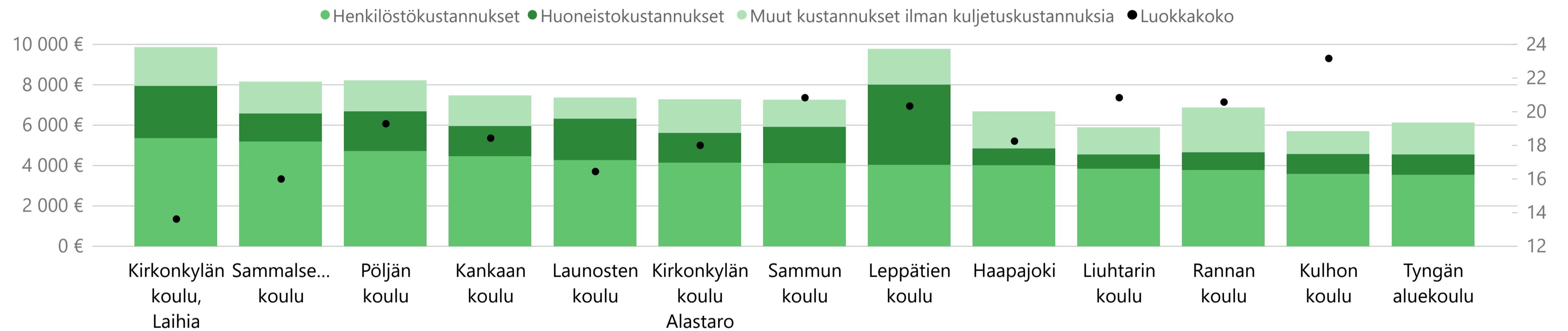
Suonenjoen yhtenäiskoulu

- Yhtenäiskoulun oppilaaksiottoalueen oppilasmäärä on maltillisesti tasaisesti laskeva. Vuoteen 2025 oppilasmäärä laskee noin 50 oppilaalla.
- Tavanomaisien luokkien luokkakoko on 20 ja se on riittävän suuri tehokkaan toiminnan järjestämiseksi.
- Henkilöstökustannukset näyttävät korkeina, keskitasoon eroa hieman alle 700 euroa oppilasta kohden (optointivara 290.000 €).
- Tilapalvelun luokittelun mukaan vuonna 2014 rakennettu koulu on hyvässä kunnossa.

Sammalselän koulu: 120 - 150 oppilaan alakoulut

kokonaiskustannusten osalta Sammalselän koulu sijoittuu keskitason yläpuolelle. Kuvassa kouluyksiköt on järjestetty henkilöstökulujen mukaan järjestykseen ja kouluyksikön henkilöstökustannukset ovat korkeinta tasoa.

KUSTANNUS, € / oppilas

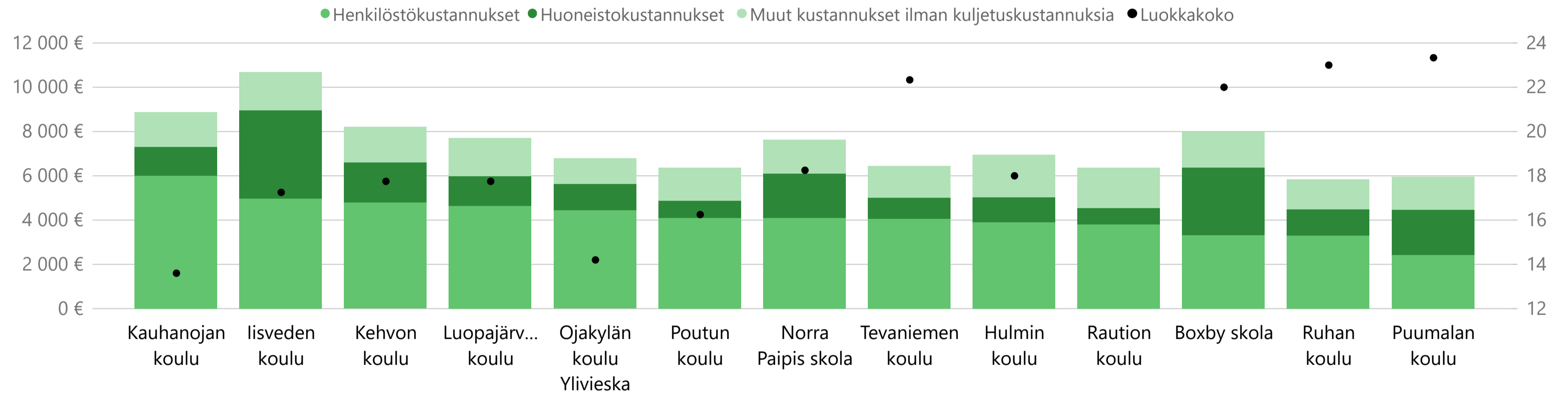

Kunta	Yksikko	€ / oppilas	Oppilaat	Luokkamäärä	Luokkakoko	Erityisen tuen oppilaat	Vakit. opetushlökuunta
Laihia	Kirkonkylän koulu, Laihia	9 865 €	143	10,5	13,6	11,2 %	14,0
Sipoo	Leppätien koulu	9 779 €	122	6,0	20,3	1,6 %	7,0
Siilinjärvi	Pöljän koulu	8 229 €	135	7,0	19,3	1,5 %	9,0
Suonenjoki	Sammalselän koulu	8 144 €	128	8,0	16,0	1,6 %	9,5
Kurikka	Kankaan koulu	7 478 €	129	7,0	18,4	0,8 %	8,5
Loppi	Launosten koulu	7 361 €	148	9,0	16,4	4,7 %	10,0
Loimaa	Kirkonkylän koulu Alastaro	7 269 €	126	7,0	18,0	3,2 %	9,0
Huittinen	Sammun koulu	7 254 €	125	6,0	20,8	0,8 %	8,0
Ylivieska	Rannan koulu	6 873 €	144	7,0	20,6	1,4 %	7,0
Raahe	Haapajoki	6 688 €	146	8,0	18,3	0,7 %	11,0
Kalajoki	Tyngän aluekoulu	6 113 €	126				
Lapua	Liuhtarin koulu	5 892 €	125	6,0	20,8	0,8 %	5,0
Kontiolahti	Kulhon koulu	5 696 €	139	6,0	23,2	3,6 %	7,0

lisveden koulu: 65 - 75 oppilaan alakoulut

kokonaiskustannusten osalta lisveden koulu sijoittuu kalleimmaksi yksiköksi. Kuvassa kouluyksiköt on järjestetty henkilöstökulujen mukaan järjestykseen ja kouluyksikön henkilöstökustannukset ovat korkeinta tasoa. Korkeiden huoneistokulujen syynä on isot poistot vuonna 2018. Vertailun lukujen valossa korkeiden henkilöstökulujen syynä ei ole luokanopettajien kustannukset.

KUSTANNUS, € / oppilas

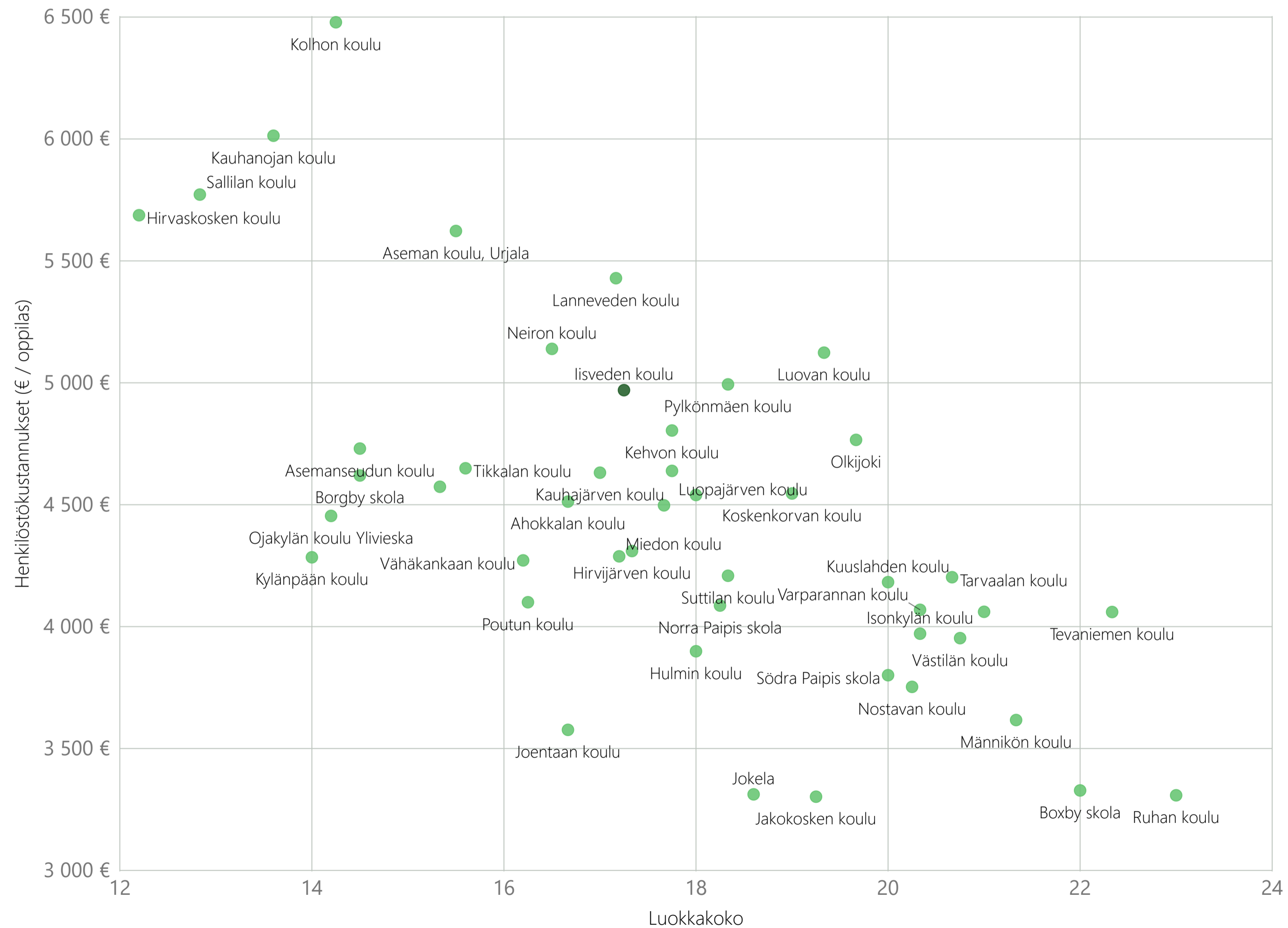

Kunta	Yksikko	€ / oppilas	Oppilaat	Luokkamäärä	Luokkakoko	Erityisen tuen oppilaat	Vakit. opetushlölkunta	Koulunkäyntiavustajat
Suonenjoki	lisveden koulu	10 680 €	69	4,0	17,3	1,4 %	4,5	2,50
Loimaa	Kauhanojan koulu	8 867 €	68	5,0	13,6	17,6 %	5,0	4,00
Siilinjärvi	Kehvon koulu	8 211 €	71	4,0	17,8	0,0 %	4,0	2,00
Sipoo	Boxby skola	7 978 €	66	3,0	22,0	3,0 %	3,0	2,00
Kurikka	Luopajärven koulu	7 703 €	71	4,0	17,8	2,8 %	4,5	3,00
Sipoo	Norra Paipis skola	7 638 €	73	4,0	18,3	6,8 %	4,0	3,00
Laihia	Hulmin koulu	6 936 €	72	4,0	18,0	4,2 %	4,5	2,50
Ylivieska	Ojakylän koulu Ylivieska	6 785 €	71	5,0	14,2	1,4 %	4,0	1,00
Ikaalinen	Tevaniemen koulu	6 454 €	67	3,0	22,3	9,0 %	4,0	1,00
Kalajoki	Raution koulu	6 367 €	74					
Lapua	Poutun koulu	6 362 €	65	4,0	16,3	0,0 %	43,0	
Kaustinen	Puumalan koulu	5 954 €	70	3,0	23,3	2,9 %	3,4	2,00
Lapua	Ruhan koulu	5 844 €	69	3,0	23,0	0,0 %	3,0	

lisveden koulu: Henkilöstökustannukset

17 oppilaan luokkakoolla moni yksikkö sijoittuu alle 4500 euron oppilaskohtaisen henkilöstökustannusten osalta. Ero johtunee muista ammattiryhmistä kuin luokanopettajista, koska heidän määränsä ei ole poikkeava.

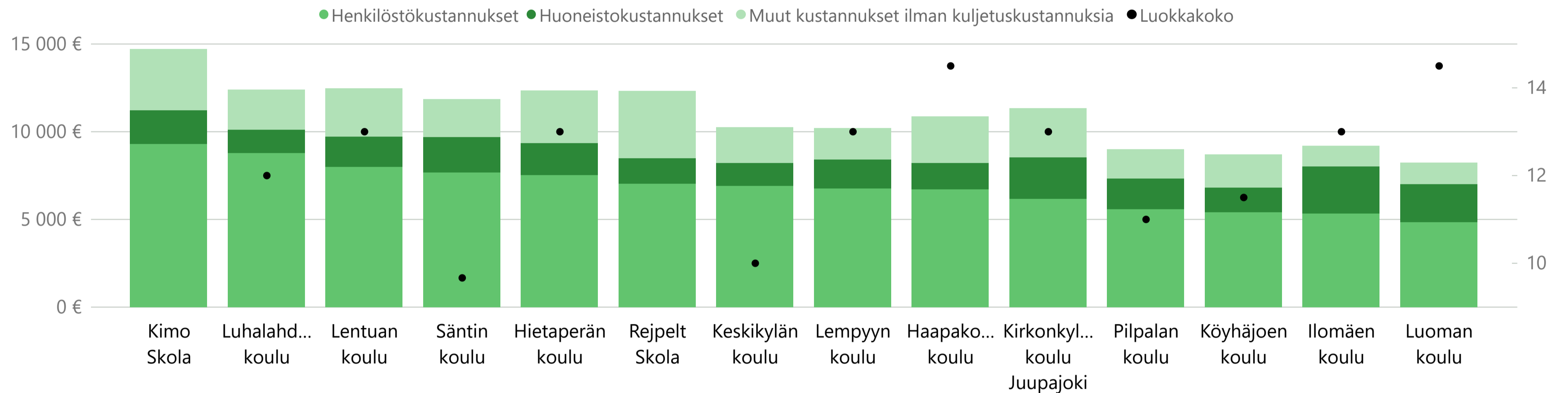
LUOKKAKOKO JA HENKILÖSTÖKUSTANNUKSET, € / oppilas

Lempyyn koulu: 20 - 30 oppilaan alakoulut

Pienten koulujen joukossa Lempyyn koulu on kokonaiskustannusten osalta kustannustehokas. Kuvassa kouluyksiköt on järjestetty henkilöstökulujen mukaan järjestykseen ja kouluyksikön henkilöstökustannukset ovat keskitasoa.

KUSTANNUS, € / oppilas

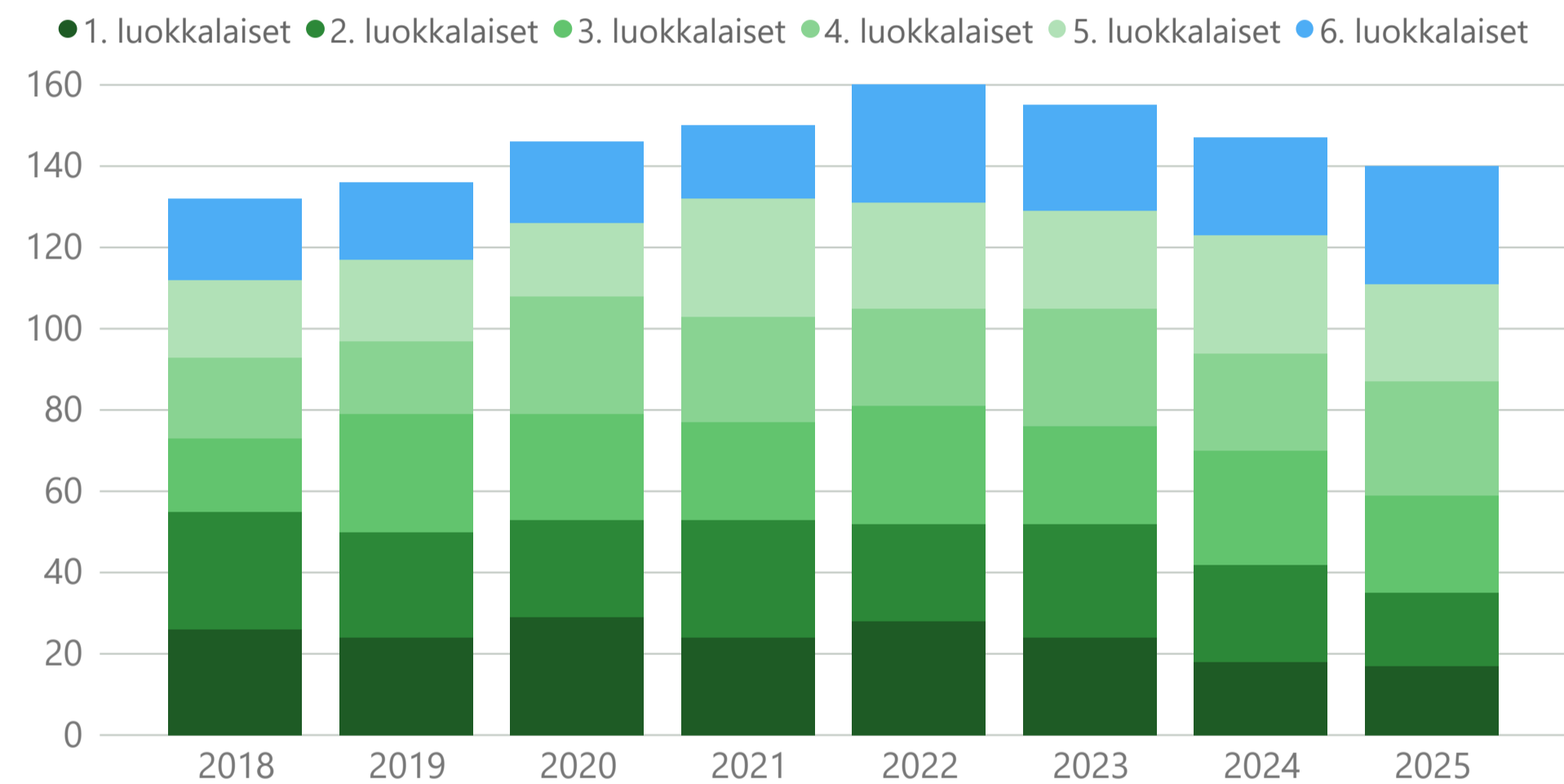
Kunta	Yksikko	€ / oppilas	Oppilaat	Luokkamäärä	Luokkakoko	Erityisen tuen oppilaat	Vakit. opetushökunta
Vöyri	Kimo Skola	14 698 €	22			9,1 %	2,0
Kuhmo	Lentuan koulu	12 477 €	26	2,0	13,0	0,0 %	2,5
Ikaalinen	Luhalahden koulu	12 392 €	24	2,0	12,0	4,2 %	3,0
Kuhmo	Hietaperän koulu	12 348 €	26	2,0	13,0	3,8 %	2,4
Vöyri	Rejpelt Skola	12 326 €	21			0,0 %	2,0
Kurikka	Säntin koulu	11 843 €	29	3,0	9,7	3,4 %	3,5
Juupajoki	Kirkonkylän koulu Juupajoki	11 341 €	26	2,0	13,0	3,8 %	2,4
Lapua	Haapakosken koulu	10 867 €	29	2,0	14,5	0,0 %	2,0
Kurikka	Keskikylän koulu	10 261 €	30	3,0	10,0	3,3 %	2,5
Suonenjoki	Lempyyn koulu	10 207 €	26	2,0	13,0	7,7 %	2,0
Ilmajoki	Ilomäen koulu	9 206 €	26	2,0	13,0	3,8 %	2,0
Loppi	Pilpalan koulu	8 988 €	22	2,0	11,0	0,0 %	1,0
Kaustinen	Köyhäjoen koulu	8 695 €	23	2,0	11,5	8,7 %	2,3
Ilmajoki	Luoman koulu	8 241 €	29	2,0	14,5	3,4 %	2,0

Lempyyn koulu: Simulaatio oppilaiden siirtymisestä Sammalselän koluun

Simulaatio Sammalsellä-Lempyy oppilaaksiottoalueen väestönkehityksestä sovitettuna Lempyyn alueen lapset Sammalselän kouluun. Simulaatiossa luokkakokona on 21 oppilasta.

VÄESTÖENNUSTE SAMMALSELKÄ - LEMPYY

Alueen lapsimäärä on korkeimmillaan vuosina 2021-2023. Ennen vuotta 2019 on ollut paljon alle 3-vuotiaita.

Lapsimäärä taulukoituna 2021-2025.

Korostettu värillä lapsimäärä, joka ylittää 21 oppilaan luokkakoon.

Vuosi	1. luokkalaiset	2. luokkalaiset	3. luokkalaiset	4. luokkalaiset	5. luokkalaiset	6. luokkalaiset
2021	24	29	24	26	29	18
2022	28	24	29	24	26	29
2023	24	28	24	29	24	26
2024	18	24	28	24	29	24
2025	17	18	24	28	24	29

Vuodesta 2024 alkaen ikäluokan koko jää alle 20 oppilaan.

Luokkakomiteituksen ulkopuolelle jää 0-8 oppilasta

Vuosi	1. luokkalaiset	2. luokkalaiset	3. luokkalaiset	4. luokkalaiset	5. luokkalaiset	6. luokkalaiset
2021	3	8	3	5	8	0
2022	7	3	8	3	5	8
2023	3	7	3	8	3	5
2024	0	3	7	3	8	3
2025	0	0	3	7	3	8

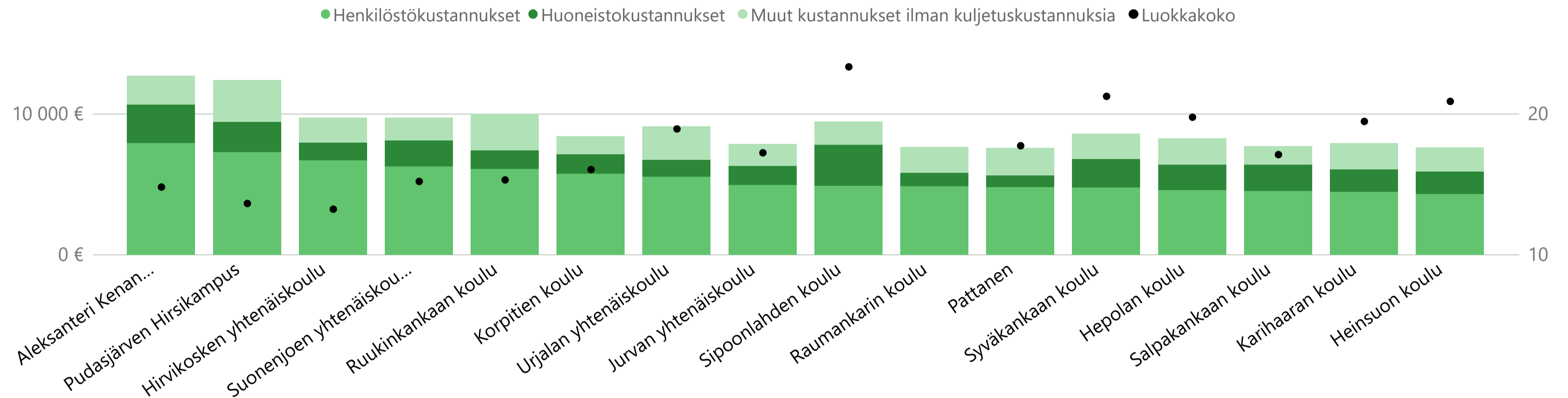
Sammalselän koulussa toimii lisäksi kaksi pienryhmää, joita ei ole tässä mitoituksessa huomioitu. Lisäksi yksittäiset lapset voivat sijoittua yhtenäiskouluun.

Väestöennusteen mukaan Lempyyn oppilaaksiottoalueen lapset mahtuvat Sammalselän kouluun ilman sarjoitusmuutoksia. Luokkakoko voi myös jäädä alle 20 oppilaan.

Suonenjoen yhtenäiskoulu

Yhtenäiskoulujen vertailussa Suonenjoen yhtenäiskoulu on kokonaiskustannusten osalta keskitason yläpuolella. Kuvassa kouluyksiköt on järjestetty henkilöstökulujen mukaan järjestykseen ja kouluyksikön henkilöstökustannukset ovat myös keskitasoa korkeammat. Kustannuksia nostaa pienluokkien määrä. Perusluokkien koot ovat tehokkaat ja sarjoitus tukee tehokasta toimintaa.

KUSTANNUS, € / oppilas

Kunta	Yksikko	€ / oppilas	Oppilaat	Luokkamäärä	Luokkakoko	Erityisen tuen oppilaat	Vakit. opetushlölkunta
Sodankylä	Aleksanteri Kenan koulu	12 728 €	400	27,0	14,8	7,3 %	45,0
Pudasjärvi	Pudasjärven Hirsikampus	12 413 €	546	40,0	13,7	4,9 %	42,0
Suomussalmi	Ruukinkankaan koulu	10 031 €	475	31,0	15,3	6,7 %	41,0
Loimaa	Hirvikosken yhtenäiskoulu	9 746 €	384	29,0	13,2	16,9 %	38,0
Suonenjoki	Suonenjoen yhtenäiskoulu	9 731 €	426	28,0	15,2	6,1 %	41,0
Sipoo	Sipoonlahden koulu	9 463 €	654	28,0	23,4	8,0 %	37,0
Urjala	Urjalan yhtenäiskoulu	9 144 €	341	18,0	18,9	5,0 %	26,0
Kemi	Syväkankaan koulu	8 607 €	489	23,0	21,3	2,7 %	30,0
Paltamo	Korpitien koulu	8 415 €	273	17,0	16,1	9,5 %	24,0
Kemi	Hepolan koulu	8 287 €	356	18,0	19,8	4,2 %	20,0
Kemi	Karihaaran koulu	7 940 €	448	23,0	19,5	4,5 %	26,0
Kurikka	Jurvan yhtenäiskoulu	7 875 €	345	20,0	17,3	5,5 %	21,3
Hollola	Salpakankaan koulu	7 736 €	856	50,0	17,1	12,3 %	58,0
Kalajoki	Raumankarin koulu	7 665 €	312				
Hollola	Heinsuon koulu	7 631 €	648	31,0	20,9	8,2 %	42,0
Raahe	Pattanen	7 599 €	639	36,0	17,8	8,1 %	46,5

Varhaiskasvatus

- Vuonna 2018 varhaiskasvatus on järjestetty kustannustehokkaasti siihen nähden, että alle 3-vuotiaiden osuus on suuri.
- Varhaiskasvatuspalveluiden kysyntä eli väestöllinen peittävyys on Suonenjoella korkea.
- Suonenjoella alle kouluikäisten määrä tulee väestöennusteen mukaan laskemaan yli 100 lapsella vuoteen 2025 mennessä.
  - Päiväkotien tiivistämistä tulee pohtia jatkossa, kun 0-3 vuotiaiden määrä on pieni ja isot ikäluokat siirtyvät kouluihin.
  - Päiväkodit tulisi saada pidettyä mahdollisimman täynnä kustannustehokkuuden säilyttämiseksi.
  - Yksityinen päiväkotikiilpailee asiakkaista kaupungin omien päiväkotien kanssa.
- Valkeisenmäen päiväkodin peruskorjaus
  - Rakennuksen kuntoluokka on välttävä ja korjauksen kustannusarvio on 850.000 €.
  - Ajankohdaksi on suunniteltu vuosia 2023-2024.
  - Raportti suosittelee tarkkailemaan, mahtuisivatko lapset muihin päiväkoteihin ja tästä voitaisiin luopua kun peruskorjaus on ajankohtainen.

Perusopetus

- Koulut toimivat melko tehokkaasti luokkajaon ansiosta.
  - Yhtenäiskoulun nykyinen 20 oppilaan luokkakokoko tukee opetuksen tehokasta järjestämistä.
  - Iisveden koululla on käytössä yhdysluokat.
  - Sammelselän koulun toiminta tehostuisi suuremmalla luokkakoolla.
- Peruskouluikäisten määrä tulee laskemaan noin 70:llä vuoteen 2025 mennessä.
- Lempyyn koulun tilaratkaisu
  - Suonenjoen kaupungin tilapalvelu ei suosittele perusparannusta, vaan uuden rakentamista.
  - Vaihtoehtoisesti raportilla on simuloitu Lempyyn alueen oppilaiden sijoittamista muihin kouluihin, pääosin Sammelselän kouluun.

Optimointivarat

- Eivät sisällä sarjoitusmuutoksia
- Yhtenäiskoulun optimointivara henkilöstökustannuksissa keskitason kustannukseen on 290.000 €.
- Iisveden koululla muut kuin opettajien henkilöstökustannukset 35.000 €.